وبه نستعين

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي تجلت من احاطته سرادقات ... [illegible]

[illegible]

۳

[illegible]

نظم [illegible]

[illegible]

۴

[illegible]

نظم [illegible]

[illegible] مقدمه در تعریف و توصیف این کتاب مستطاب [illegible] روضهٔ اول در بیان احوال جمعی از ذوات شریفه [illegible]

[illegible] فصل اول در ذکر ابداع ذات و صفات حضرت باری [illegible]

[illegible]

[illegible] الروضة [illegible] الطرائف [illegible]
[illegible]

القلوب العلماء، ومرغوب لنفوس الفضلاء، ومقبول لطبايع الظرفاء، ومنظور لخواطر الادباء، ومشمول لعواطف اهل الانشاء وذلك فضل الله يؤتيه من يشاء، وهو روضة
نادرة ودوحة فارعة وجنة زاهرة وروضة باهرة وحديقة ناظرة [illegible] وسلسلة غالية وجامع بسيط وبحر محيط وكتاب
مستطاب رفيع الجناب كثير الابواب نظم الفرايد عظيم الفوايد كم فيه من در مكنون ولؤلؤ مخزون وكنز مدفون وسر مكتوم وجوهر منظوم واقوال [illegible] و
امثال سايرة وكلم مشهورة وحكم مسطورة ورموز مستورة ومقالات شريفة ومقامات لطيفة وقصة عجيبة وحكاية غريبة واسلوب [illegible]
وسوانح ولوايح ومواعظ ونصايح ونفايس وعرايس [illegible] من الاخبار والاشعار والاذكار [illegible]

[illegible]

الروضة الاولى

[illegible]

[illegible]

بالعدم هو الغير متعلق الشرب بالماء العذب وكان عرشه على الماء وهو اول خلق خلق [illegible] العدم المشوب بالوجود [illegible]

[illegible]

[illegible]

تا ظاهر کرد نظام عالم را • صفت ثابته کس به رتبه نار • هو چنانکه خود ... باشد آنرا • ...

... مطلب بجهت ... این مطلب ... میشود شد • ...

... و دال ... صفت ... وجود ... موجود ...

[illegible]

[illegible]

دو قفس هویدا گشته که ارواح بحسب فطرت اصلیه قابل توحید و طالب وصلت بودند چنانکه در اول ... گشته بود نه چون خطاب الست بکم

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] حضرت امیر المؤمنین علی [illegible]

[illegible] شیخ ابو عبد الله [illegible] البوصیری [illegible]

[illegible] خاتم النبیین [illegible]

[illegible]

وقوله [illegible] قصیده بعبارات

القصیدة

أمن تذكر جيران بذي سلم / مزجت دمعا جرى من مقلة بدم

أم هبت الريح من تلقاء كاظمة / وأومض البرق في الظلماء من إضم

فما لعينيك إن قلت اكففا همتا / وما لقلبك إن قلت استفق يهم

أيحسب الصب أن الحب منكتم / ما بين منسجم منه ومضطرم

لولا الهوى لم ترق دمعا على طلل / ولا أرقت لذكر البان والعلم

فكيف تنكر حبا بعد ما شهدت / به عليك عدول الدمع والسقم

وأثبت الوجد خطي عبرة وضنى / مثل البهار على خديك والعنم

نعم سرى طيف من أهوى فأرقني / والحب يعترض اللذات بالألم

يا لائمي في الهوى العذري معذرة / مني إليك ولو أنصفت لم تلم

عدتك حالي لا سري بمستتر / عن الوشاة ولا دائي بمنحسم

محضتني النصح لكن لست أسمعه / إن المحب عن العذال في صمم

إني اتهمت نصيح الشيب في عذل / والشيب أبعد في نصح عن التهم

فإن أمارتي بالسوء ما اتعظت / من جهلها بنذير الشيب والهرم

ولا أعدت من الفعل الجميل قرى / ضيف ألم برأسي غير محتشم

لو كنت أعلم أني ما أوقره / كتمت سرا بدا لي منه بالكتم

من لي برد جماح من غوايتها / كما يرد جماح الخيل باللجم

فلا ترم بالمعاصي كسر شهوتها / إن الطعام يقوي شهوة النهم

والنفس كالطفل إن تهمله شب على / حب الرضاع وإن تفطمه ينفطم

فاصرف هواها وحاذر أن توليه / إن الهوى ما تولى يصم أو يصم

وراعها وهي في الأعمال سائمة / وإن هي استحلت المرعى فلا تسم

كم حسنت لذة للمرء قاتلة / من حيث لم يدر أن السم في الدسم

واخش الدسائس من جوع ومن شبع / فرب مخمصة شر من التخم

واستفرغ الدمع من عين قد امتلأت / من المحارم والزم حمية الندم

وخالف النفس والشيطان واعصهما / وإن هما محضاك النصح فاتهم

ولا تطع منهما خصما ولا حكما / فأنت تعرف كيد الخصم والحكم

أستغفر الله من قول بلا عمل / لقد نسبت به نسلا لذي عقم

أمرتك الخير لكن ما ائتمرت به / وما استقمت فما قولي لك استقم

ولا تزودت قبل الموت نافلة / ولم أصل سوى فرض ولم أصم

ظلمت سنة من أحيا الظلام إلى / أن اشتكت قدماه الضر من ورم

وشد من سغب أحشاءه وطوى / تحت الحجارة كشحا مترف الأدم

وراودته الجبال الشم من ذهب / عن نفسه فأراها أيما شمم

وأكدت زهده فيها ضرورته / إن الضرورة لا تعدو على العصم

وكيف تدعو إلى الدنيا ضرورة من / لولاه لم تخرج الدنيا من العدم

محمد سيد الكونين والثقلين / والفريقين من عرب ومن عجم

نبينا الآمر الناهي فلا أحد / أبر في قول لا منه ولا نعم

هو الحبيب الذي ترجى شفاعته / لكل هول من الأهوال مقتحم

دعا إلى الله فالمستمسكون به / مستمسكون بحبل غير منفصم

فاق النبيين في خلق وفي خلق / ولم يدانوه في علم ولا كرم

وكلهم من رسول الله ملتمس / غرفا من البحر أو رشفا من الديم

وواقفون لديه عند حدهم / من نقطة العلم أو من شكلة الحكم

فهو الذي تم معناه وصورته / ثم اصطفاه حبيبا بارئ النسم

منزه عن شريك في محاسنه / فجوهر الحسن فيه غير منقسم

دع ما ادعته النصارى في نبيهم / واحكم بما شئت مدحا فيه واحتكم

وانسب إلى ذاته ما شئت من شرف / وانسب إلى قدره ما شئت من عظم

فإن فضل رسول الله ليس له / حد فيعرب عنه ناطق بفم

لو ناسبت قدره آياته عظما ... احيا اسمه حين يدعى دارس الرمم
لم يمتحنا بما تعيى العقول به ... حرصا علينا فلم نرتب ولم نهم
اعيا الورى فهم معناه وصورته ... للقرب والبعد فيه غير منفحم
كالشمس تظهر للعينين من بعد ... صغيرة وتكل الطرف من امم
وكيف يدرك في الدنيا حقيقته ... قوم نيام تسلوا عنه بالحلم
فمبلغ العلم فيه انه بشر ... وانه خير خلق الله كلهم
وكل آي اتى الرسل الكرام بها ... فانما اتصلت من نوره بهم
فانه شمس فضل هم كواكبها ... يظهرن انوارها للناس في الظلم
اكرم بخلق نبي زانه خلق ... بالحسن مشتمل بالبشر متسم
كالزهر في ترف والبدر في شرف ... والبحر في كرم والدهر في همم
كانه وهو فرد من جلالته ... في عسكر حين تلقاه وفي حشم
كانما اللؤلؤ المكنون في صدف ... من معدني منطق منه ومبتسم
لا طيب يعدل تربا ضم اعظمه ... طوبى لمنتشق منه وملتثم
ابان مولده عن طيب عنصره ... يا طيب مبتدإ منه ومختتم
يوم تفرس فيه الفرس انهم ... قد انذروا بحلول البؤس والنقم
وبات ايوان كسرى وهو منصدع ... كشمل اصحاب كسرى غير ملتئم
والنار خامدة الانفاس من اسف ... عليه والنهر ساهي العين من سدم
وساء ساوة ان غاضت بحيرتها ... ورد واردها بالغيظ حين ظمي
كان بالنار ما بالماء من بلل ... حزنا وبالماء ما بالنار من ضرم
والجن تهتف والانوار ساطعة ... والحق يظهر من معنى ومن كلم
عموا وصموا فاعلان البشائر لم ... تسمع وبارقة الانذار لم تشم
من بعد ما اخبر الاقوام كاهنهم ... بان دينهم المعوج لم يقم
منقضة وفق ما في الارض من صنم ... وبعد ما عاينوا في الافق من شهب
حتى غدا عن طريق الوحي منهزم ... من الشياطين يقفو اثر منهزم
كانهم هربا ابطال ابرهة ... او عسكر بالحصى من راحتيه رمي
نبذا به بعد تسبيح ببطنهما ... نبذ المسبح من احشاء ملتقم
جاءت لدعوته الاشجار ساجدة ... تمشي اليه على ساق بلا قدم
كانما سطرت سطرا لما كتبت ... فروعها من بديع الخط في اللقم
مثل الغمامة انى سار سائرة ... تقيه حر وطيس للهجير حمي
اقسمت بالقمر المنشق ان له ... من قلبه نسبة مبرورة القسم
وما حوى الغار من خير ومن كرم ... وكل طرف من الكفار عنه عمي
فالصدق في الغار والصديق لم يرما ... وهم يقولون ما بالغار من ارم
ظنوا الحمام وظنوا العنكبوت على ... خير البرية لم تنسج ولم تحم
وقاية الله اغنت عن مضاعفة ... من الدروع وعن عال من الاطم
ما سامني الدهر ضيما واستجرت به ... الا ونلت جوارا منه لم يضم
ولا التمست غنى الدارين من يده ... الا استلمت الندى من خير مستلم
لا تنكر الوحي من رؤياه ان له ... قلبا اذا نامت العينان لم ينم
فذاك حين بلوغ من نبوته ... فليس ينكر فيه حال محتلم
تبارك الله ما وحي بمكتسب ... ولا نبي على غيب بمتهم
كم ابرات وصبا باللمس راحته ... واطلقت اربا من ربقة اللمم
واحيت السنة الشهباء دعوته ... حتى حكت غرة في الاعصر الدهم
بعارض جاد او خلت البطاح بها ... سيبا من اليم او سيلا من العرم
دعني ووصفي آيات له ظهرت ... ظهور نار القرى ليلا على علم
فالدر يزداد حسنا وهو منتظم ... وليس ينقص قدرا غير منتظم
فما تطاول آمال المديح الى ... ما فيه من كرم الاخلاق والشيم
آيات حق من الرحمن محدثة ... قديمة صفة الموصوف بالقدم
لم تقترن بزمان وهي تخبرنا ... عن المعاد وعن عاد وعن ارم
دامت لدينا ففاقت كل معجزة ... من النبيين اذ جاءت ولم تدم
محكمات فما تبقين من شبه ... لذي شقاق وما تبغين من حكم
ما حوربت قط الا عاد من حرب ... اعدى الاعادي اليها ملقي السلم
ردت بلاغتها دعوى معارضها ... رد الغيور يد الجاني عن الحرم
لها معان كموج البحر في مدد ... وفوق جوهره في الحسن والقيم
فما تعد ولا تحصى عجائبها ... ولا تسام على الاكثار بالسأم
قرت بها عين قاريها فقلت له ... لقد ظفرت بحبل الله فاعتصم
ان تتلها خيفة من حر نار لظى ... اطفأت نار لظى من وردها الشبم
كانها الحوض تبيض الوجوه به ... من العصاة وقد جاءوه كالحمم
وكالصراط وكالميزان معدلة ... فالقسط من غيرها في الناس لم يقم
لا تعجبن لحسود راح ينكرها ... تجاهلا وهو عين الحاذق الفهم
قد تنكر العين ضوء الشمس من رمد ... وينكر الفم طعم الماء من سقم
يا خير من يمم العافون ساحته ... سعيا وفوق متون الاينق الرسم
ومن هو الآية الكبرى لمعتبر ... ومن هو النعمة العظمى لمغتنم
سريت من حرم ليلا الى حرم ... كما سرى البدر في داج من الظلم
وبت ترقى الى ان نلت منزلة ... من قاب قوسين لم تدرك ولم ترم
وقدمتك جميع الانبياء بها ... والرسل تقديم مخدوم على خدم
وانت تخترق السبع الطباق بهم ... في موكب كنت فيه صاحب العلم
حتى اذا لم تدع شأوا لمستبق ... من الدنو ولا مرقى لمستنم
خفضت كل مقام بالاضافة اذ ... نوديت بالرفع مثل المفرد العلم
كيما تفوز بوصل اي مستتر ... عن العيون وسر اي مكتتم
فحزت كل فخار غير مشترك ... وجزت كل مقام غير مزدحم
وجل مقدار ما وليت من رتب ... وعز ادراك ما اوليت من نعم

بشرى لنا معشر الاسلام ان لنا ... من العناية ركنا غير منهدم
لما دعى الله داعينا لطاعته ... باكرم الرسل كنا اكرم الامم
راعت قلوب العدى انباء بعثته ... كنبأة اجفلت غفلا من الغنم
ما زال يلقاهم في كل معترك ... حتى حكوا بالقنا لحما على وضم
ودوا الفرار فكادوا يغبطون به ... اشلاء شالت مع العقبان والرخم
تمضي الليالي ولا يدرون عدتها ... ما لم تكن من ليالي الاشهر الحرم
كانما الدين ضيف حل ساحتهم ... بكل قرم الى لحم العدى قرم
يجر بحر خميس فوق سابحة ... يرمي بموج من الابطال ملتطم
من كل منتدب لله محتسب ... يسطو بمستأصل للكفر مصطلم
حتى غدت ملة الاسلام وهي بهم ... من بعد غربتها موصولة الرحم
مكفولة ابدا منهم بخير اب ... وخير بعل فلم تيتم ولم تئم
هم الجبال فسل عنهم مصادمهم ... ماذا راى منهم في كل مصطدم
وسل حنينا وسل بدرا وسل احدا ... فصول حتف لهم ادهى من الوخم
المصدري البيض حمرا بعد ما وردت ... من العدى كل مسود من اللمم
والكاتبين بسمر الخط ما تركت ... اقلامهم حرف جسم غير منعجم
شاكي السلاح لهم سيما تميزهم ... والورد يمتاز بالسيما عن السلم
تهدي اليك رياح النصر نشرهم ... فتحسب الزهر في الاكمام كل كمي
كانهم في ظهور الخيل نبت ربى ... من شدة الحزم لا من شدة الحزم
طارت قلوب العدى من باسهم فرقا ... فما تفرق بين البهم والبهم
ومن تكن برسول الله نصرته ... ان تلقه الاسد في آجامها تجم
ولن ترى من ولي غير منتصر ... به ولا من عدو غير منقصم
احل امته في حرز ملته ... كالليث حل مع الاشبال في اجم
كم جدلت كلمات الله من جدل ... فيه وكم خصم البرهان من خصم
كفاك بالعلم في الامي معجزة ... في الجاهلية والتاديب في اليتم
خدمته بمديح استقيل به ... ذنوب عمر مضى في الشعر والخدم
اذ قلداني ما تخشى عواقبه ... كانني بهما هدي من النعم
اطعت غي الصبا في الحالتين وما ... حصلت الا على الآثام والندم
فيا خسارة نفس في تجارتها ... لم تشتر الدين بالدنيا ولم تسم
ومن يبع آجلا منه بعاجله ... يبن له الغبن في بيع وفي سلم
ان آت ذنبا فما عهدي بمنتقض ... من النبي ولا حبلي بمنصرم
فان لي ذمة منه بتسميتي ... محمدا وهو اوفى الخلق بالذمم
ان لم يكن في معادي آخذا بيدي ... فضلا والا فقل يا زلة القدم
حاشاه ان يحرم الراجي مكارمه ... او يرجع الجار منه غير محترم
ومنذ الزمت افكاري مدائحه ... وجدته لخلاصي خير ملتزم
ولن يفوت الغنى منه يدا تربت ... ان الحيا ينبت الازهار في الاكم
ولم ارد زهرة الدنيا التي اقتطفت ... يدا زهير بما اثنى على هرم
يا اكرم الخلق ما لي من الوذ به ... سواك عند حلول الحادث العمم
ولن يضيق رسول الله جاهك بي ... اذا الكريم تجلى باسم منتقم
فان من جودك الدنيا وضرتها ... ومن علومك علم اللوح والقلم
يا نفس لا تقنطي من زلة عظمت ... ان الكبائر في الغفران كاللمم
لعل رحمة ربي حين يقسمها ... تاتي على حسب العصيان في القسم
يا رب واجعل رجائي غير منعكس ... لديك واجعل حسابي غير منخرم
والطف بعبدك في الدارين ان له ... صبرا متى تدعه الاهوال ينهزم
واذن لسحب صلوة منك دائمة ... على النبي بمنهل ومنسجم
والآل والصحب ثم التابعين لهم ... اهل التقى والنقى والحلم والكرم
ما رنحت عذبات البان ريح صبا ... واطرب العيس حادي العيس بالنغم

در تاریخ گزیده مسطور است که ولادت پیغمبر باصح روایات روز دوشنبه ثانی عشر ربیع الاول بعد از عام الفیل بپنجاه و پنج روز از وصول اصحاب الفیل بمکه [illegible]
بقول ابو معشر بخت در جدی بوده و زحل و مشتری در عقرب [illegible] و سعادت مشتری [illegible] و مریخ در حمل [illegible] و آفتاب [illegible]
[illegible] در حوت [illegible] و عطارد [illegible] در حوت [illegible] و راس [illegible] و ذنب [illegible] [illegible]
[illegible] سال [illegible] از [illegible] پادشاهی انوشیروان و تاریخ اسکندری [illegible] [illegible]
[illegible] طالع بوده [illegible] روایت کرده است [illegible] مامون [illegible] حکیم [illegible] ظاهر شد [illegible]
[illegible] ظاهر [illegible] خاتم پیغمبرانم [illegible] طالع تولد [illegible] طالع تولد شود [illegible]
[illegible] طالع [illegible] اتفاق کرده اند که طالع او مشتری و عطارد و زهره و مریخ است [illegible] طالع [illegible]
[illegible] طالع تولد شد [illegible] سال [illegible] معجزات اوست
[illegible] حکیم [illegible] لطافت و ظرافت و ملاحت و فصاحت و حلاوت است و نظر زهره [illegible]
سماحت [illegible] و حسن و طیب و جمال [illegible] و نظر مریخ [illegible] شجاعت و [illegible]
[illegible] طالع [illegible] سنبله [illegible] طالع رسول الله [illegible] طالع آنحضرت
[illegible] هفت اختران * ختم رسل خاتم پیغمبران * احمد مرسل که خرد خاک اوست * هر دو جهان بسته فتراک اوست

سنك چو آکو هوا و دانکست — اون تو پاکنو از جان پاک — روح تو پرورده روح ...

نقش سودای نواب حیات — عقل شده شیفتهٔ روی تو — سلسلهٔ شیفتگان موی تو

[illegible]

[illegible]

در مدح حضرت صلى الله عليه وآله [illegible]

[illegible]

حتى الآن ثم التفت اليها ثم سرت فسمعت صوتا افزعني فجاوزت فقال لي جبرئيل ... فقلت لم اجبها ولم التفت اليها فقال تلك الدنيا ولو كنت
... الدنيا ... صوتا افزعني فقال لي جبرئيل ... يا محمد ... ثم قال ... هذه جهنم ... سبعين عاما فهذا ...
قال لي ... جبرئيل وصعدت معه الى سماء الدنيا وعليها ملك يقال له اسمعيل وهو صاحب الخطفة التي قال الله
وجل الا من خطف الخطفة فاتبعه شهاب ثاقب وتحته سبعون الف ملك تحت كل ... سبعون الف ملك فقال يا جبرئيل من هذا معك فقال محمد قال وقد بعث
قال نعم ثم فتح الباب فسلمت عليه وسلم علي واستغفرت له واستغفر لي وقال مرحبا بالاخ الصالح والنبي الصالح وتلقتني الملائكة حتى دخلت سماء الدنيا فما لقيني ملك الا
[illegible]

[illegible]

٢٧

منه على باب [illegible] ليلة البدر [illegible] فقلت من هذا يا جبرئيل فقال هذا أخوك [illegible] فسلمت عليه وسلم علي واستغفرت له واستغفر لي وقال مرحبا بالأخ الصالح

والنبي الصالح [illegible] وإذا فيها من الملائكة عليهم من الخشوع مثل ما وصفت في السماء الأولى والثانية [illegible]

ثم صعدنا إلى السماء الرابعة وإذا فيها رجل فقلت من هذا يا جبرئيل فقال هذا إدريس رفعه الله مكانا عليا فسلمت عليه وسلم علي واستغفرت له واستغفر لي وإذا فيها من الملائكة

[illegible]

٢٨

[illegible]

فرشها [illegible] [illegible]

[illegible]

شیخ نظامی نیم شبی کان ملک نیم روز [illegible]

کرده رها در حرم کاینات [illegible] — هفت خط و چار حد و شش جهات [illegible]

با قفص قالب ازاین دامگاه — مرغ دلش رفته تا [illegible] گاه

[illegible] — [illegible]

[illegible]

[illegible]

و له ایضا چون نگنجید در [illegible]

[illegible] **شعر** [illegible]

[illegible]

۳۲ [illegible]

[illegible]

و چون از مادر متولد شد [illegible] گیسوها داشت مانند گیسوهای اسمعیل [illegible]

[illegible]

و گفت [illegible] مطلب [illegible] پس سوار شد و شیبة الحمد را [illegible]

[illegible]

قصهٔ ذبح عبدالله

[illegible]

[illegible]

[illegible]

با شصت هزار [illegible] بآنحضرت نازل شده [illegible] بصورت اصلی دید [illegible]
[illegible] ام المؤمنین خدیجه بنت خویلد و عایشه بنت ابی بکر [illegible]
[illegible] بنت ابی سفیان [illegible] سوده بنت زمعه و ام سلمه [illegible] و صفیه بنت حیی بن اخطب [illegible] و میمونه بنت
حارث [illegible] و زینب بنت جحش [illegible] و جویریه بنت الحارث و ماریه قبطیه [illegible]
کنیز بود [illegible]

[illegible]

[illegible]

مغز نیست چهارم از جهة اشتمال بر معارف ربانی که آنچه حکما بعد از ریاضات [illegible]

[illegible]

چهارم از جهة اشتمال بر آداب و شرایع و مکارم اخلاق [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

وجوه التفسير على اربعة اقسام [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

كما قيل من نقط المصاحف هو ابو الاسود الدؤلي البصري [illegible]

[illegible]

هذه اعداد متعلقة بالقرآن اخذناها من النسخ الصحيحة المعتبرة

كلمات القرآن	٨٣٠٠٠ [illegible]	وقيل ٧٧٧٠١
عدد حروف القرآن	٣٢١٠٠٠	وقيل ٣٢١٢٥
عدد الاعشار	[illegible]	
عدد الاخماس	[illegible]	
عدد الاحزاب	١٣٠	
عدد الاجزاء	٣٠	
[illegible]	٢٣٣٣٣٧٥	
[illegible]	٢٣٣٣٣٨٧١	

[illegible]

المعلقات السبع المشهورة [illegible]

[illegible]

الاولى لامرئ القيس بن حجر بن عمرو الكندي [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] قفا نبك من ذكرى حبيب ومنزل

بسقط اللوى بين الدخول فحومل	فتوضح فالمقراة لم يعف رسمها	لما نسجتها من جنوب وشمأل	وقوفا بها صحبي علي مطيهم
يقولون لا تهلك أسى وتجمل	وإن شفائي عبرة مهراقة	فهل عند رسم دارس من معول	كدأبك من أم الحويرث قبلها
وجارتها أم الرباب بمأسل	إذا قامتا تضوع المسك منهما	نسيم الصبا جاءت بريا القرنفل	ففاضت دموع العين مني صبابة
على النحر حتى بل دمعي محملي	ألا رب يوم لك منهن صالح	ولا سيما يوم بدارة جلجل	ويوم عقرت للعذارى مطيتي
فيا عجبا من كورها المتحمل	فظل العذارى يرتمين بلحمها	وشحم كهداب الدمقس المفتل	ويوم دخلت الخدر خدر عنيزة
فقالت لك الويلات إنك مرجلي	تقول وقد مال الغبيط بنا معا	عقرت بعيري يا امرأ القيس فانزل	فقلت لها سيري وأرخي زمامه
ولا تبعديني من جناك المعلل	فمثلك حبلى قد طرقت ومرضع	فألهيتها عن ذي تمائم محول	إذا ما بكى من خلفها انصرفت له
بشق وتحتي شقها لم يحول	ويوما على ظهر الكثيب تعذرت	علي وآلت حلفة لم تحلل	أفاطم مهلا بعض هذا التدلل
وإن كنت قد أزمعت صرمي فأجملي	أغرك مني أن حبك قاتلي	وأنك مهما تأمري القلب يفعل	وإن تك قد ساءتك مني خليقة
فسلي ثيابي من ثيابك تنسل	وما ذرفت عيناك إلا لتضربي	بسهميك في أعشار قلب مقتل	وبيضة خدر لا يرام خباؤها
تمتعت من لهو بها غير معجل	تجاوزت أحراسا إليها ومعشرا	علي حراصا لو يسرون مقتلي	إذا ما الثريا في السماء تعرضت
تعرض أثناء الوشاح المفصل	فجئت وقد نضت لنوم ثيابها	لدى الستر إلا لبسة المتفضل	فقالت يمين الله ما لك حيلة
وما إن أرى عنك الغواية تنجلي	خرجت بها أمشي تجر وراءنا	على أثرينا ذيل مرط مرحل	فلما أجزنا ساحة الحي وانتحى
بنا بطن خبت ذي حقاف عقنقل	هصرت بفودي رأسها فتمايلت	علي هضيم الكشح ريا المخلخل	مهفهفة بيضاء غير مفاضة
ترائبها مصقولة كالسجنجل	كبكر المقاناة البياض بصفرة	غذاها نمير الماء غير محلل	تصد وتبدي عن أسيل وتتقي
بناظرة من وحش وجرة مطفل	وجيد كجيد الرئم ليس بفاحش	إذا هي نصته ولا بمعطل	وفرع يزين المتن أسود فاحم
أثيث كقنو النخلة المتعثكل	غدائره مستشزرات إلى العلا	تضل العقاص في مثنى ومرسل	وكشح لطيف كالجديل مخصر
وساق كأنبوب السقي المذلل	وتضحي فتيت المسك فوق فراشها	نؤوم الضحى لم تنتطق عن تفضل	وتعطو برخص غير شثن كأنه
أساريع ظبي أو مساويك إسحل	تضيء الظلام بالعشاء كأنها	منارة ممسى راهب متبتل	إلى مثلها يرنو الحليم صبابة
إذا ما اسبكرت بين درع ومجول	تسلت عمايات الرجال عن الصبا	وليس فؤادي عن هواك بمنسل	ألا رب خصم فيك ألوى رددته
نصيح على تعذاله غير مؤتل	وليل كموج البحر أرخى سدوله	علي بأنواع الهموم ليبتلي	فقلت له لما تمطى بصلبه
وأردف أعجازا وناء بكلكل	ألا أيها الليل الطويل ألا انجلي	بصبح وما الإصباح منك بأمثل	وقربة أقوام جعلت عصامها
على كاهل مني ذلول مرحل	وواد كجوف العير قفر قطعته	به الذئب يعوي كالخليع المعيل	فقلت له لما عوى إن شأننا
قليل الغنى إن كنت لما تمول	وقد أغتدي والطير في وكناتها	بمنجرد قيد الأوابد هيكل	كلانا إذا ما نال شيئا أفاته
ومن يحترث حرثي وحرثك يهزل	مكر مفر مقبل مدبر معا	كجلمود صخر حطه السيل من عل	كميت يزل اللبد عن حال متنه
كما زلت الصفواء بالمتنزل	على الذبل جياش كأن اهتزامه	إذا جاش فيه حميه غلي مرجل	مسح إذا ما السابحات على الونى
أثرن الغبار بالكديد المركل	يزل الغلام الخف عن صهواته	ويلوي بأثواب العنيف المثقل	درير كخذروف الوليد أمره
تتابع كفيه بخيط موصل	له أيطلا ظبي وساقا نعامة	وإرخاء سرحان وتقريب تتفل	ضليع إذا استدبرته سد فرجه

بضافٍ فويق الارض ليس باعزل   كأن على المتنين منه اذا انتحى   مداك عروس او صلاية حنظل   كأن دماء الهاديات بنحره
عصارة حناء بشيب مرجل   فعنّ لنا سرب كأن نعاجه   عذارى دوار في ملاء مذيل   فادبرن كالجزع المفصل بينه
بجيد معمّ في العشيرة مخول   فالحقنا بالهاديات ودونه   جواحرها في صرة لم تزيل   فعادى عداء بين ثور ونعجة
دراكا ولم ينضح بماء فيغسل   فظل طهاة اللحم من بين منضج   صفيف شواء او قدير معجل   ورحنا يكاد الطرف يقصر دونه
متى ما ترق العين فيه تسهل   وبات عليه سرجه ولجامه   وبات بعيني قائما غير مرسل   اصاح ترى برقا اريك وميضه
كلمع اليدين في حبي مكلل   يضيء سناه او مصابيح راهب   امال السليط بالذبال المفتل   قعدت له وصحبتي بين ضارج
وبين العذيب بعد ما متأمل   على قطن بالشيم ايمن صوبه   وايسره على الستار فيذبل   فاضحى يسح الماء حول كتيفة
يكب على الاذقان دوح الكنهبل   ومر على القنان من نفيانه   فانزل منه العصم من كل منزل   وتيماء لم يترك بها جذع نخلة
ولا اطما الا مشيدا بجندل   كأن ثبيرا في عرانين وبله   كبير اناس في بجاد مزمل   كأن ذرى رأس المجيمر غدوة
من السيل والغثاء فلكة مغزل   والقى بصحراء الغبيط بعاعه   نزول اليماني ذي العياب المحمل   كأن مكاكي الجواء غدية
صبحن سلافا من رحيق مفلفل   كأن السباع فيه غرقى عشية   بارجائه القصوى انابيش عنصل   القصيدة الثانية لطرفة بن

العبد البكري شاعریست [illegible] از شعرای جاهلیت باتفاق [illegible] عمرو بن هند [illegible]
[illegible]
[illegible]

لخولة اطلال ببرقة ثهمد   تلوح كباقي الوشم في ظاهر اليد   وقوفا بها صحبي علي مطيهم   يقولون لا تهلك اسى وتجلد
كأن حدوج المالكية غدوة   خلايا سفين بالنواصف من دد   عدولية او من سفين ابن يامن   يجور بها الملاح طورا ويهتدي
يشق حباب الماء حيزومها بها   كما قسم الترب المفائل باليد   وفي الحي احوى ينفض المرد شادن   مظاهر سمطي لؤلؤ وزبرجد
خذول تراعي ربربا بخميلة   تناول اطراف البرير وترتدي   وتبسم عن المى كأن منورا   تخلل حر الرمل دعص له ندي
سقته اياة الشمس الا لثاته   اسف ولم تكدم عليه باثمد   ووجه كأن الشمس حلت رداءها   عليه نقي اللون لم يتخدد
واني لامضي الهم عند احتضاره   بعوجاء مرقال تروح وتغتدي   امون كالواح الاران نصأتها   على لاحب كأنه ظهر برجد
جمالية وجناء تردي كأنها   سفنجة تبري لازعر اربد   تباري عتاقا ناجيات واتبعت   وظيفا وظيفا فوق مور معبد
تربعت القفين في الشول ترتعي   حدائق مولي الاسرة اغيد   تريع الى صوت المهيب وتتقي   بذي خصل روعات اكلف ملبد
فطورا به خلف الزميل وتارة   على حشف كالشن ذاو مجدد   كأن جناحي مضرحي تكنفا   حفافيه شكا في العسيب بمسرد
لها فخذان اكمل النحض فيهما   كأنهما بابا منيف ممرد   وطي محال كالحني خلوفه   واجرنة لزت بدأي منضد
كأن كناسي ضالة يكنفانها   واطر قسي تحت صلب مؤيد   لها مرفقان افتلان كأنما   تمر بسلمي دالج متشدد
كقنطرة الرومي اقسم ربها   لتكتنفن حتى تشاد بقرمد   صهابية العثنون موجدة القرا   بعيدة وخد الرجل موارة اليد
امرت يداها فتل شزر واجنحت   لها عضداها في سقيف مسند   جنوح دفاق عندل ثم افرعت   لها كتفاها في معالى مصعد
كأن علوب النسع في دأياتها   موارد من خلقاء في ظهر قردد   واتلع نهاض اذا صعدت به   كسكان بوصي بدجلة مصعد
وجمجمة مثل العلاة كأنما   وعى الملتقى منها الى حرف مبرد   وخد كقرطاس الشامي ومشفر   كسبت اليماني قده لم يجرد
وعينان كالماويتين استكنتا   بكهفي حجاجي صخرة قلت مورد   طحوران عوار القذى فتراهما   كمكحولتي مذعورة ام فرقد
وصادقتا سمع التوجس للسرى   لهجس خفي او لصوت مندد   مؤللتان تعرف العتق فيهما   كسامعتي شاة بحومل مفرد
واروع نباض احذ ململم   كمرداة صخر في صفيح مصمد   واعلم مخروت من الانف مارن   عتيق متى ترجم به الارض تزدد
وان شئت لم ترقل وان شئت ارقلت   مخافة ملوي من القد محصد   وان شئت سامى واسط الكور رأسها   وعامت بضبعيها نجاء الخفيدد
على مثلها امضي اذا قال صاحبي   الا ليتني افديك منها وافتدي   وجاشت اليه النفس خوفا وخاله   مصابا ولو امسى على غير مرصد
اذا القوم قالوا من فتى خلت انني   عنيت فلم اكسل ولم اتبلد   احلت عليها بالقطيع فاجذمت   وقد خب آل الامعز المتوقد   فذالت

فذالت كما ذالت وليدة مجلس   تري ربها اذيال سحل ممدد   ولست بحلال التلاع مخافة   ولكن متى يسترفد القوم ارفد
وان تبغني في حلقة القوم تلقني   وان تلتمسني في الحوانيت تصطد   وان يلتق الحي الجميع تلاقني   الى ذروة البيت الكريم المصمد
نداماي بيض كالنجوم وقينة   تروح علينا بين برد ومجسد   رحيب قطاب الجيب منها رفيقة   بجس الندامى بضة المتجرد
اذا نحن قلنا اسمعينا انبرت لنا   على رسلها مطروقة لم تشدد   اذا رجعت في صوتها خلت صوتها   تجاوب اظآر على ربع ردي
وما زال تشرابي الخمور ولذتي   وبيعي وانفاقي طريفي ومتلدي   الى ان تحامتني العشيرة كلها   وافردت افراد البعير المعبد
رأيت بني غبراء لا ينكرونني   ولا اهل هذاك الطراف الممدد   الا ايهذا اللائمي اشهد الوغى   وان احضر اللذات هل انت مخلدي
فان كنت لا تسطيع دفع منيتي   فدعني ابادرها بما ملكت يدي   فلولا ثلاث هن من عيشة الفتى   وجدك لم احفل متى قام عودي
فمنهن سبقي العاذلات بشربة   كميت متى ما تعل بالماء تزبد   وكري اذا نادى المضاف محنبا   كسيد الغضا نبهته المتورد
وتقصير يوم الدجن والدجن معجب   ببهكنة تحت الخباء المعمد   كأن البرين والدماليج علقت   على عشر او خروع لم يخضد
كريم يروي نفسه في حياته   ستعلم ان متنا غدا اينا الصدي   ارى قبر نحام بخيل بماله   كقبر غوي في البطالة مفسد
ترى جثوتين من تراب عليهما   صفائح صم من صفيح منضد   ارى الموت يعتام الكرام ويصطفي   عقيلة مال الفاحش المتشدد
ارى العيش كنزا ناقصا كل ليلة   وما تنقص الايام والدهر ينفد   لعمرك ان الموت ما اخطأ الفتى   لكالطول المرخى وثنياه في اليد
فما لي اراني وابن عمي مالكا   متى ادن منه ينأ عني ويبعد   يلوم وما ادري علام يلومني   كما لامني في الحي قرط بن اعبد
وايأسني من كل خير طلبته   كأنا وضعناه الى رمس ملحد   على غير شيء قلته غير انني   نشدت فلم اغفل حمولة معبد
وقربت بالقربى وجدك انه   متى يك امر للنكيثة اشهد   وان ادع للجلى اكن من حماتها   وان يأتك الاعداء بالجهد اجهد
وان يقذفوا بالقذع عرضك اسقهم   بشرب حياض الموت قبل التهدد   بلا حدث احدثته وكمحدث   هجائي وقذفي بالشكاة ومطردي
فلو كان مولاي امرأ هو غيره   لفرج كربي او لانظرني غدي   ولكن مولاي امرؤ هو خانقي   على الشكر والتسآل او انا مفتدي
وظلم ذوي القربى اشد مضاضة   على المرء من وقع الحسام المهند   فذرني وخلقي انني لك شاكر   ولو حل بيتي نائيا عند ضرغد
فلو شاء ربي كنت قيس بن خالد   ولو شاء ربي كنت عمرو بن مرثد   فاصبحت ذا مال كثير وزارني   بنون كرام سادة لمسود
انا الرجل الضرب الذي تعرفونه   خشاش كرأس الحية المتوقد   فآليت لا ينفك كشحي بطانة   لعضب رقيق الشفرتين مهند
حسام اذا ما قمت منتصرا به   كفى العود منه البدء ليس بمعضد   اخي ثقة لا ينثني عن ضريبة   اذا قيل مهلا قال حاجزه قد
اذا ابتدر القوم السلاح وجدتني   منيعا اذا بلت بقائمه يدي   وبرك هجود قد اثارت مخافتي   نواديها امشي بعضب مجرد
فمرت كهاة ذات خيف جلالة   عقيلة شيخ كالوبيل يلندد   يقول وقد تر الوظيف وساقها   الست ترى ان قد اتيت بمؤيد
وقال الا ماذا ترون بشارب   شديد علينا بغيه متعمد   فقال ذروه انما نفعها له   والا تكفوا قاصي البرك يزدد
فظل الاماء يمتللن حوارها   ويسعى علينا بالسديف المسرهد   فان مت فانعيني بما انا اهله   وشقي علي الجيب يا ابنة معبد
ولا تجعليني كامرئ ليس همه   كهمي ولا يغني غنائي ومشهدي   بطيء عن الجلى سريع الى الخنا   ذليل باجماع الرجال ملهد
فلو كنت وغلا في الرجال لضرني   عداوة ذي الاصحاب والمتوحد   ولكن نفى عني الرجال جراءتي   عليهم واقدامي وصدقي ومحتدي
لعمرك ما امري علي بغمة   نهاري ولا ليلي علي بسرمد   ويوم حبست النفس عند عراكه   حفاظا على عوراته والتهدد
على موطن يخشى الفتى عنده الردى   متى تعترك فيه الفرائص ترعد   واصفر مضبوح نظرت حواره   على النار واستودعته كف مجمد
ستبدي لك الايام ما كنت جاهلا   ويأتيك بالاخبار من لم تزود   ارى الموت اعداد النفوس ولا ارى   بعيدا غدا ما اقرب اليوم من غد
ويأتيك بالانباء من لم تبع له   بتاتا ولم تضرب له وقت موعد   القصيدة الثالثة لزهير بن ابي سلمى المزني كان من شعراء الجاهلية
مات قبل البعث بسنة وهو هذه   امن ام اوفى دمنة لم تكلم   بحومانة الدراج فالمتثلم
ودار لها بالرقمتين كأنها   مراجع وشم في نواشر معصم   بها العين والآرام يمشين خلفة   واطلاؤها ينهضن من كل مجثم
وقفت بها من بعد عشرين حجة   فلأيا عرفت الدار بعد توهم   اثافي سفعا في معرس مرجل   ونؤيا كجذم الحوض لم يتثلم
فلما عرفت الدار قلت لربعها   الا انعم صباحا ايها الربع واسلم   تبصر خليلي هل ترى من ظعائن   تحملن بالعلياء من فوق جرثم

علون بأنماط عتاق وكلة وراد حواشيها مشاكهة الدم ووركن في السوبان يعلون متنه عليهن دل الناعم المتنعم
بكرن بكورا واستحرن بسحرة فهن ووادي الرس كاليد للفم وفيهن ملهى للطيف ومنظر انيق لعين الناظر المتوسم
كأن فتات العهن في كل منزل نزلن به حب الفنا لم يحطم فلما وردن الماء زرقا جمامه وضعن عصي الحاضر المتخيم
جعلن القنان عن يمين وحزنه وكم بالقنان من محل ومحرم ظهرن من السوبان ثم جزعنه على كل قيني قشيب ومفأم
فأقسمت بالبيت الذي طاف حوله رجال بنوه من قريش وجرهم يمينا لنعم السيدان وجدتما على كل حال من سحيل ومبرم
سعى ساعيا غيظ بن مرة بعدما تبزل ما بين العشيرة بالدم تداركتما عبسا وذبيان بعدما تفانوا ودقوا بينهم عطر منشم
وقد قلتما ان ندرك السلم واسعا بالمعروف من القول نسلم فأصبحتما منها على خير موطن بعيدين فيها من عقوق ومأثم
عظيمين في عليا معد هديتما ومن يستبح كنزا من المجد يعظم تعفى الكلوم بالمئين فأصبحت ينجمها من ليس فيها بمجرم
ينجمها قوم لقوم غرامة ولم يهريقوا بينهم ملء محجم فأصبح يجري فيهم من تلادكم مغانم شتى من افال مزنم
الا ابلغ الاحلاف عني رسالة وذبيان هل اقسمتم كل مقسم فلا تكتمن الله ما في صدوركم ليخفى ومهما يكتم الله يعلم
يؤخر فيوضع في كتاب فيدخر ليوم الحساب او يعجل فينقم وما الحرب الا ما علمتم وذقتم وما هو عنها بالحديث المرجم
متى تبعثوها تبعثوها ذميمة وتضر اذا ضريتموها فتضرم فتعرككم عرك الرحى بثفالها وتلقح كشافا ثم تنتج فتتئم
فتنتج لكم غلمان اشأم كلهم كأحمر عاد ثم ترضع فتفطم فتغلل لكم ما لا تغل لأهلها قرى بالعراق من قفيز ودرهم
لعمري لنعم الحي جر عليهم بما لا يواتيهم حصين بن ضمضم وكان طوى كشحا على مستكنة فلا هو ابداها ولم يتقدم
وقال ساقضي حاجتي ثم اتقي عدوي بالف من ورائي ملجم فشد ولم يفزع بيوتا كثيرة لدى حيث القت رحلها ام قشعم
لدى اسد شاكي السلاح مقذف له لبد اظفاره لم تقلم جريء متى يظلم يعاقب بظلمه سريعا والا يبد بالظلم يظلم
رعوا ظمأهم حتى اذا تم اوردوا غمارا تفرى بالسلاح وبالدم فقضوا منايا بينهم ثم اصدروا الى كلأ مستوبل متوخم
لعمرك ما جرت عليهم رماحهم دم ابن نهيك او قتيل المثلم ولا شاركت في الموت في دم نوفل ولا وهب منها ولا ابن المخزم
فكلا اراهم اصبحوا يعقلونه صحيحات مال طالعات بمخرم لحي حلال يعصم الناس امرهم اذا طرقت احدى الليالي بمعظم
كرام فلا ذو الضغن يدرك تبله ولا الجارم الجاني عليهم بمسلم سئمت تكاليف الحياة ومن يعش ثمانين حولا لا ابا لك يسأم
واعلم ما في اليوم والامس قبله ولكنني عن علم ما في غد عم رايت المنايا خبط عشواء من تصب تمته ومن تخطئ يعمر فيهرم
ومن لا يصانع في امور كثيرة يضرس بانياب ويوطأ بمنسم ومن يجعل المعروف من دون عرضه يفره ومن لا يتق الشتم يشتم
ومن يك ذا فضل فيبخل بفضله على قومه يستغن عنه ويذمم ومن يوف لا يذمم ومن يهد قلبه الى مطمئن البر لا يتجمجم
ومن هاب اسباب المنايا ينلنه ولو رام ان يرقى السماء بسلم ومن يجعل المعروف في غير اهله يكن حمده ذما عليه ويندم
ومن يعص اطراف الزجاج فانه يطيع العوالي ركبت كل لهذم ومن لم يذد عن حوضه بسلاحه يهدم ومن لا يظلم الناس يظلم
ومن يغترب يحسب عدوا صديقه ومن لا يكرم نفسه لا يكرم ومهما تكن عند امرئ من خليقة وان خالها تخفى على الناس تعلم
وكائن ترى من صامت لك معجب زيادته او نقصه في التكلم لسان الفتى نصف ونصف فؤاده فلم يبق الا صورة اللحم والدم
وان سفاه الشيخ لا حلم بعده وان الفتى بعد السفاهة يحلم سألنا فاعطيتم وعدنا فعدتم ومن اكثر التسآل يوما سيحرم
تمام شد بين الشعر والنحو بدرت [illegible] **القصيدة الرابعة للبيد بن ربيعة بن مالك العامري الصحابي** وكتبه [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] **وهي هذه**

عفت الديار محلها فمقامها بمنى تأبد غولها فرجامها فمدافع الريان عري رسمها خلقا كما ضمن الوحي سلامها

دمن تجرم بعد عهد انيسها حجج خلون حلالها وحرامها رزقت مرابيع النجوم وصابها ودق الرواعد جودها فرهامها
من كل سارية وغاد مدجن وعشية متجاوب ارزامها فعلا فروع الايهقان واطفلت بالجلهتين ظباؤها ونعامها
والعين ساكنة على اطلائها عوذا تأجل بالفضاء بهامها وجلا السيول عن الطلول كأنها زبر تجد متونها اقلامها
او رجع واشمة اسف نؤورها كففا تعرض فوقهن وشامها فوقفت اسألها وكيف سؤالنا صما خوالد ما يبين كلامها
عريت وكان بها الجميع فابكروا منها وغودر نؤيها وثمامها شاقتك ظعن الحي يوم تحملوا فتكنسوا قطنا تصر خيامها
من كل محفوف يظل عصيه زوج عليه كلة وقرامها زجلا كأن نعاج توضح فوقها وظباء وجرة عطفا آرامها
حفزت وزايلها السراب كأنها اجزاع بيشة اثلها ورضامها بل ما تذكر من نوار وقد نأت وتقطعت اسبابها ورمامها
مرية حلت بفيد وجاورت اهل الحجاز فاين منك مرامها بمشارق الجبلين او بمحجر فتضمنتها فردة فرخامها
فصوائق ان ايمنت فمظنة منها وحاف القهر او طلخامها فاقطع لبانة من تعرض وصله ولشر واصل خلة صرامها
واحب المجامل بالجزيل وصرمه باق اذا ظلعت وزاغ قوامها بطليح اسفار تركن بقية منها فاحنق صلبها وسنامها
فاذا تغالى لحمها وتحسرت وتقطعت بعد الكلال خدامها فلها هباب في الزمام كأنها صهباء خف مع الجنوب جهامها
او ملمع وسقت لاحقب لاحه طرد الفحول وضربها وكدامها يعلو بها حدب الاكام مسحج قد رابه عصيانها ووحامها
باحزة الثلبوت يربأ فوقها قفر المراقب خوفها آرامها حتى اذا سلخا جمادى ستة جزءا فطال صيامه وصيامها
رجعا بامرهما الى ذي مرة حصد ونجح صريمة ابرامها ورمى دوابرها السفا وتهيجت ريح المصايف سومها وسهامها
فتنازعا سبطا يطير ظلاله كدخان مشعلة يشب ضرامها مشمولة غلثت بنابت عرفج كدخان نار ساطع اسنامها
فمضى وقدمها وكانت عادة منه اذا هي عردت اقدامها فتوسطا عرض السري وصدعا مسجورة متجاورا قلامها
محفوفة وسط اليراع يظلها منه مصرع غابة وقيامها افتلك ام وحشية مسبوعة خذلت وهادية الصوار قوامها
الا هبي بصحنك فاصبحينا ولا تبقي خمور الاندرينا مشعشعة كأن الحص فيها اذا ما الماء خالطها سخينا
تجور بذي اللبانة عن هواه اذا ما ذاقها حتى يلينا ترى اللحز الشحيح اذا امرت عليه لماله فيها مهينا
صبنت الكأس عنا ام عمرو وكان الكأس مجراها اليمينا وما شر الثلاثة ام عمرو بصاحبك الذي لا تصبحينا
وكأس قد شربت ببعلبك واخرى في دمشق وقاصرينا وانا سوف تدركنا المنايا مقدرة لنا ومقدرينا
قفي قبل التفرق يا ظعينا نخبرك اليقين وتخبرينا قفي نسألك هل احدثت صرما لوشك البين ام خنت الامينا
بيوم كريهة ضربا وطعنا اقر به مواليك العيونا وان غدا وان اليوم رهن وبعد غد بما لا تعلمينا
تريك اذا دخلت على خلاء وقد امنت عيون الكاشحينا ذراعي عيطل ادماء بكر هجان اللون لم تقرأ جنينا
وثديا مثل حق العاج رخصا حصانا من اكف اللامسينا ومتني لدنة سمقت وطالت روادفها تنوء بما ولينا
ومأكمة يضيق الباب عنها وكشحا قد جننت به جنونا وساريتي بلنط او رخام يرن خشاش حليهما رنينا
فما وجدت كوجدي ام سقب اضلته فرجعت الحنينا ولا شمطاء لم يترك شقاها لها من تسعة الا جنينا
تذكرت الصبا واشتقت لما رأيت حمولها اصلا حدينا واعرضت اليمامة واشمخرت كأسياف بايدي مصلتينا
ابا هند فلا تعجل علينا وانظرنا نخبرك اليقينا بانا نورد الرايات بيضا ونصدرهن حمرا قد روينا
وايام لنا غر طوال عصينا الملك فيها ان ندينا وسيد معشر قد توجوه بتاج الملك يحمي المحجرينا
تركنا الخيل عاكفة عليه مقلدة اعنتها صفونا وانزلنا البيوت بذي طلوح الى الشامات ننفي الموعدينا
وقد هرت كلاب الحي منا وشذبنا قتادة من يلينا متى ننقل الى قوم رحانا يكونوا في اللقاء لها طحينا
يكون ثفالها شرقي نجد ولهوتها قضاعة اجمعينا نزلتم منزل الاضياف منا فاعجلنا القرى ان تشتمونا
قريناكم فعجلنا قراكم قبيل الصبح مرداة طحونا نعم اناسنا ونعف عنهم ونحمل عنهم ما حملونا
نطاعن ما تراخى الناس عنا ونضرب بالسيوف اذا غشينا بسمر من قنا الخطي لدن ذوابل او ببيض يختلينا

كأن جماجم الأبطال فيها   وسوق بالأماعز يرتمينا
نشق بها رؤوس القوم شقا   ونختلب الرقاب فتختلينا
وإن الضغن بعد الضغن يبدو   عليك ويخرج الداء الدفينا
ورثنا المجد قد علمت معد   نطاعن دونه حتى يبينا
ونحن إذا عماد الحي خرت   على الأحفاض نمنع من يلينا
نجذ رؤوسهم في غير بر   فما يدرون ماذا يتقونا
كأن سيوفنا فينا وفيهم   مخاريق بأيدي لاعبينا
كأن ثيابنا منا ومنهم   خضبن بأرجوان أو طلينا
إذا ما عي بالإسناف حي   من الهول المشبه أن يكونا
نصبنا مثل رهوة ذات حد   محافظة وكنا السابقينا
بشبان يرون القتل مجدا   وشيب في الحروب مجربينا
حديا الناس كلهم جميعا   مقارعة بنيهم عن بنينا
فأما يوم خشيتنا عليهم   فتصبح خيلنا عصبا ثبينا
وأما يوم لا نخشى عليهم   فنمعن غارة متلببينا
برأس من بني جشم بن بكر   ندق به السهولة والحزونا
ألا لا يعلم الأقوام أنا   تضعضعنا وأنا قد ونينا
ألا لا يجهلن أحد علينا   فنجهل فوق جهل الجاهلينا
بأي مشيئة عمرو بن هند   نكون لقيلكم فيها قطينا
بأي مشيئة عمرو بن هند   تطيع بنا الوشاة وتزدرينا
تهددنا وتوعدنا رويدا   متى كنا لأمك مقتوينا
فإن قناتنا يا عمرو أعيت   على الأعداء قبلك أن تلينا
إذا عض الثقاف بها اشمأزت   وولتهم عشوزنة زبونا
عشوزنة إذا انقلبت أرنت   تشج قفا المثقف والجبينا
فهل حدثت في جشم بن بكر   بنقص في خطوب الأولينا
ورثنا مجد علقمة بن سيف   أباح لنا حصون المجد دينا
ورثت مهلهلا والخير منه   زهيرا نعم ذخر الذاخرينا
وعتابا وكلثوما جميعا   بهم نلنا تراث الأكرمينا
وذا البرة الذي حدثت عنه   به نحمى ونحمي الملجئينا
ومنا قبله الساعي كليب   فأي المجد إلا قد ولينا
متى نعقد قرينتنا بحبل   تجذ الحبل أو تقص القرينا
ونوجد نحن أمنعهم ذمارا   وأوفاهم إذا عقدوا يمينا
ونحن غداة أوقد في خزازى   رفدنا فوق رفد الرافدينا
ونحن الحابسون بذي أراطى   تسف الجلة الخور الدرينا
وكنا الأيمنين إذا التقينا   وكان الأيسرين بنو أبينا
فصالوا صولة فيمن يليهم   وصلنا صولة فيمن يلينا
فآبوا بالنهاب وبالسبايا   وأبنا بالملوك مصفدينا
إليكم يا بني بكر إليكم   ألما تعرفوا منا اليقينا
ألما تعلموا منا ومنكم   كتائب يطعن ويرتمينا
علينا البيض واليلب اليماني   وأسياف يقمن وينحنينا
علينا كل سابغة دلاص   ترى فوق النطاق لها غضونا
إذا وضعت عن الأبطال يوما   رأيت لها جلود القوم جونا
كأن غضونهن متون غدر   تصفقها الرياح إذا جرينا
وتحملنا غداة الروع جرد   عرفن لنا نقائذ وافتلينا
وردن دوارعا وخرجن شعثا   كأمثال الرصائع قد بلينا
ورثناهن عن آباء صدق   ونورثها إذا متنا بنينا
على آثارنا بيض حسان   نحاذر أن تقسم أو تهونا
أخذن على بعولتهن عهدا   إذا لاقوا كتائب معلمينا
ترانا بارزين وكل قوم   قد اتخذوا مخافتنا قرينا
إذا ما رحن يمشين الهوينا   كما اضطربت متون الشاربينا
يقتن جيادنا ويقلن لستم   بعولتنا إذا لم تمنعونا
ظعائن من بني جشم بن بكر   خلطن بميسم حسبا ودينا
وما منع الظعائن مثل ضرب   ترى منه السواعد كالقلينا
كأنا والسيوف مسللات   ولدنا الناس طرا أجمعينا
يدهدون الرؤوس كما تدهدى   حزاورة بأبطحها الكرينا
وقد علم القبائل من معد   إذا قبب بأبطحها بنينا
بأنا المطعمون إذا قدرنا   وأنا المهلكون إذا ابتلينا
وأنا المانعون لما أردنا   وأنا النازلون بحيث شينا
وأنا التاركون إذا سخطنا   وأنا الآخذون إذا رضينا
وأنا العاصمون إذا أطعنا   وأنا العازمون إذا عصينا
ونشرب إن وردنا الماء صفوا   ويشرب غيرنا كدرا وطينا
ألا أبلغ بني الطماح عنا   ودعميا فكيف وجدتمونا
إذا ما الملك سام الناس خسفا   أبينا أن يقر الذل فينا
ليستلبن أفراسا وبيضا   وأسرى في الحديد مقرنينا
ملأنا البر حتى ضاق عنا   وماء البحر نملؤه سفينا
إذا بلغ الفطام لنا صبي   تخر له الجبابر ساجدينا

القصيدة السادسة لعنترة بن شداد العبسي

هل غادر الشعراء من متردم   أم هل عرفت الدار بعد توهم
يا دار عبلة بالجواء تكلمي   وعمي صباحا دار عبلة واسلمي
فوقفت فيها ناقتي وكأنها   فدن لأقضي حاجة المتلوم
وتحل عبلة بالجواء وأهلنا   بالحزن فالصمان فالمتثلم

حييت من طلل تقادم عهده   أقوى وأقفر بعد أم الهيثم
حلت بأرض الزائرين فأصبحت   عسرا علي طلابك ابنة مخرم
علقتها عرضا وأقتل قومها   زعما لعمر أبيك ليس بمزعم
ولقد نزلت فلا تظني غيره   مني بمنزلة المحب المكرم
كيف المزار وقد تربع أهلها   بعنيزتين وأهلنا بالغيلم
إن كنت أزمعت الفراق فإنما   زمت ركابكم بليل مظلم
ما راعني إلا حمولة أهلها   وسط الديار تسف حب الخمخم
فيها اثنتان وأربعون حلوبة   سودا كخافية الغراب الأسحم
إذ تستبيك بذي غروب واضح   عذب مقبله لذيذ المطعم
وكأن فارة تاجر بقسيمة   سبقت عوارضها إليك من الفم
أو روضة أنفا تضمن نبتها   غيث قليل الدمن ليس بمعلم
جادت عليه كل بكر حرة   فتركن كل قرارة كالدرهم
سحا وتسكابا فكل عشية   يجري عليها الماء لم يتصرم
وخلا الذباب بها فليس ببارح   غردا كفعل الشارب المترنم
هزجا يحك ذراعه بذراعه   قدح المكب على الزناد الأجذم
تمسي وتصبح فوق ظهر حشية   وأبيت فوق سراة أدهم ملجم
وحشيتي سرج على عبل الشوى   نهد مراكله نبيل المحزم
هل تبلغني دارها شدنية   لعنت بمحروم الشراب مصرم
خطارة غب السرى زيافة   تطس الإكام بوخد خف ميثم
وكأنما تطس الإكام عشية   بقريب بين المنسمين مصلم
تأوي له قلص النعام كما أوت   حزق يمانية لأعجم طمطم
يتبعن قلة رأسه وكأنه   حرج على نعش لهن مخيم
صعل يعود بذي العشيرة بيضه   كالعبد ذي الفرو الطويل الأصلم
شربت بماء الدحرضين فأصبحت   زوراء تنفر عن حياض الديلم
وكأنما تنأى بجانب دفها الـ   ـوحشي من هزج العشي مؤوم
هر جنيب كلما عطفت له   غضبى اتقاها باليدين وبالفم
بركت على جنب الرداع كأنما   بركت على قصب أجش مهضم
وكأن ربا أو كحيلا معقدا   حش الوقود به جوانب قمقم
ينباع من ذفرى غضوب جسرة   زيافة مثل الفنيق المكدم
إن تغدفي دوني القناع فإنني   طب بأخذ الفارس المستلئم
أثني علي بما علمت فإنني   سمح مخالقتي إذا لم أظلم
فإذا ظلمت فإن ظلمي باسل   مر مذاقته كطعم العلقم
ولقد شربت من المدامة بعدما   ركد الهواجر بالمشوف المعلم
بزجاجة صفراء ذات أسرة   قرنت بأزهر في الشمال مفدم
فإذا شربت فإنني مستهلك   مالي وعرضي وافر لم يكلم
وإذا صحوت فما أقصر عن ندى   وكما علمت شمائلي وتكرمي
وحليل غانية تركت مجدلا   تمكو فريصته كشدق الأعلم
سبقت يداي له بعاجل طعنة   ورشاش نافذة كلون العندم
هلا سألت الخيل يا ابنة مالك   إن كنت جاهلة بما لم تعلمي
إذ لا أزال على رحالة سابح   نهد تعاوره الكماة مكلم
طورا يجرد للطعان وتارة   يأوي إلى حصد القسي عرمرم
يخبرك من شهد الوقيعة أنني   أغشى الوغى وأعف عند المغنم
ومدجج كره الكماة نزاله   لا ممعن هربا ولا مستسلم
جادت له كفي بعاجل طعنة   بمثقف صدق الكعوب مقوم
فشككت بالرمح الأصم ثيابه   ليس الكريم على القنا بمحرم
فتركته جزر السباع ينشنه   يقضمن حسن بنانه والمعصم
ومشك سابغة هتكت فروجها   بالسيف عن حامي الحقيقة معلم
ربذ يداه بالقداح إذا شتا   هتاك غايات التجار ملوم
لما رآني قد نزلت أريده   أبدى نواجذه لغير تبسم
عهدي به مد النهار كأنما   خضب البنان ورأسه بالعظلم
فطعنته بالرمح ثم علوته   بمهند صافي الحديدة مخذم
بطل كأن ثيابه في سرحة   يحذى نعال السبت ليس بتوأم
يا شاة ما قنص لمن حلت له   حرمت علي وليتها لم تحرم
فبعثت جاريتي فقلت لها اذهبي   فتجسسي أخبارها لي واعلمي
قالت رأيت من الأعادي غرة   والشاة ممكنة لمن هو مرتم
فكأنما التفتت بجيد جداية   رشإ من الغزلان حر أرثم
نبئت عمرا غير شاكر نعمتي   والكفر مخبثة لنفس المنعم
ولقد حفظت وصاة عمي بالضحى   إذ تقلص الشفتان عن وضح الفم
في حومة الحرب التي لا تشتكي   غمراتها الأبطال غير تغمغم
إذ يتقون بي الأسنة لم أخم   عنها ولكني تضايق مقدمي
لما رأيت القوم أقبل جمعهم   يتذامرون كررت غير مذمم
يدعون عنتر والرماح كأنها   أشطان بئر في لبان الأدهم
ما زلت أرميهم بثغرة نحره   ولبانه حتى تسربل بالدم
ولقد شفى نفسي وأبرأ سقمها   قيل الفوارس ويك عنتر أقدم
فازور من وقع القنا بلبانه   وشكا إلي بعبرة وتحمحم
لو كان يدري ما المحاورة اشتكى   ولكان لو علم الكلام مكلمي
والخيل تقتحم الخبار عوابسا   من بين شيظمة وأجرد شيظم
ذلل ركابي حيث شئت مشايعي   لبي وأحفزه بأمر مبرم
ولقد خشيت بأن أموت ولم تدر   للحرب دائرة على ابني ضمضم
الشاتمي عرضي ولم أشتمهما   والناذرين إذا لم القهما دمي

ان يعفوا فلقد تركت ابا ما … جز الجماع كلاهم تشمم

القصيدة السابعة للحارث بن حلزة اليشكري

آذنتنا ببينها اسماء … رب ثاو يمل منه الثواء
فالمحياة فالصفاح فاعناق … فتاق فعاذب فالوفاء
بعد عهد لنا ببرقة شماء … فادنى ديارها الخلصاء
فرياض القطا فاودية الشربب … فالشعبتان فالابلاء
لا ارى من عهدت فيها فابكي … اليوم دلها وما يحير البكاء
وبعينيك اوقدت هند النار … اخيرا تلوي بها العلياء
فتنورت نارها من بعيد … بخزازى هيهات منك الصلاء
اوقدتها بين العقيق فشخصين … بعود كما يلوح الضياء
غير اني قد استعين على الهم … اذا خف بالثوي النجاء
بزفوف كانها هقلة … ام رئال دوية سقفاء
آنست نباة وافزعها القناص … عصرا وقد دنا الامساء
فترى خلفها من الرجع والوقع … منينا كانه اهباء
وطراقا من خلفهن طراق … ساقطات الوت بها الصحراء
واتانا من الحوادث والانباء … خطب نعنى به ونساء
ان اخواننا الاراقم يغلون … علينا في قيلهم احفاء
يخلطون البرئ منا بذي الذنب … ولا ينفع الخلي الخلاء
زعموا ان كل من ضرب العير … موال لنا وانا الولاء
اجمعوا امرهم عشاء فلما … اصبحوا اصبحت لهم ضوضاء
من مناد ومن مجيب ومن تصهال … خيل خلال ذاك رغاء
ايها الناطق المرقش عنا … عند عمرو وهل لذاك بقاء
لا تخلنا على غراتك انا … قبلما قد وشى بنا الاعداء
فبقينا على الشناءة تنمينا … حصون وعزة قعساء
قبلما اليوم بيضت بعيون … الناس فيها تغيظ واباء
فكان المنون تردي بنا ارعن … جونا ينجاب عنه العماء
مكفهرا على الحوادث لا ترتوه … للدهر مؤيد صماء
ارمى بمثله جالت … الخيل فآبت لخصمها الاجلاء
ملك مقسط وافضل من … يمشي ومن دون ما لديه الثناء
ايما خطة اردتم فادوها … الينا تشفى بها الاملاء
ان نبشتم ما بين ملحة فالصاقب … فيه الاموات والاحياء
او نقشتم فالنقش يجشمه الناس … وفيه الاسقام والابراء
او سكتم عنا فكنا كمن اغمض … عينا في جفنها الاقذاء
او منعتم ما تسالون فمن حد … ثتموه له علينا العلاء
هل علمتم ايام ينتهب الناس … غوارا لكل حي عواء
اذ رفعنا الجمال من سعف البحرين … سيرا حتى نهاها الحساء
ثم ملنا على تميم فاحرمنا … وفينا بنات قوم اماء
لا يقيم العزيز بالبلد السهل … ولا ينفع الذليل النجاء
ليس ينجي الذي يوائل منا … راس طود وحرة رجلاء
ملك اضرع البرية لا يوجد … فيها لما لديه كفاء
كتكاليف قومنا اذ غزا المنذر … هل نحن لابن هند رعاء
ما اصابوا من تغلبي فمطلول … عليه اذا اصيب العفاء
اذ احل العلياء قبة ميسون … فادنى ديارها العوصاء
تاوت له قراضبة من … كل حي كانهم القاء
فهداهم بالاسودين وامر … الله بلغ تشقى به الاشقياء
اذ تمنونهم غرورا فساقتهم … اليكم امنية اشراء
لم يغروكم غرورا ولكن … رفع الآل شخصهم والضحاء
ايها الناطق المبلغ عنا … عند عمرو وهل لذاك انتهاء
من لنا عنده من الخير آيات … ثلاث في كلهن القضاء
آية شارق الشقيقة اذ جاءت … معد لكل حي لواء
حول قيس مستلئمين بكبش … قرظي كانه عبلاء
وصتيت من العواتك لا تنهاه … الا مبيضة رعلاء
فرددناهم بطعن كما يخرج … من خربة المزاد الماء
وحملناهم على حزم ثهلان … شلالا ودمي الانساء
وجبهناهم بطعن كما تنهز … في جمة الطوى الدلاء
وفعلنا بهم كما علم الله … وما ان للحائنين دماء
ثم حجرا اعني ابن ام قطام … وله فارسية خضراء
اسد في اللقاء ورد هموس … وربيع ان شنعت غبراء
وفككنا غل امرئ القيس عنه … بعد ما طال حبسه والعناء
ومع الجون جون آل بني الاوس … عنود كانها دفواء
ما جزعنا تحت العجاجة اذ ولوا … شلالا واذ تلظى الصلاء
واقدناه رب غسان بالمنذر … كرها اذ لا تكال الدماء
واتيناهم بتسعة املاك … كرام اسلابهم اغلاء
وولدنا عمرو بن ام اناس … من قريب لما اتانا الحباء
مثلها يخرج النصيحة للقوم … فلاة من دونها افلاء
فاتركوا الطيخ والتعاشي واما … تتعاشوا ففي التعاشي الداء
واذكروا حلف ذي المجاز وما قدم … فيه العهود والكفلاء
حذر الجور والتعدي وهل ينقض … ما في المهارق الاهواء
واعلموا اننا واياكم فيما … اشترطنا يوم اختلفنا سواء
عننا باطلا وظلما كما تعتر … عن حجرة الربيض الظباء

ام علينا جناح كندة ان يغنم … غازيهم ومنا الجزاء
ام علينا جرى اياد كما نيط … بجوز المحمل الاعباء
ليس منا المضربون ولا قيس … ولا جندل ولا الحذاء
ام جنايا بني عتيق فانا … منكم ان غدرتم برآء
وثمانون من تميم بايديهم … رماح صدورهن القضاء
تركوهم ملحبين وآبوا … بنهاب يصم منها الحداء
ام علينا جرى حنيفة ام ما … جمعت من محارب غبراء
ام علينا جرى قضاعة ام ليس … علينا فيما جنوا انداء
ثم جاؤوا يسترجعون فلم ترجع … لهم شامة ولا زهراء
ثم جاؤوا بني رزاح ببرقاء … نطاع لهم عليهم دعاء
ثم فاؤوا منهم بقاصمة الظهر … ولا يبرد الغليل الماء
ثم خيل من بعد ذاك مع الغلاق … لا رافة ولا ابقاء
وهو الرب والشهيد على يوم … الحيارين والبلاء بلاء

قلت كه رابعه عدويه [illegible]

[illegible] بسم الله الرحمن الرحيم [illegible]

[illegible]

القول السادس [illegible]

[illegible]

واما [illegible]

[illegible]

٥٤

[illegible]

٥٥

[illegible]

... ذكر الفرق التي اشار اليها النبي صلى الله عليه وسلم بقوله ستفترق امتي ... وسبعين فرقة ... اعلم ان كبار الفرق ... ستة الخوارج والشيعة والمعتزلة والجبرية والمرجئة والمشبهة اما الخوارج فخمسة عشر فرقة ... والاباضية ... والعجاردة ...

[illegible] ... واما الشيعة ... [illegible] ... واما المعتزلة ... [illegible] ... واما الجبرية ... [illegible] ... واما المرجئة ... [illegible] ... واما المشبهة ... [illegible]

لمه سبعمائة ويوم حنين الف وخمسمائة ويوم الفتح عشرة الاف ويوم خيبر اربعة عشر الفا ويوم تبوك الفا وهي اخر غزواته نقل انه كان يخطر بدخول وقت الصلاة

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

نماز عصر را ... و بعد از چند روز با ابوطالب با جعفر داخل شد دید که آنحضرت با علی ... نماز میکنند ابوطالب بجعفر گفت برو با پسر عمت نماز کن ...

جعفر با ایشان نماز کرد ... از آنحضرت منقول است که ... خواب بودم ... جعفر ...

[illegible]

[illegible]

بدانکه اجماع علما ... است که بعثت آنحضرت برسالت ... ماه رجب ... و احادیث ... ماه رمضان ...

[illegible]

[illegible]

ذکر هجرت حبشه

[illegible]

[illegible]

در شعب ابی طالب و بعث الانصار و وفات ابی طالب و خدیجه و ما جاء [illegible] الهجرة الکبری

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

واز جمله [illegible]

[illegible]

عاشق اصفهانی رحمه الله

[illegible]

ایضا عاشق اصفهانی رحمه الله

[illegible]

[illegible]

میر مشتاق اصفهانی

[illegible]

میرزا طوغان هزارجریبی رحمة الله علیه

[illegible]

[illegible]

میرزا طوغان هزارجریبی رحمة الله علیه

[illegible]

[illegible] علیه السلام [illegible]

[illegible]

وایضا له علیه الصلوة والسلام

[illegible]

٧٣

وبطن الوادي ... | وفيها موارث النبوة والهدى
كالروح ... | مغشين ... وشباب | دخل الزمان بنا ... | ... العباب

شبان ... عليهما | جنان حتى ... | لم يبلغ ... من عقبيهما | ... الشباب ...

وما الدهر والأيام ... | ... | وان امرء ... | تقلب حاليه ... لبيب

ذكر ... قال ... الحسن بن علي بن ابي طالب ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

کہ غزوات که خود آنحضرت حاضر بوده بیست و شش غزوات است با تفصیل: ۱ غزوه ابواء ۲ غزوه بواط ۳ غزوه عشیره ۴ غزوه بدر کبری ۵ غزوه بنی سلیم
۶ غزوه سویق ۷ غزوه غطفان ۸ غزوه احد ۹ غزوه حمراء الاسد ۱۰ غزوه بنی نضیر ۱۱ غزوه ذات الرقاع ۱۲ غزوه بدر اخری ۱۳ غزوه دومة الجندل
۱۴ غزوه خندق که احزاب گویند ۱۵ غزوه بنی قریظه ۱۶ غزوه بنی لحیان ۱۷ غزوه ذی قرد ۱۸ غزوه بنی مصطلق ۱۹ غزوه حدیبیه ۲۰ خیبر ۲۱
غزوه فتح مکه ۲۲ غزوه حنین ۲۳ غزوه طایف ۲۴ غزوه تبوک

[illegible]

[illegible]

کیفیت غزوه بدر

[illegible]

[illegible]

[illegible]

... من مراثي ... يوم بدر ...

[illegible]

... وقال عليه السلام ايضا في يوم بدر ...

[illegible]

... في ذكر الغزوات التي بعد بدر واحد ...

[illegible]

... غزوة احد ...

[illegible]

٨٢ [illegible]

٨١ ... لا سیف الا ذوالفقار و لا فتی الا علی ... [illegible]

٨٣

٨٤

[illegible]

[illegible]

[illegible]

غزوهٔ بنی قریظه و شهادت سعد بن معاذ و قبول توبهٔ ابی لبابه

روایت کرد آنحضرت ... [illegible]

[illegible]

فی الغزوات والوقایع التی جرت فی سنة الخامس من الهجرة

غزوهٔ مریسیع و هی غزوة بنی المصطلق

روایت کرد ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

ذکر وقایع سنه خمس

[illegible]

ذکر وقوع حدیبیه و بیعة رضوان

[illegible]

[illegible]

ذکر غزوه خیبر

[illegible] اللهم رب السموات السبع وما اظللن ورب الارضین السبع وما اقللن ورب الشیاطین وما اضللن [illegible] انا نسئلک خیر هذه القریة وخیر اهلها وخیر ما فیها ونعوذ بک من شرها وشر اهلها وشر ما فیها [illegible]

نظم

[illegible]

[illegible]

نظم

[illegible]

ذکر سایر الوقایع …

[illegible]

[illegible]

ذکر غزوهٔ موته

[illegible]

ذکر غزوهٔ ذات السلاسل

[illegible]

ذکر فتح مکة المعظمة

[illegible]

[illegible]

[illegible]

فا توجه الی قبیل غزوه حنین

[illegible]

ذکر غزوه حنین

[illegible]

واغنام و زنان و فرزندان خود را همراه خود بیاورند [illegible]

[illegible]

[illegible]

97 و اهل مدینه را ملامت [illegible] پس حق تعالی آیه را فرستاد که یحذر المنافقون ان تنزل علیهم سورة تنبئهم بما فی قلوبهم الایات تا آخر و روایت کرده‌اند که این آیات در شأن [illegible]
دوازده نفر نازل شده است که [illegible] جمع شده [illegible] بر عقبه تبوک که حضرت را هلاک کنند و گفتند [illegible] خواهیم [illegible] و اگر [illegible]
حضرت را هلاک [illegible] پس حق تعالی [illegible] روایت [illegible] پیش آن حضرت آمد و آن حضرت او را [illegible]
[illegible]

98 [illegible]

در نزول سورهٔ برائة

101

[illegible]

[illegible]

١٠٣

... **الشيخ البهائي في توجيه** ... [illegible]

... **كلام الحر في تأويله** ... [illegible]

... **ولنعم ما قيل** ... **والقصائد والقائل** ... [illegible]

... **نظم** ... [illegible]

[illegible]

١٠٤

[illegible]

... **نظم** ... [illegible]

... **رسالة لامير المؤمنين ع** ...

الباب الرابع في ذكر ما نقله من كلام فاطمة الزهراء عليها السلام ... [illegible]

... **لبعض العامة في ذم غصب فدك** ... [illegible]

[illegible]

ذكر الإمام الأول علي بن أبي طالب عليه سلام الله وصلواته

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

قصيدة احمد الحائف في مدحه عليه السلام

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
حیدر و سالب رقاب علی بن ابی طالب
[illegible]

[illegible]

مکتوب علماء ماوراء النهر که در جواب نامهٔ علماء شیعه [illegible] نوشته اند

[illegible]

[illegible]

جواب نامهٔ مذکور که علماء [illegible] در جواب علماء ماوراء النهر نوشته اند

[illegible]

[illegible] اولا آنکه حضرت [illegible] دوم قوله تعالی لا تجد قوما یؤمنون بالله والیوم الآخر یوادون من حاد الله ورسوله ولو کانوا آباءهم او ابناءهم او اخوانهم او عشیرتهم [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۲۱

[illegible]

۱۲۲

[illegible]

۱۲۴

[illegible] **نعم ما قيل** [illegible]

مثنوی [illegible]

[illegible]

۱۲۴

[illegible]

ومن قصايده السبعة الموسومة بالعلويات

السبع لابن ابي الحديد [illegible]

[illegible]

يبدو ... واضح ... ويرشده نور من الله مجرب ... مغانيه الروض فيه ... واجرد ... سرحوب
وقضاء ... قريش ... واجتر ... وابيض مخضوب ... غار سيوف ... فابيض ... واسمر مذرب
على امير المومنين ... ونابه ... المفازة ... فضب ... على كل محبوب الاسارة مصبوب
... بار جانا ... نجيع ... يلوح ... ويذري ... يعقوب
بها من زماجير الرجال صواعق ... ومن صوب ... الدماء شابيب ... فكم ... سبرت ... وكم ... مسلوب
وكم ... بارضها ... وكم ... صاحب ... مصحوب ... وكم صاحب ... فلم ... مضروب
... وان ثاب ... مجرب ... وما ... مقدما ... مجرب
وما ... ملابس ... وجلابيب ... يشك ... مجروب
... وثنا سنه ... وبلهب ... احضرها ام ... غاضب ... وذاك ... مخضوب
... الحمام ... وان بقاء النفس ... محبوب ... فيكره طعم الموت والموت طالب ... فكيف ... مطلوب
وما قصب العلياء ... بغير الاجل ... يرى ان طول الحرب ... تعذيب
... باكاس المنية ... جار على ... تزلزل ... الغاشب
وابيض ... مقلوب ... ابدلك ... ارى الموت ... معطوب
... الرماح ... والعوالي ... تجلى ... والحتف ... وتصويب
والشمس ... والقدر ... مرهوب ... فعاية ... لما ... مكذوب
وشاهد ... من القوم تنظم في الصحايف مكتوب ... واصلت ... مرحب القوم مقتفيا ... مضروب
... الارض ... ونعرض ... بالدماء ... ... مرتب
... باكاس المنية ... من الدم ... اذا ... فالقرب تبعيد والبعد تقريب
... كالحتف ... ... مغلوب ... ... والتوب
كالماس موسى ... كاد ... لانبوب ... ارى انك ... مجلوب
وفضله ... لذلك ... ترحيب
... فخطر ... مدة جماس ... وبتوفيق ... مصحوب ... شدة ... والنحيب
عليك سلام ... بها ... فيا من ... منسوب
وبالا ... وجوهر ... وعيدانه ... طيب ... نكوس ... فيا ... مطلوب
يحق ... من ... الراق ... والمواقب ... وبالعلة الدنيا ... لم يسبوا ... تعقيب
وباد ... والبعض محبب ... مليل ... مصحوب ... فلنت مدحي ... تسكيب

الثانية في مدحه ثم و ذكر فتح مكة بها

وقال ... جليب ... بلوم ... جلبت لها ... البطوة ... تقودها بالقود ... كرا
جلت ... الورى ... لمسر ... بالرمل ... يبيت على ... بلوم ... العنس
وسقت ... وصيق ... للاجياد ... كلا ... صدق
بنوت ... فيها ... ارى ... اذا
عليها ... بمجون ... وبيت باسيافه ... القاس ... اشا
جرى ... بكيل ... فطار ... فانار ... وخط
وحاد ... هزت ... والدها ... واعلى ... وقول ... سقيرا
نكت ... احق ... لا ضحت ... بنطق ...

وحيث ... ويطن ... وجدت ... حظها ... شعرا
حفت ... يحج ... فالق ... خلده ... نجسوا
والعيد ... مرات ... وكرت ... بر ... تكسرا
رفيقة ... ملايك ... بمار ... الامام ... المشرف
منبع ... وعظم ... ربانية ... جالم ... ولا
وابلهماء ... وان ... يجيب ... بخوجه ... مخترا
وحيث ... من الصدر الاول ... عليس ... ثلاث ... معسرا
... بالذ ... صدت ... تقطعت ... تحسوا
... وكن ... تلك ... تغفرا
وروس ... تدركت ... فكرمن دم ... عباس ... مقطرا
وكم ... وكم مراد ... هنالك ... الضرا
ولها ... نظر ... وضاقت عليه ... والقصر ... لمسرا
وافيس ... فتيل ... ورويك ... خرب ... معبرا
... تجلى ... علا ... ما
حلى ... وكلاب ... وكان ... صنع ... خيرا
وكان ... عليه ... ولا ... حذارا ... العرس ... تستر
امام هدى بالقرب آن قد قضى ... لما العز ... ارض زهرا ... يرجعهم ... فحاك ... بالعقل
خلفت ... اعار ... ولا ... لا يستعيد ... وان ... العدول ... اكثر

الثالثة في مدحه عليه الصلوة والسلام

وطرقها ... فان زنت ... بالفوز في العنبر ... لك ... بعث ... القلوب ... ان القلوب ... لك
عهدنا ... الصبا ... مرحا ... بالوجهها ... ماحف ... لك
... ودلونا ... قنالك ... الصدور ... ونحسوننا ... لك
... سيد الوصي ... الجوهر ... ملوك ... لك
ذو ... وكتابه ... علاماسرار الغيوب ... خلق الزمان ... الافلاك
... المطوب ... نتات ... اسرالها ... لك
طعم ... ضرب ... لك
... للارقيل ... اوق ... شيع ... لك
الصانع ... والمعلوز ... المناح والاقلاد ... وانواك ... تدرك ... حنانا ... لك
ماشو النور الله ... ظلم الصلال ... صلى عليه ... بردا ... لك
... نبعث ... وبعث ... لك

الرابعة في مدحه عليه سلام الله

فلك الجبين ... في الترب ... الجيس ... الصمت ... ضمير ... الخمس
قلعا ... هو اللح ... عبد المزموم ... الودس ... مادا ... ودها ... مجس
... بالوردي ... فلا ... ملبس ... ادها ... دعا
فيا يدبم ... الطاد ... نوت ... مخيب ... في الخمر ... بالرقح ... وعلى ... كس
لا تلقها ... وقد ... مانصف الصهباء ... محكت ... وقد

[illegible]

الثامنة في مدحه وبذكر فيها الحسين عليه السلام

شبهات بجنات الغمام بقلعا [illegible]

[illegible]

[illegible]

السادسة في مدحه عليه السلام ويذكر ايضا فيها الحسين

[illegible]

١٣٠

١٢٩

السابعة ابهاج مدحه له

[illegible]

سید محمد شعله [illegible] گفته

[illegible]

[illegible]

١٣٣

[illegible]

مولانا صباحی کاشی گفته [illegible]

[illegible]

١٣٤

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ذکر والدیه علیه السلام

[illegible]

[illegible]

لابی طالب فی مدح النبی

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

فرستادن امیر جریر را بسوی معاویه بعد از حرب جمل

نامه خروج عایشه بسوی امیر المؤمنین

ذکر واقعه جمل

۱۵۲ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

بوجهك وعلمك وحكمك وإياك والغضب فإنه طيرة من الشيطان واعلم أن ما قربك من الله يباعدك من النار وما باعدك من الله يقربك من النار [illegible]

[illegible]

في ذكر حرب صفين [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] نظم [illegible] نظم [illegible]

[illegible]

نظم [illegible]

[illegible]

۱۰۲ [illegible]

نظم

[illegible verses]

نظم نظم [illegible]

[illegible verses]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

در ذکر فتنة الخوارج و وقعة النهروان

[illegible]

معوية فان لم يكن امير المؤمنين فنحن بالمؤمنين فقالوا رضينا بان يكون امير[ا] واما الثانية فانه شك في نفسه حين قال للحكمين انظرا فان كان معوية احق بها فاثبتاه
وان كنت اولى بها فاثبتاني فاذا هو شاك في نفسه ولم يدر اهو المحق ام معوية فنحن فيه اشد شكا واما الثالثة فانه جعل الحكم الى غيره وقد كان عندنا احكم الناس واما الرابعة
فانه حكم الرجال في دين الله ولم يكن ذلك اليه [illegible]
قال قد سمعت يا امير المؤمنين مقالة القوم وانت احق بجوابهم فقال نعم ثم قال يا ابن عباس قل لهم الستم ترضون بحكم الله وحكم رسوله قالوا نعم قال [illegible]
قال كنت اكتب لرسول الله الوحي والقضايا والشروط والامان يوم صالح ابا سفيان وسهيل بن عمرو فكتب بسم الله الرحمن الرحيم هذا ما اصطلح عليه محمد رسول الله
ابا سفيان صخر بن حرب وسهيل بن عمرو فقال سهيل انا لا نعرف الرحمن الرحيم ولا نقر انك رسول الله ولكنا نحسب ذلك شرفا لك ان تقدم اسمك قبل اسمائنا وان كنا اسن منك
وابانا اسن من ابيك فامرني رسول الله فقال اكتب مكان بسم الله الرحمن الرحيم باسمك اللهم فمحوت ذلك وكتبت باسمك اللهم ومحوت رسول الله وكتبت محمد بن عبد الله فقال
لى انك ستدعى الى مثلها فتجيب وانت مكره وهكذا كتبت بيني وبين معوية وعمرو بن العاص هذا ما اصطلح عليه امير المؤمنين ومعوية وعمرو بن العاص فقالا لقد ظلمناك بان اقررنا
بانك امير المؤمنين [illegible] ولكن اكتب علي بن ابي طالب فمحوته كما محى رسول الله [illegible] واما قولكم ان الحكمين
حيث قلت للحكمين انظرا فان كان معوية احق بها فاثبتاه فان ذلك لم يكن شكا مني ولكن انصفت في القول [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ولنرجع الی [illegible]

[illegible]

فی ذکر ماوقع بعد وقعة صفین

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٨٧ شيء من ذلك واما بعد فلا تطولن احتجابك عن رعيتك فان احتجاب الولاة عن الرعية شعبة من الضيق وقلة علم بالامور والاحتجاب منهم يقطع عنهم علم ما احتجبوا دونه فيصغر عندهم الكبير ويعظم الصغير ويقبح الحسن ويحسن القبيح ويشاب الحق بالباطل وانما الوالي بشر لا يعرف ما توارى عنه الناس به من الامور وليست على الحق سمات تعرف بها ضروب الصدق من الكذب وانما انت احد رجلين اما امرؤ سخت نفسك بالبذل في الحق ففيم احتجابك من واجب حق تعطيه او فعل كريم تسديه او مبتلى بالمنع فما اسرع كف الناس عن مسألتك اذا ايسوا من بذلك مع ان اكثر حاجات الناس اليك مما لا مؤونة فيه عليك من شكاة مظلمة او طلب انصاف في معاملة ثم ان للوالي خاصة وبطانة فيهم استئثار وتطاول وقلة انصاف في معاملة فاحسم مادة اولئك بقطع اسباب تلك الاحوال ولا تقطعن لاحد من حاشيتك وحامتك قطيعة ولا يطمعن منك في اعتقاد عقدة تضر بمن يليها من الناس في شرب او عمل مشترك يحملون مؤونته على غيرهم فيكون مهنأ ذلك لهم دونك وعيبه عليك في الدنيا والآخرة والزم الحق من لزمه من القريب والبعيد وكن في ذلك صابرا محتسبا واقعا ذلك من قرابتك وخاصتك حيث وقع وابتغ عاقبته بما يثقل عليك منه فان مغبة ذلك محمودة وان ظنت الرعية بك حيفا فاصحر لهم بعذرك واعدل عنك ظنونهم باصحارك فان في ذلك رياضة منك لنفسك ورفقا برعيتك واعذارا تبلغ به حاجتك من تقويمهم على الحق ولا تدفعن صلحا دعاك اليه عدوك ولله فيه رضا فان في الصلح دعة لجنودك وراحة من همومك وامنا لبلادك ولكن الحذر كل الحذر من عدوك بعد صلحه فان العدو ربما قارب ليتغفل فخذ بالحزم واتهم في ذلك حسن الظن وان عقدت بينك وبين عدوك عقدة او البسته منك ذمة فحط عهدك بالوفاء وارع ذمتك بالامانة واجعل نفسك جنة دون ما اعطيت فانه ليس من فرائض الله شيء الناس اشد عليه اجتماعا مع تفرق اهوائهم وتشتت آرائهم من تعظيم الوفاء بالعهود وقد لزم ذلك المشركون فيما بينهم دون المسلمين لما استوبلوا من عواقب الغدر فلا تغدرن بذمتك ولا تخيسن بعهدك ولا تختلن عدوك فانه لا يجترئ على الله الا جاهل شقي وقد جعل الله عهده وذمته امنا افضاه بين العباد برحمته وحريما يسكنون الى منعته ويستفيضون الى جواره فلا ادغال ولا مدالسة ولا خداع فيه ولا تعقد عقدا تجوز فيه العلل ولا تعولن على لحن القول بعد التأكيد والتوثقة ولا يدعونك ضيق امر لزمك فيه عهد الله الى طلب انفساخه بغير الحق فان صبرك على ضيق امر ترجو انفراجه وفضل عاقبته خير من غدر تخاف تبعته وان تحيط بك من الله فيه طلبة لا تستقيل فيها دنياك ولا آخرتك اياك والدماء وسفكها بغير حلها فانه ليس شيء ادعى لنقمة ولا اعظم لتبعة ولا احرى بزوال نعمة وانقطاع مدة من سفك الدماء بغير حقها والله سبحانه مبتدئ بالحكم بين العباد فيما تسافكوا من الدماء يوم القيامة فلا تقوين سلطانك بسفك دم حرام فان ذلك مما يضعفه ويوهنه بل يزيله وينقله ولا عذر لك عند الله ولا عندي في قتل العمد لان فيه قود البدن وان ابتليت بخطأ وافرط عليك سوطك او يدك بعقوبة فان في الوكزة فما فوقها مقتلة فلا تطمحن بك نخوة سلطانك عن ان تؤدي الى اولياء المقتول حقهم واياك والاعجاب بنفسك والثقة بما يعجبك منها وحب الاطراء فان ذلك من اوثق فرص الشيطان في نفسه ليمحق ما يكون من احسان المحسنين واياك والمن على رعيتك باحسانك او التزيد فيما كان من فعلك او ان تعدهم فتتبع موعدك بخلفك فان المن يبطل الاحسان والتزيد يذهب بنور الحق والخلف يوجب المقت عند الله والناس قال الله تعالى كبر مقتا عند الله ان تقولوا ما لا تفعلون واياك والعجلة بالامور قبل اوانها او التسقط فيها عند امكانها او اللجاجة فيها اذا تنكرت او الوهن عنها اذا استوضحت فضع كل امر موضعه واوقع كل عمل موقعه واياك والاستئثار بما الناس فيه اسوة والتغابي عما تعنى به مما قد وضح للعيون فانه مأخوذ منك لغيرك وعما قليل تنكشف عنك اغطية الامور وينتصف منك للمظلوم املك حمية انفك وسورة حدك وسطوة يدك وغرب لسانك واحترس من كل ذلك بكف البادرة وتأخير السطوة حتى يسكن غضبك فتملك الاختيار ولن تحكم ذلك من نفسك حتى تكثر همومك بذكر المعاد الى ربك والواجب عليك ان تتذكر ما مضى لمن تقدمك من حكومة عادلة او سنة فاضلة او اثر عن نبينا او فريضة في كتاب الله فتقتدي بما شاهدت مما عملنا به فيها وتجتهد لنفسك في اتباع ما عهدت اليك في عهدي هذا واستوثقت به من الحجة لنفسي عليك لكيلا تكون لك علة عند تسرع نفسك الى هواها [illegible] وانا اسأل الله بسعة رحمته وعظيم قدرته على اعطاء كل رغبة ان يوفقني واياك لما فيه رضاه من الاقامة على العذر الواضح اليه والى خلقه مع حسن الثناء في العباد وجميل الاثر في البلاد وتمام النعمة وتضعيف الكرامة وان يختم لي ولك بالسعادة والشهادة انا اليه راجعون والسلام على رسول الله

وچون خبر شهادت مالک اشتر بسمع شریف آنحضرت رسید بسیار اندوهگین [illegible] محمد بن ابی بکر نوشت اما بعد فقد بلغني موجدتك من تسريح الاشتر الى عملك واني لم افعل ذلك استبطاء لك في الجهد ولا ازديادا لك في الجد ولو نزعت ما تحت يدك من سلطانك لوليتك ما هو ايسر عليك مؤونة واعجب اليك ولاية ان الرجل الذي كنت وليته امر مصر كان رجلا لنا ناصحا وعلى عدونا شديدا ناقما فرحمه الله فلقد استكمل ايامه ولاقى حمامه ونحن عنه راضون اولاه الله رضوانه وضاعف الثواب له فاصحر لعدوك وامض على بصيرتك وشمر لحرب من حاربك وادع الى سبيل ربك واكثر الاستعانة بالله يكفك ما اهمك ويعنك على ما ينزل بك [illegible] عمرو عاص [illegible] مصر [illegible] معاویة بن حدیج [illegible]

١٨٨ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

خمیس [illegible]

[illegible] **ومن كلام له في ذم البصرة وأهلها** [illegible]

[illegible]

[illegible] **ومن كلام له في تحولات** [illegible]

[illegible] **ومن خطبة له في ذم أهل العراق** أما بعد يا أهل العراق فإنما أنتم كالمرأة الحامل حملت فلما أتمت أملصت ومات قيمها [illegible]

[illegible]

[illegible] قال رحمه الله [illegible]

[illegible]

وقال في تعزية ابنه الحسن عليه السلام

[illegible]

وقال في نصيحة الحسين

[illegible]

وقال في ابنائه ووصيته

[illegible]

ولو علم ابن أبي طالب [illegible]

[illegible]

[illegible]

وقال

[illegible]

وقال

[illegible]

فرد

[illegible]

ذکر الامام الثانی حسن بن علی علیه السلام

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ذکر امام الثالث حسین بن علی علیهما السلام ولادت آنحضرت در سال سیم یا چهارم هجرت در مدینه روز پنجشنبه سیم ربیع الاول یا در ماه رمضان یا پنجم شعبان اتفاق افتاد [illegible]

[illegible]

[illegible]

کاتب الحروف گوید [illegible]

[illegible]

[illegible]

مولانا محتشم در مرثیهٔ آنجناب گفته

باز این چه شورش است که در خلق عالم است | باز این چه نوحه و چه عزا و چه ماتم است
باز این چه رستخیز عظیم است کز زمین | بی نفخ صور خاسته تا عرش اعظم است
گویا طلوع می‌کند از مغرب آفتاب | کاشوب در تمامی ذرات عالم است
گر خوانمش قیامت دنیا بعید نیست | این رستخیز عام که نامش محرم است
در بارگاه قدس که جای ملال نیست | سرهای قدسیان همه بر زانوی غم است

[illegible]

[illegible] کاش از زمانه کشتی آل نبی شکست [illegible] کاش از زمانه [illegible]

[illegible]

پس ضربتی کز آن جگر مصطفی درید · بر حلق تشنه خلف مرتضی زدند · اهل حرم دریده گریبان گشاده مو · فریاد بر در حرم کبریا زدند

[illegible]

هست از ملال گرچه بری ذات ذوالجلال · او در دلست و هیچ دلی نیست بی ملال · ترسم جزای قاتل او چون رقم زنند · یکباره بر جریده رحمت قلم زنند

[illegible]

روزی که شد بنیزه سر آن بزرگوار · خورشید سر برهنه برآمد ز کوهسار · موجی بجنبش آمد و برخاست کوه کوه · ابری ببارش آمد و بگریست زار زار

[illegible]

هر جا که بود آهوئی از دشت پا کشید · هر جا که بود طایری از آشیان فتاد · هر چند بر تن شهدا چشم کار کرد · بر زخمهای کاری تیغ و سنان فتاد

[illegible]

این خشک لب فتاده که ممنوع از فرات · کز خون او زمین شده جیحون [illegible] · این ماهی [illegible] · [illegible]

[illegible]

[illegible] بکربلا [illegible] · باعصمة الرسول ز ابن زیاد داد · [illegible] اهل بیت رسالت [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] شهادت [illegible] آفتاب [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] بسم الله الرحمن الرحیم [illegible] رسول الله [illegible]

[illegible] علی بن ابی طالب [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

القتل سبط رسول الله ذي الخطر

[illegible]

فهذه الساعة العظمى قد اقتربت

[illegible]

[illegible]

نظم

لا والله ليس له شفيع … وهم يوم القيمة في العذاب
وقد قتلوا الحسين بحكم جور … لقد خالف حكمهم حكم الكتاب

[illegible] آنحضرت [illegible] شهادت [illegible] یزید [illegible] دمشق [illegible] سر مبارک [illegible] ابو سعید [illegible]

نظم

لعبت هاشم بالملك فلا … خبر جاء ولا وحي نزل
ليت اشياخي ببدر شهدوا … جزع الخزرج من وقع الاسل
لاهلوا واستهلوا فرحا … ولقالوا يا يزيد لا تشل
فجزيناهم ببدر مثلها … واقمنا ميل بدر فاعتدل
لست من خندف ان لم انتقم … من بني احمد ما كان فعل

[illegible] زینب بنت علی [illegible] اظننت يا يزيد انك حين اخذت علينا اقطار الارض وضيقت آفاق السماء فاصبحنا نساق كما تساق الاسارى ان بنا من الله هوانا وعليك منه كرامة وامتنانا وان ذلك لعظم خطرك عنده فشمخت بانفك ونظرت في عطفك [illegible] امن العدل يا ابن الطلقاء تخديرك حرائرك واماءك وسوقك بنات رسول الله سبايا قد هتكت ستورهن وابديت وجوههن [illegible]

نظم

[illegible]

عمر بن سعد عليه اللعنة نظم

فوالله ما ادري واني لصادق … افكر في امري على خطرين
أأترك ملك الري والري منيتي … ام ارجع مأثوما بقتل حسين
وفي قتله النار التي ليس دونها … حجاب وملك الري قرة عيني

[illegible]

ديك الجن نظم

جاؤوا برأسك يا ابن بنت محمد … مترملا بدمائه ترميلا
وكأنما بك يا ابن بنت محمد … قتلوا جهارا عامدين رسولا
قتلوك عطشانا ولم يترقبوا … في قتلك التنزيل والتأويلا
ويكبرون بان قتلت وانما … قتلوا بك التكبير والتهليلا

احتجاج فاطمة الصغرى [illegible] الحمد لله عدد الرمل والحصى وزنة العرش الى الثرى احمده واؤمن به واتوكل عليه واشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له وان محمدا عبده ورسوله وان ذريته ذبحوا بشط الفرات بغير ذحل ولا تراث اللهم اني اعوذ بك ان افتري عليك الكذب وان اقول عليك خلاف ما انزلت عليه من اخذ العهود لوصيه علي بن ابي طالب المسلوب حقه المقتول من غير ذنب [illegible]

[illegible] تعسا لرؤوسهم ما دفعت عنه ضيما في حياته ولا عند مماته حتى قبضته اليك محمود النقيبة طيب العريكة معروف المناقب مشهور المذاهب لم تأخذه فيك لومة لائم ولا عذل عاذل هديته يا رب للاسلام صغيرا وحمدت مناقبه كبيرا ولم يزل ناصحا لك ولرسولك حتى قبضته اليك زاهدا في الدنيا غير حريص عليها راغبا في الآخرة مجاهدا لك في سبيلك رضيته فاخترته وهديته الى صراط مستقيم **اما بعد** يا اهل الكوفة يا اهل المكر والغدر والخيلاء فانا اهل بيت ابتلانا الله بكم وابتلاكم بنا فجعل بلاءنا حسنا وجعل علمه عندنا وفهمه لدينا فنحن عيبة علمه ووعاء فهمه وحكمته وحجته على الارض في بلاده لعباده اكرمنا الله بكرامته وفضلنا بنبيه على كثير ممن خلق تفضيلا بينا فكذبتمونا وكفرتمونا ورأيتم قتالنا حلالا واموالنا نهبا كأنا اولاد ترك او كابل كما قتلتم جدنا بالامس وسيوفكم تقطر من دمائنا اهل البيت لحقد متقدم قرت بذلك عيونكم وفرحت قلوبكم افتراء على الله ومكرا مكرتم والله خير الماكرين فلا تدعونكم انفسكم الى الجذل بما اصبتم من دمائنا ونالت ايديكم من اموالنا فان ما اصابنا من المصائب الجليلة والرزايا العظيمة في كتاب من قبل ان نبرأها ان ذلك على الله يسير لكيلا تأسوا على ما فاتكم ولا تفرحوا بما آتاكم والله لا يحب كل مختال فخور تبا لكم فانتظروا اللعنة والعذاب فكأن قد حل بكم وتواترت من السماء نقمات فيسحتكم بعذاب ويذيق بعضكم بأس بعض ثم تخلدون في العذاب الاليم يوم القيمة بما ظلمتمونا الا لعنة الله على الظالمين ويلكم اتدرون اية يد طاعنتنا منكم واية نفس نزعت الى قتالنا ام باية رجل مشيتم الينا تبغون محاربتنا قست قلوبكم وغلظت اكبادكم وطبع على افئدتكم وختم على سمعكم وبصركم [illegible] تبا لكم يا اهل الكوفة اي ترات لرسول الله قبلكم وذحول له لديكم [illegible] بأخيه علي بن ابي طالب جدي وبنيه وعترة النبي الاخيار الطيبين فافتخر بذلك مفتخر فقال **نظم**

نحن قتلنا عليا وبني علي … بسيوف هندية ورماح
وسبينا نساءهم سبي ترك … ونطحناهم فأي نطاح

بفيك ايها القائل الكثكث ولك الاثلب افتخرت بقتل قوم زكاهم الله وطهرهم واذهب عنهم الرجس فاكظم واقع كما اقعى ابوك فانما لكل امرئ ما قدمت يداه حسدتمونا ويلا لكم على ما فضلنا الله **نظم**

فما ذنبنا ان جاش دهرا بحورنا … وبحرك ساج لا يواري الدعامصا

ذلك فضل الله يؤتيه من يشاء ومن لم يجعل الله له نورا فما له من نور فارتفعت الاصوات بالبكاء وقالوا حسبك يا ابنة الطيبين فقد احرقت قلوبنا وانضجت نحورنا واضرمت اجوافنا فسكتت [illegible] السلام

احتجاج زينب بنت علي [illegible] اهل كوفه [illegible] زین العابدین [illegible] حضرت [illegible] **اما بعد** يا اهل الكوفة يا اهل الختر والغدر والخذل [illegible] الا فلا رقأت العبرة ولا هدأت الزفرة انما مثلكم كمثل التي نقضت غزلها من بعد قوة انكاثا تتخذون ايمانكم دخلا بينكم هل فيكم الا الصلف والعجب والشنف والكذب وملق الاماء وغمز الاعداء او كمرعى على دمنة او كفضة على ملحودة الا بئس ما قدمت لكم انفسكم ان سخط الله عليكم وفي العذاب انتم خالدون اتبكون اخي اجل والله فابكوا فانكم احرى بالبكاء فابكوا كثيرا واضحكوا قليلا فقد ابليتم بعارها ومنيتم بشنارها ولن ترحضوها ابدا وانى ترحضون قتل سليل خاتم النبوة ومعدن الرسالة وسيد شباب اهل الجنة [illegible] ومنار محجتكم الا ساء ما قدمت لكم انفسكم وساء ما تزرون ليوم بعثكم فتعسا تعسا ونكسا نكسا لقد خاب السعي وتبت الايدي وخسرت الصفقة وبؤتم بغضب من الله وضربت عليكم الذلة والمسكنة ويلكم اتدرون اي كبد لرسول الله فريتم واي عهد نكثتم واي كريمة له ابرزتم واي حرمة له هتكتم واي دم له سفكتم لقد جئتم شيئا ادا تكاد السموات يتفطرن منه وتنشق الارض وتخر الجبال هدا لقد جئتم بها شوهاء خرقاء طلاع الارض والسماء افعجبتم ان لم تمطر السماء دما ولعذاب الآخرة اخزى وهم لا ينصرون فلا يستخفنكم المهل فانه عز وجل لا يحفزه البدار ولا يخشى عليه فوت الثار كلا ان ربك لبالمرصاد ثم انشأت تقول **نظم**

ماذا تقولون اذ قال النبي لكم … ماذا صنعتم وانتم آخر الامم
باهل بيتي واولادي وتكرمتي … منهم اسارى ومنهم ضرجوا بدم
ما كان ذاك جزائي اذ نصحت لكم … ان تخلفوني بسوء في ذوي رحمي
اني لاخشى عليكم ان يحل بكم … مثل العذاب الذي اودى على ارم

ثم ولت عنهم قال حذيم فرأيت الناس حيارى [illegible] فالتفت الى شيخ في جانبي يبكي وقد اخضلت لحيته بالبكاء ويده مرفوعة الى السماء وهو يقول بابي وامي كهولهم خير الكهول وشبابهم خير الشباب ونساؤهم خير النساء ونسلهم نسل كريم وفضلهم فضل عظيم ثم انشد **نظم**

كهولكم خير الكهول ونسلكم … اذا عد نسل لا يبور ولا يخزى

فقال علي بن الحسين يا عمة اسكتي ففي الباقي من الماضي اعتبار [illegible] ثم نزل وضرب فسطاطه وانزل نساءه ودخل الفسطاط

احتجاج علي بن الحسين على اهل الكوفة [illegible] فحمد الله واثنى عليه وصلى على نبيه ثم قال ايها الناس من عرفني فقد عرفني ومن لم يعرفني فانا علي بن الحسين المذبوح بشط الفرات من غير ذحل ولا ترات انا ابن من انتهك حريمه وسلب نعيمه وانتهب ماله وسبي عياله انا ابن من قتل صبرا فكفى بذلك فخرا ايها الناس ناشدتكم بالله هل تعلمون انكم كتبتم الى ابي وخدعتموه واعطيتموه من انفسكم العهد والميثاق والبيعة وقاتلتموه فتبا لكم لما قدمتم لانفسكم وسوأة لرأيكم باية عين تنظرون الى رسول الله اذ يقول لكم قتلتم عترتي وانتهكتم حرمتي فلستم من امتي قال فارتفعت اصوات الناس بالبكاء ويدعو بعضهم بعضا هلكتم وما تعلمون فقال علي بن الحسين رحم الله امرأ قبل نصيحتي وحفظ وصيتي في الله وفي رسوله [illegible]

[illegible]

[illegible]

آراسته شد آنحضرت زهیر بن قین را در میمنه و حبیب بن مظاهر را در میسره لشکر خود قرار داد و علم را بدست حضرت عباس داد [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

سلام مع الوفد عند الفناء ... | علی الاهل والاولاد والاخوات | نفس وارسلن الدموع ... | واسکن منه الذلیل ...ات
الا یا بنی المصطفی کوکب ... | ... اهل البیت ذا الازمات | فیا لیتنا ... | ... بحیات
... | ومن العذاری ... | ومن کتاب الله ... | ... والصلوات
... اهل المصاب ... | من القاصرات الزهر والخفرات | اذا قطع الاعداء راس ... | والشرق ... فوق قناة
فالضرب ... وجه ... | وبالکرب لا تشتفی ... | ... | الیه سلام ... وصلوات
... | حسینک ... | ... | ... القربات
... | ... حرکات | ... | ... والعبرات
واذا ... | ... | ... | ...
... | ... | ... | ...
... الاسلام ... | ... | ... | ... والقینات

[illegible]

[illegible]

كاتب الحروف [illegible]

[illegible]

ذکر الامام الرابع علی بن الحسین

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ذکر الامام الخامس محمد بن علی

[illegible]

جابر بن یزید گفت که از آنحضرت پرسیدم که مراد از ملکوت آسمانها و زمین چیست که خدا تعالی با ابراهیم نموده چنانکه فرموده وکذلک نری ابراهیم ملکوت السموات والارض
پس او دست بجانب آسمان کرده گفت نظر کن چون نظر کردم دیدم که از دست او آسمان منشق است چنانکه چشمم خیره شد پس فرمود ابراهیم ملکوت آسمانها و زمین را
چنین دید پس دست مرا گرفت بخانه برد [illegible]
[illegible]
[illegible] ملکوت [illegible] ابراهیم [illegible]
[illegible]
[illegible] در فضول المهمه [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ابراهیم بن هشام [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] هشام بن عبد الملک [illegible]
[illegible] هشام [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] هشام [illegible]
[illegible] **نظم** [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] ابو جعفر [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] حضرت جعفر صادق [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ذکر امام الصادق جعفر بن محمد [illegible]
[illegible] جعفر [illegible]
[illegible] صادق [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ولید بن یزید بن عبد الملک و ابراهیم بن ولید و مروان حمار و سفاح عباسی و منصور [illegible] زین العابدین [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] زین العابدین [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

ذكر الامام السابع موسى بن جعفر عليه السلام

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ذکر الامام الثامن علی بن موسی الرضا علیه السلام

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

قصيده

تجاوبن بالأرنان والزفرات … نوائح عجم اللفظ والنطقات
يخبرن بالأنفاس عن سر أنفس … أسارى هوى ماض وآخر آت
فأسعدن أو أسعفن حتى تقوضت … صفوف الدجى بالفجر منهزمات
على العرصات الخاليات من المها … سلام شج صب على العرصات
فعهدي بها خضر المعاهد مألفا … من العطرات البيض والخفرات
ليالي يعدين الوصال على القلى … ويعدي تدانينا على الغربات
وإذ هن يلحظن العيون سوافرا … ويسترن بالأيدي على الوجنات
وإذ كل يوم لي بلحظي نشوة … يبيت بها قلبي على نشوات
فكم حسرات هاجها بمحسر … وقوفي يوم الجمع من عرفات
ألم تر للأيام ما جر جورها … على الناس من نقص وطول شتات
ومن دول المستهزئين ومن غدا … بهم طالبا للنور في الظلمات
فكيف ومن أنى يطالب زلفة … إلى الله بعد الصوم والصلوات
سوى حب أبناء النبي ورهطه … وبغض بني الزرقاء والعبلات
وهند وما أدت سمية وابنها … أولو الكفر في الإسلام والفجرات
هم نقضوا عهد الكتاب وفرضه … ومحكمه بالزور والشبهات
ولم تك إلا محنة كشفتهم … بدعوى ضلال من هن وهنات
تراث بلا قربى وملك بلا هدى … وحكم بلا شورى بغير هداة
رزايا أرتنا خضرة الأفق حمرة … وردت أجاجا طعم كل فرات
وما سهلت تلك المذاهب فيهم … على الناس إلا بيعة الفلتات
وما قيل أصحاب السقيفة جهرة … بدعوى تراث في الضلال نتات
ولو قلدوا الموصى إليه أمورها … لزمت بمأمون على العثرات
أخي خاتم الرسل المصفى من القذى … ومفترس الأبطال في الغمرات
فإن جحدوا كان الغدير شهيده … وبدر وأحد شامخ الهضبات
وآي من القرآن تتلى بفضله … وإيثاره بالقوت في اللزبات
وعز خلال أدركته بسبقها … مناقب كانت فيه مؤتنفات
مناقب لم تدرك بكيد ولم تنل … بشيء سوى حد القنا الذربات
نجي لجبريل الأمين وأنتم … عكوف على العزى معا ومنات
بكيت لرسم الدار من عرفات … وأذريت دمع العين بالعبرات
وفك عرى صبري وهاجت صبابتي … رسوم ديار قد عفت وعرات
مدارس آيات خلت من تلاوة … ومنزل وحي مقفر العرصات
لآل رسول الله بالخيف من منى … وبالبيت والتعريف والجمرات
ديار لعبد الله بالخيف من منى … وللسيد الداعي إلى الصلوات
ديار علي والحسين وجعفر … وحمزة والسجاد ذي الثفنات
ديار لعبد الله والفضل صنوه … نجي رسول الله في الخلوات
وسبطي رسول الله وابني وصيه … ووارث علم الله والحسنات
منازل وحي الله ينزل بينها … على أحمد المذكور في السورات
منازل قوم يهتدى بهداهم … فتؤمن منهم زلة العثرات
منازل جبريل الأمين يحلها … من الله بالتسليم والبركات
منازل وحي الله معدن علمه … سبيل رشاد واضح الطرقات
منازل كانت للصلاة وللتقى … وللصوم والتطهير والحسنات
منازل لا تيم يحل بربعها … ولا ابن صهاك هاتك الحرمات
ديار عفاها جور كل منابذ … ولم تعف للأيام والسنوات
قفا نسأل الدار التي خف أهلها … متى عهدها بالصوم والصلوات
وأين الأولى شطت بهم غربة النوى … أفانين في الأقطار مفترقات
هم أهل ميراث النبي إذا اعتزوا … وهم خير سادات وخير حماة
إذا لم نناج الله في صلواتنا … بأسمائهم لم يقبل الصلوات
مطاعيم في الإعسار في كل مشهد … لقد شرفوا بالفضل والبركات
[illegible] … [illegible]
إذا ذكروا قتلى ببدر وخيبر … ويوم حنين أسبلوا العبرات
فكيف يحبون النبي ورهطه … وهم تركوا أحشاءهم وغرات
لقد لاينوه في المقال وأضمروا … قلوبا على الأحقاد منطويات
فإن لم تكن إلا بقربى محمد … فهاشم أولى من هن وهنات
سقى الله قبرا بالمدينة غيثه … فقد حل فيه الأمن بالبركات
نبي الهدى صلى عليه مليكه … وبلغ عنا روحه التحفات
وصلى عليه الله ما ذر شارق … ولاحت نجوم الليل مبتدرات
أفاطم لو خلت الحسين مجدلا … وقد مات عطشانا بشط فرات
إذا للطمت الخد فاطم عنده … وأجريت دمع العين في الوجنات
أفاطم قومي يا ابنة الخير واندبي … نجوم سماوات بأرض فلات

قبور بكوفان وأخرى بطيبة … وأخرى بفخ نالها صلوات
وأخرى بأرض الجوزجان محلها … وقبر بباخمرى لدى الغربات
وقبر ببغداد لنفس زكية … تضمنها الرحمن في الغرفات
وقبر بطوس يا لها من مصيبة … ألحت على الأحشاء بالزفرات
إلى الحشر حتى يبعث الله قائما … يفرج عنا الغم والكربات
علي بن موسى أرشد الله أمره … وصلى عليه أفضل الصلوات
فأما الممضات التي لست بالغا … مبالغها مني بكنه صفات
قبور ببطن النهر من جنب كربلا … معرسهم فيها بشط فرات
توفوا عطاشى بالفرات فليتني … توفيت فيهم قبل حين وفاتي
إلى الله أشكو لوعة عند ذكرهم … سقتني بكأس الثكل والفظعات
أخاف بأن أزدارهم فتشوقني … مصارعهم بالجزع فالنخلات
تقسمهم ريب المنون فما ترى … لهم عقوة مغشية الحجرات
خلا أن منهم بالمدينة عصبة … مدينين أنضاء من اللزبات
قليلة زوار سوى أن زورا … من الضبع والعقبان والرخمات
لهم كل يوم تربة بمضاجع … ثوت في نواحي الأرض مفترقات
تنكب لأواء السنين جوارهم … فلا تصطليهم جمرة الجمرات
وقد كان منهم بالحجاز وأرضها … مغاوير نحارون في الأزمات
حمى لم تزره المذنبات وأوجه … تضيء لدى الأستار والظلمات
إذا وردوا خيلا تشمس بالقنا … مساعير حرب أقحموا الغمرات
فإن فخروا يوما أتوا بمحمد … وجبريل والفرقان والسورات
وعدوا عليا ذا المناقب والعلا … وفاطمة الزهراء خير بنات
وحمزة والعباس ذا الهدي والتقى … وجعفرا الطيار في الحجبات
أولئك لا منتوج هند وحزبها … سمية من نوكى ومن قذرات
ستسأل تيم عنهم وعديها … وبيعتهم من أفجر الفجرات
هم منعوا الآباء من أخذ حقهم … وهم تركوا الأبناء رهن شتات
وهم عدلوها عن وصي محمد … فبيعتهم جاءت على الغدرات
وليهم صنو النبي محمد … أبو الحسن الفراج للغمرات
ملامك في آل النبي فإنهم … أحباي ما عاشوا وأهل ثقات
تخيرتهم رشدا لنفسي إنهم … على كل حال خيرة الخيرات
نبذت إليهم بالمودة صادقا … وسلمت نفسي طائعا لولاتي
فيا رب زدني من يقيني بصيرة … وزد حبهم يا رب في حسناتي
سأبكيهم ما حج لله راكب … وما ناح قمري على الشجرات
وإني لمولاهم وقال عدوهم … وإني لمحزون بطول حياتي
بنفسي أنتم من كهول وفتية … لفك عناة أو لحمل ديات
وللخيل لما قيد الموت خطوها … فأطلقتم منهن بالذربات
أحب قصي الرحم من أجل حبكم … وأهجر فيكم زوجتي وبناتي
وأكتم حبيكم مخافة كاشح … عنيد لأهل الحق غير موات
فيا عين بكيهم وجودي بعبرة … فقد آن للتسكاب والهملات
لقد خفت في الدنيا وأيام سعيها … وإني لأرجو الأمن بعد وفاتي
ألم تر أني مذ ثلاثين حجة … أروح وأغدو دائم الحسرات
أرى فيئهم في غيرهم متقسما … وأيديهم من فيئهم صفرات
فكيف أداوي من جوى بي والجوى … أمية أهل الكفر واللعنات
وآل زياد في القصور مصونة … وآل رسول الله منهتكات
سأبكيهم ما ذر في الأرض شارق … ونادى منادي الخير بالصلوات
وما طلعت شمس وحان غروبها … وبالليل أبكيهم وبالغدوات
ديار رسول الله أصبحن بلقعا … وآل زياد تسكن الحجرات
وآل رسول الله تدمى نحورهم … وآل زياد ربة الحجلات
وآل رسول الله تسبى حريمهم … وآل زياد آمنوا السربات
إذا وتروا مدوا إلى واتريهم … أكفا عن الأوتار منقبضات
فلولا الذي أرجوه في اليوم أو غد … تقطع نفسي إثرهم حسرات
خروج إمام لا محالة خارج … يقوم على اسم الله والبركات
يميز فينا كل حق وباطل … ويجزي على النعماء والنقمات
فيا نفس طيبي ثم يا نفس أبشري … فغير بعيد كل ما هو آت
ولا تجزعي من مدة الجور إنني … أرى قوتي قد آذنت بثبات
فإن قرب الرحمن من تلك مدتي … وأخر من عمري ووقت وفاتي
شفيت ولم أترك لنفسي غصة … ورويت منهم منصلي وقناتي
فإني من الرحمن أرجو بحبهم … حياة لدى الفردوس غير بتات
عسى الله أن يرتاح للخلق إنه … إلى كل قوم دائم اللحظات
فإن قلت عرفا أنكروه بمنكر … وغطوا على التحقيق بالشبهات
تقاصر نفسي دائما عن جدالهم … كفاني ما ألقى من العبرات
أحاول نقل الشمس من مستقرها … وإسماع أحجار من الصلدات
فحسبي منهم أن أبوء بغصة … تردد في صدري وفي لهوات
فمن عارف لم ينتفع ومعاند … تميل به الأهواء للشهوات
كأنك بالأضلاع قد ضاق رحبها … لما ضمنت من شدة الزفرات
فيا وارثي علم النبي وآله … عليكم سلام دائم النفحات
لقد آمنت نفسي بكم في حياتها … وإني لأرجو الأمن بعد مماتي

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ذکر افضل الشعراء ابو المفاخر رازی رحمه الله

[illegible]

مولانا حسن الکاشی

[illegible]

لعلی بن عیسی الاربلی

[illegible]

ذکر الامام التاسع محمد بن علی التقی ع

ولادت آنحضرت در مدینه روز جمعه [illegible] ماه رمضان [illegible] سال صد و نود و پنج هجری واقع شد [illegible] اسم شریفش محمد و کنیه اش ابو جعفر و لقبش جواد و تقی [illegible]

۲۲۳

[illegible]

اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان محمدا رسول الله [illegible]

[illegible]

۲۲۴

[illegible]

[illegible] المجتبی به معین الجبارة [illegible]

[illegible]

ذکر الامام العاشر علی بن محمد النقی [illegible]

[illegible]

[illegible]

ذکر امام ابو محمد حسن بن علی العسکری ولادت آنجناب در مدینه روز جمعه هشتم ماه ربیع الثانی [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

من الشیطان الرجیم بسم الله الرحمن الرحیم ونرید ان نمن علی الذین استضعفوا فی الارض ونجعلهم ائمة ونجعلهم الوارثین ونمکن لهم فی الارض ونری فرعون وهامان وجنودهما منهم ما کانوا یحذرون [illegible]

[illegible]

کشتن ایشان از ذات و کسی که خواب ببیند که [illegible]

که این معنی [illegible] حضرت زکریا [illegible]

[illegible] حضرت زکریا [illegible]

[illegible] امام حسین [illegible]

[illegible] کربلا [illegible]

[illegible]

خدا [illegible] کرامات [illegible] حضرت امام حسین [illegible]

[illegible]

ایشان [illegible] معجزات [illegible] و حکایات عجیب [illegible]

[illegible] معجزات [illegible]

حضرت [illegible] ایشان ظاهر شده است [illegible]

[illegible]

[illegible] معجزات [illegible]

[illegible]

[illegible]

بنزالذى بر نضاه سابق اقدار	ويامن مقاليد الزمان بكفه	وناهيك من مجد به خصه البارى	الف حوز الايات ولوع مهم
ظهر بيت منا في ما دس اثار	واعظم كتاب الله من بدحبه	عضوا ونار واذ عشوا اسوار	يجيدوه من نزله لو دا به
دواها ابو شعيوه من كتب اخبار	وذ الذين قد تمسوا وماتوا واخطوا	با دائم تخيط مشواه مشار	والمش يلو باذ اشطارات قرحت
والتجهوا الاعداء اية اجار	ونظهر الله من كل ماثم	وتطهر بلاد الله من كل كفار	متقبل نعابت العاليه باسهم
وادو على امر الله من غيا اطار	مجهد من جنود الله خير كتائب	واكرم اعوان واشرف انصار	بهم مع جل هذا الخلص فتية
يجوسون اقطار الورى غير فكار	بكل شديد الباس عبل شريك	لا الحتف مقدام على الهول صيار	تجارز الابطال في كل موقف
وترهبه الفرسان في كل مضمار	لا يسبق الارض دون مرجه	فكا كعقور دان في غاب اجار	يجيش بعسا كر تطير ها
وبنو الهيا الطاف من بعد بشار	ايات الجهاد المقبرين فيها	كتابه قباسنة القد عطار	نقار اذا بيت الطائر نفضها
بنفخة ازهار ونفحة اشجار	الا ازدت زادت فيها كانها	احاديث مجد لا تمل بتكرار	انضر تزاد ونت اشاق اقاده

[illegible]

[illegible]

۲۲۵

ثم مقتول لدى المولى الحميد ه | امدح الخلق محمود الفعال | صاحب الامر الامام المنتظر | من بها باباه لا يجهل القدر

حجة الله على كل البشر ه | خير اهل الارض ذو الافضال | من به الدين قد اقوى لنا ه | محيا بالتاكيد فيا ارا ه

ائمة من عترة السبع الشداد | خير فضائلها سامي السلسال | شمس اوج المجد مصباح الظلام | صفوة الرحمن من بين الانام

الامام بن الامام بن الامام | قطبها قالات المعالي والكمال | ذو علا اهل الارض ذكر وجاه | وارتقاء المجد اعلى مرتقاه

لو ملوك الارض حلوا ذرا ه | كان اهل مقدم صف النعال | ذو اقتدار ان تشأ قلب الشاع | مبيد الظلام طيبا الشجاع

وارتقاء الامكان بر ما لا مشاع | تغدو موهوبة من ذو الجلال | يا امين الله يا شمس الهدى | يا امام الخلق يا بحر الندى

[illegible]

[illegible]

چشم پوشیدم و در وضو ساختن ... و رکعت نماز گذاردم و از نماز ... پرسیدم که آیا آنحضرت ... ملکی نیست و ما هم ...

از ایشان التماس دعا کردم و وداع نموده از آنجا ... سید ... کشید ... از آنجا ... شیخ ...

[illegible]

[illegible]

زشنود بالضرورة توقف کردم چون آنحضرت اندکی برفت رو بازپس کرده فرمود که چون به بغداد روی مستنصر ترا طلب کرده و چیزی خواهد داد زنهار نستانی

[illegible]

[illegible]

تقدمات وقد روى ... للسيد محسن بن القتال الحجرية

اصبت باسلم ... لي	و ... ذكرا لي	لما ...	...
...	من الصبابة ...	...	...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

بیکند و اندر بوالکی یاس او از او زنا بیکند آنحضرت با صلا در رخصت باشد و اطفال نماند شخصی با دیگر خود را بر قطیفه چیده و خوابیده و همه میکند مادر
پیدا کرده حضرت او را گفت بگو اشهد ان لا اله الا الله و ان رسول الله گفت نشهد ان لا اله الا الله و ان محمدا رسول الله تو ان من نزا از خشم پیغمبر پس آنحضرت بیرون
آمد روز دیگر بعد از نماز صبح با اصحاب بانزد آن طفل رفت شیخ دیدند که بر بالای درخت خرما چون بیرون را میرود و بزبان آنحضرت حرف شماره نکفت و جواب
شنید آنحضرت دو هفتم باز بعد از نماز با اصحاب باطفال نماند آن شیخ دیدند که از درخت افراد گوسفندان مانند گوسفند و کلام صدا میکند مادر
با شرمسار شد و آنحضرت حرف سابق را بار ثانی گفت و همان جواب را شنید حضرت فرمود که بکو در وی خدا بیچاره است کفت خشم بر پس آنحضرت فرمود
که خاموش باش ای دشمن خدا که اجل خود را ساحت و زنیتوان تو و آرزوهای خود را بخواهی رسید پس با اصحاب خطاب فرمود که هیچ پیغمبری نبوده است مگر آنکه
قوم خود را از فتنه دجال ترسانیده و خدا وجود او را تا این زمان تاخیر انداخت تا در زمان شما ظاهر شد پس هرکه خواهد که دجال را بشناسد بدانکه این مرد دجال است
کرد و اخر الزمان ظهور خواهد کرد و بالاولیکه دو روز بیاید که دو گوشش یکمیل راه است خروج کند با جبت و دو دنیای کبر را بجوید [illegible]
و غیر آن از آب که با او جاری باشد و اکثر تابعان او بر طعن و عیوب اند و اولاد زنا و اعراب بادیه باشند و همه [illegible] و بیشتر شهرها داخل شود
مگر مکه و مدینه و اطراف افاق و در روایت ولد الدجال مسقبور ا ای جله بیجانه فتنه شوهاست خلق ... ندیده که چهره غیر [illegible] آن ناپاک را به پیغمبر آورند
که طفل متولد شد که در طفولیت چون جوانان شجاع به هر کس بیرسد آن زبان ... آنحضرت بامیرالمؤمنین و باجمیع اصحاب ... اسلام با و عرض نمود
قبول نکرد و امیرالمؤمنین او را برداشته چنان بر زمین زد که بر زمین فرو رفت مرویست که روزی امیرالمؤمنین بعد از فراغ از خطبه فرمود سلونی قبل ان تفقدونی
صعصعة بن صوحان برخاست گفت یا امیرالمؤمنین دجال کی خروج میکند فرمود که اینها از اسرار غیب است و رخصت اظهار آن نیست اما آثار او علامات که هریک در عقب یکدیگر بهم متصل است
واقع شود آن است که نماز را بمیرانند و امانت را ضایع کنند و دروغ را حلال شمارند و ربا بخورند و رشوه بگیرند و بناها را عالی سازند و دین را بدنیا فروشند و سفیهان را
در کارها شریک کنند و زنان را در امور مشورت نمایند و تابع نفس شوند و قطع رحم کنند و خونریزی را سهل شمارند و حلم ضعیف باشد و ظلم فخر باشد و امیران فاجر و وزیران
ظالم و عارفان خاین و قاریان فاسق شوند و گواهی ناحق ظاهر شود و فسق و ظلم شیوع یابد و قرآن ها را زینت دهند و مناره ها را بلند کنند و مسجدها را نگار
کرده و بدکاران را گرامی دارند و جمعیت در مساجد نمایند و صفوف نماز را مستقیم کرده اند و دلها را دشمن یکدیگر دارند و عهدها را بشکنند و زنان
با شوهران شریک در تجارت شوند و صدای فاسقان بلند شود و زندیقان در میان مردم پیدا شوند و پست ترین مردم سرور ایشان شود و ذلیل را عزیز کنند و دروغگو را
راستگو و خائن را امین شمارند و زنان مغنیه و آلات لهو را بکار دارند و آخر این امت اول را لعن نمایند و زنان بر زین
سوار شوند و مردان به زنان و زنان به مردان شبیه شوند و گواهی ناحق دهند و علم را برای غیر دین تحصیل کنند
و عمل آخرت را برای دنیا کنند و پوست میش بر دلهای گرگ بپوشند و دلهای ایشان بدبوتر از مردار باشد و تلختر از صبر
در آن وقت که اینها بوجود آید سفر کوچ باشد و فتنه بسیار و در آن زمان بهترین مکانها بیت المقدس باشد و بر مردم زمانی بیاید که [illegible]
[illegible] اصبغ بن نباته برخاست و عرض نمود که یا امیرالمؤمنین دجال کیست آنحضرت فرمود که دجال صائد بن صائد است و شقی کسی است که او را تصدیق کند و سعید
کسی است که او را تکذیب کند بیرون آید دجال از شهر اصفهان از دهی که مشهور است بیهودیه و یک چشم راست او
ممسوح و کور باشد و چشم دیگرش در پیشانی او بدرخشد مانند ستاره صبح و در چشم او گوشت سرخ باشد که بخون آمیخته باشد و در پیشانی او نوشته
که این کافر است و هرکه خواننده باشد و ناخواننده بخواند و در همه دریاها فرو رود و آفتاب با او سیر کند و پیشاپیش او کوهی از دود و عقبش کوهی سفید باشد
که مردم پندارند که طعام است خروج کند در قحطی شدید سوار شود بر الاغی سفید که هر گامش یک میل راه باشد زمین زیر پایش [illegible]
منزل بمنزل بپیماید و بهر آبی که بگذرد تا روز قیامت خشک شود و بصدای بلند ندا کند که دوستان من از مشرق تا مغرب بشنوند که منم آن
که خلق را آفرید و منم پروردگار شما پس آنحضرت فرمود که دروغ میگوید آن دشمن خدا بدرستی که او یک چشم است و طعام
میخورد و در بازارها سیر میکند و پروردگار عالم منزه است از این صفات پیش از ایشان فرمود که اکثر تابعان او اولاد زنا و یهود و صاحبان طیلسان سبز باشند و او
کشته میشود در شام در عقبه فیق در ساعت سیم روز جمعه بدست کسی که عیسی بن مریم پشت سر او نماز کند بدانکه بعد از این واقعه
[illegible] عظیمی خواهد واقع شد کمیل پرسید که یا امیرالمؤمنین چیست آن فرمود که خروج دابة الارض از نزد کوه صفا که با او باشد انگشتر سلیمان
و عصای موسی انگشتر را بر روی هر مؤمن که گذارد نقش شود که این مؤمن است حقا و بر روی هر کافر که گذارد نقش شود که این کافر است حقا تا آنکه مؤمن ندا کند کافر را آه بر حال تو ای کافر و کافر ندا کند
شناسند و گوید وای بر شما ای کافر و کافر گوید بخ بخ مرا حال شما ای مؤمن پس دابة الارض سر از زمین بر دارد و ببیند که همه مخلوقات روی زمین
در مشرق و مغرب او را ببینند و بعد از آن آفتاب از مغرب طلوع کند و در توبه بسته شود و عملی مقبول نشود و ایمانی سود نبخشد

ایمان را که از پیش ایمان نیاورده باشد و فقیه حال ایشان ندانسته باشد بعد از آن فرمود که مرا نهی کرده اند که اظهار کنم آنچه بعد از این واقع خواهد شد
آنحضرت فرمود که سؤال کنید از آنچه بعد از آن خواهد شد که رسول خدا از من پیمان گرفته که این را خبر ندهم بکسی مگر عترت خود و در دابة الارض جاری است
طول او شصت گز و چهار دست و پا دارد و بر او موی بسیار باشد و دو بال دارد و در روایت دیگر آنکه از وقت مشهور مردم چون کشف کند نور او شعل
نورانی است و گردنش چون گردن شتر و سینه اش چون سینه شیر و دم او چون دم قوچ و پایش چون پای شتر و آواز او مثل آواز ...
صریح باکوه اجیاد با جمیع مردم ولی آنچه از بیرون می آید بعد از سه روز ثلث او بیرون می آید و بعضی گفته اند که جز سر و گردن او از زمین بیرون نیاید و در حدیث
صحیح وارد شده که مراد از دابة الارض حضرت امیرالمؤمنین است و آنحضرت فرمود که من دابة الارضم و در سال باشد و فرمود که بکند بلکه او را عصا
باشد و خروج دابة الارض و طلوع آفتاب از مغرب متقارب باشند و از اکثر احادیث از طرق عامه و خاصه مستفاد میشود که دابة الارض خروج امیرالمؤمنین
کنایه است بقیام قیامت ظاهر خواهد شد و در بعضی از احادیث معتبر منقول است که خداوند عالمیان بحضرت رسول خطاب فرمود که با علی بن ابی طالب
بیرون آورم که او از امامان و اوست دابة الارض که با مردم سخن خواهد گفت منقول است که چون قیامت قائم نزدیک شود در ماه رمضان روزه
عجیب ظاهر گردد و آن با آنکه شتاب ... خواهد شد و از غرائب و کمترین عجائب آنها
در جهت قبله قایم مقام ... زمیم الحدید بحدید ... اول اشارت بقدوم الخروج المهدیة فیما جاء الشهر به اول النزول الملک
ذلک الوقت مرویست که بیست هفت کس از زمره کسانی که با او شوند از اصحاب آنحضرت باشند پانزده نفر از قوم موسی و هفت نفر اصحاب کهف
و یوشع بن نون وصی موسی و سلمان فارسی و ابو دجانه انصاری و مقداد و مالک اشتر ایشان سرداران و حکام باشند در شهرها و
که چون آنحضرت ظاهر شود بقدر هر هزار مرد یک پادشاه و در روایت دیگر ظاهر شود و ... حوالی آنجا که آسمان ... مرویست که قائم شود
در سالها ... در آن وقت ... شب جمعه و ... رمضان ... و شیعه و در
عین ... شیعیان ... بر دامن ... و شیعه او را از اطراف زمین ... اوجمع آید
که اول ... بیت الله ... صدای ... او ... هرکه ... بیعت شود
و ایشان سیصد و سیزده مرد باشند بعدد اهل بدر ... حاضر شوند و چهار نفر از ایشان عیسی بن مریم که از آسمان نزول کند با ما
کعبه و در آن ایام ... جبرئیل ... و در روایت ... حاضر شوند و چهار نفر از ... حسن بن علی
و دوازده تن از کاوابلیة القصیه ... و چهار تن از مکه و مثل آن از بیت المقدس و دوازده کس از شام و مثل آن از یمن و سه نفر از ازربایجان
و مانند آن از ری و سه تن از جرجانیه و چهار کس از نیشابور و دو نفر از بلخ و هشت نفر از بغداد و چهار کس از کوفه و مثل آن از واسط
و شش تن از بصره و مثل آن از دیلمان و مانند آن از گیلان و هشت تن از زنجان و دو از ... و مثل آن از کوهستان و شش تن از ناحیه
بصره و چهار تن از خوزستان و مثل آن از جرجان و مانند آن از ... دو از ... و سیزده تن از ... و هفت تن از اصفهان و دو نفر از همدان
و ده نفر از اردبیل و چهار نفر از ... و چهار تن از کرمان و یک کس از ... و ... و پنج نفر از هندوستان و سه نفر از تبریز
و سه نفر از ... و ... و دوازده تن از کوفه و چهار از نیشابور و دوازده نفر از سبزوار و هشت تن از طوس و ناحیه طوس و سه
از دامغان و چهار تن از ... و ... و هشت نفر از شیروان و دو از طبرستان و سه از حلب و چهار از کوفه و سه
و مقداد و ابو دجانه و مالک اشتر و محمد حنفیه و ابو دجانه و خلد عمر و جابر و ... بعظام که این جمله سیصد و سیزده کس باشند ظاهر و باطن
همیکی ... و ... آنحضرت جانب سفید ... و در دست او ... سنگ و عصای موسی ... و شمشیر ... و دیگر ...
... یا ایها الناس ... نوشته که الیوم اکملت لکم
دینکم و اتممت علیکم نعمتی و رضیت لکم الاسلام دینا ... و بر سینه لا اله الا الله محمد رسول الله علی ولی الله
و حضرت ... و طعام و شراب ... سنگ ... هرکه ... چشمها از آن روان
شود و هرکس ... سیر گردد و هر لشکر و چهارپایان را از طعام و شراب کفایت کند ... دابة الارض ... و ... اول کلامی
که بر زبان آورد ... بقیة الله خیر لکم ان کنتم مؤمنین ... بقیة الله و خلیفته و حجته علیکم و سلام ... السلام علیک
یا بقیة الله فی الارض ... و ... کوهها و ... چنانکه مردم ... و ...
لشکرها آنحضرت ... لشکر او ... و ... لشکر او ... مشغول باشند و در وقت

خروج او علامتی ... باشد ... و از آن صدائی آید که یا ولی الله اقتل اعداء الله و شمشیر ... از غلاف بیرون
آید و بزبان فصیح گوید اخرج یا ولی الله فلا یحل لک ان تقعد عن اعداء الله ...

[illegible]

[illegible]

بود و نبود بلی والله هیچ مؤمن نباشد مگر آنکه در کوفه باشد یا در حوالی کوفه باشد یا دلش مایل بسوی کوفه باشد و در آن زمان قیمت جای خوابیدن یک گوسفند در کوفه
ده هزار درهم باشد و در آن زمان شهر کوفه [illegible] پنجاه [illegible] فرسخ باشد و قصرهای کوفه بکربلا [illegible] متصل باشد و حق تعالی کربلا را
پناهی و جایگاهی گرداند که پیوسته محل آمد و شد ملائکه و مؤمنان شود و حق تعالی آن زمین مقدس را چندان بلند گرداند و چندان اظهار برکات در [illegible]
[illegible]

امیرالمؤمنین [illegible]
[illegible]

دیگر وارد است که امیر المؤمنین با امام حسین [illegible] رجعت خواهند کرد [illegible] خلاصه حقیقت رجعت [illegible]

بسیار [illegible] شیعیان [illegible] رجعت [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

استضعفوا فی الارض و نجعلهم ائمة [illegible] در رجعت [illegible] ابوبکر [illegible]

[illegible] امام [illegible]

[illegible]

[illegible] حضرت رسالت پناه [illegible]

[illegible] حضرت رسول خدا [illegible]

[illegible]

[illegible] زمان امامت اوست [illegible] رجعت [illegible]
[illegible] دوازده امام [illegible]
[illegible] **فصل در اسماء ائمه علیهم السلام [illegible] نظم** [illegible]
اثنی عشر و حصر ائمه علیهم السلام بعدد دوازده [illegible]
[illegible]
[illegible] آدم **۱** نوح **۲** ابراهیم **۳** موسی **۴** عیسی **۵** [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible] دوازده امام [illegible]
[illegible]
الحسن [illegible] **علی** **محمد** **جعفر** **موسی** **علی** **محمد** **علی** **الحسن** **محمد** [illegible]
[illegible] زین العابدین الباقر الصادق الکاظم الرضا التقی النقی العسکری القائم [illegible]
[illegible] ابو الحسن ابو محمد ابو عبدالله ابو جعفر ابو ابراهیم [illegible]
[illegible]

على ما جعلنا شرحها اذ اقتضت بذلك التمهيد فنقول قوام جملة الخلق التي هي المعلومات التي عنها تاثر ومن المحيط بها ما لجلجلته الحق بالعرش و عقلا

وما به استقرارها وبالجملة ... تحقق وجود العرش ... واستقرار على الماء الذي هو جملة الخلايق وتفاصيل شئون الافراد العقلية ...

ثم ... العرش والعرش العلم والعلم ... المركز لتفاصيل المعلومات التي هي الخلق

... من الموجودات ... وما ... وسفليا ... وكيفها ...

ذى ... العرش ... وان الكعبة المعظمة ... النقطة المركزية وان انبعث فيها جهات ...

النقطة ... اربعة ... الدايرة الكلية ...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

بيوم كربلا [illegible] والبار الشهيد [illegible] الحسين [illegible] بجنتهم [illegible] **وله ايضا**

[illegible]

استكم [illegible] ذا القربى [illegible] ذوي القربى [illegible] رسول الله [illegible]

[illegible]

وابيع الشهداء [illegible] العابدين [illegible]

[illegible]

[illegible]

حب المقدس

[illegible]

[illegible]

لقوام الدین محمد الحسن الحسینی القزوینی

وعلی فاطمة الزهراء ... طبینا

وعلی السبطین والسجاد زین العابدینا

وعلی الباقر والصادق ...

وعلی الکاظم موسی والرضا ...

وعلی الهادی ...

والزکی العسکری الحسن ...

والامام القائم ...

[illegible]

للشیخ محمد المهدی النجفی رحمه الله

[illegible]

خراب و منهدم کرد و هر قدر چوب که بود سوخت و هفتاد هزار از بنی اسرائیل را کشت و هفتاد هزار را اسیر ببابل فرستاد و کتب ایشان را محو کرد [illegible] مدت صد سال بعد از آن
پادشاه [illegible] بیت المقدس [illegible]
[illegible] بیت المقدس را خراب کرد [illegible] بیت المقدس [illegible]
[illegible] مسجد اقصی [illegible] بیت المقدس [illegible]
[illegible] مسجد اقصی [illegible] فرشته [illegible]
[illegible] سبحان الذی اسری بعبده لیلاً من المسجد
الحرام الی المسجد الاقصی الذی بارکنا حوله [illegible]
[illegible]
[illegible] بیت المقدس [illegible] رجب [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] بیت المقدس [illegible]
[illegible] حضرت داود و سلیمان و یونس و شعیا [illegible] زکریا و یحیی [illegible] بیت المقدس [illegible]
بیت المقدس [illegible]
[illegible] بیت المقدس [illegible]
[illegible]
[illegible] بیت الله الحرام [illegible]
[illegible]

و جمیع امور [illegible] وقتی که حق تعالی اراده ایجاد آسمان و زمین کرد [illegible]
[illegible]
[illegible] حضرت آدم [illegible] حضرت ابراهیم [illegible]
[illegible] بیت المعمور [illegible]
حضرت آدم [illegible]
[illegible] بیت المعمور [illegible]
[illegible] طواف [illegible]
[illegible]
[illegible] بیت المعمور [illegible]
[illegible] طواف [illegible]
[illegible] حضرت صادق [illegible] جبرئیل [illegible]
[illegible]
[illegible] جبرئیل [illegible]
[illegible]
[illegible] جبرئیل [illegible]
[illegible]
[illegible] شیطان [illegible] الله اکبر [illegible]
[illegible] جبرئیل [illegible] الله اکبر [illegible] شیطان [illegible]
[illegible] شیطان [illegible] جبرئیل [illegible] طواف [illegible]
[illegible]
[illegible]

۲۷۳

صفا را برای این صفا گفتند که مصطفی برگزیده خدا یعنی آدم بر آن فرود آمد و حوا بر کوه مروه فرود آمد پس بدان سبب او را مروه نامیدند زیرا که مرئه بر آن فرود آمد منقول است
که حجر الاسود ملکی عظیم بود و اول کسی بود از ملائکه که ایمان آورد پس خدا او را امین خود کردانید پس میثاق سپرد به او [illegible] خلق را که هر سال نزد او تازه کنند اقرار
بآن کرده اند پس چون آدم را فرمان کرد و او را از بهشت بیرون کرد فراموش کرد [illegible] از خدا بر او و فرزندانش [illegible] پس حق تعالی
او را بشکل [illegible] سفید و او را از بهشت بسوی آدم انداخت و او در زمین هند بود پس چون او را دید انس گرفت بسوی او
و او را نمی شناخت بغیر آنکه سنگی است [illegible] پس خدا [illegible] آدم [illegible] شناسی گفت نه [illegible] شیطان بر تو مستولی شد پس یاد کردی
صورت [illegible] آدم گفت که کجا رفت آن عهد و میثاق پس آدم بر جست بسوی او و بیاد آورد آن میثاق و گریست [illegible] و اقرار تجدید
میثاق [illegible] پس [illegible] سفید [illegible] آدم [illegible] تعظیم او [illegible]
از [illegible] آورد [illegible] آدم [illegible]
[illegible] کرده [illegible] سبب [illegible] جاری شد
که در صفا [illegible] منقول است که چون آدم و حوا تضرع بسیار کردند و توبه ایشان قبول شد
آدم گفت [illegible] بهشت [illegible] جبرئیل [illegible] صفا [illegible]
[illegible] ایشان [illegible] آدم [illegible] جبرئیل [illegible] ایشان [illegible] بهشت و
[illegible] آدم و حوا [illegible] ایشان [illegible]
کعبه و [illegible] جبرئیل [illegible] آدم را از صفا و حوا را از مروه
فرود آورده در میان [illegible] آدم و حوا [illegible] روشن [illegible]
[illegible] شد پس [illegible] حرم [illegible] رسید [illegible]
و [illegible] بهشت [illegible] جبرئیل [illegible] آدم [illegible]
باشد و طواف [illegible] خانه [illegible] طواف [illegible] آسمان [illegible]
طواف [illegible] پس [illegible] جبرئیل [illegible] آدم و حوا را [illegible]
فرزندان آدم پس جبرئیل آمد آدم و حوا را [illegible] آدم را بر صفا و حوا را بر مروه [illegible]
[illegible] صفا [illegible] آمد [illegible] در میان صفا و مروه [illegible]
[illegible] حوا [illegible] آدم [illegible]
[illegible] صفا [illegible] کعبه [illegible]
باز آمد و [illegible] صفا [illegible] برکت [illegible] حوا [illegible]
[illegible] جبرئیل [illegible] صفا [illegible] مروه [illegible]
هر دو شاد [illegible] سبب [illegible] میان صفا و مروه [illegible] آدم [illegible] جبرئیل [illegible] فرشتگان
[illegible] صفا [illegible] طور سینا [illegible] جبل السلام [illegible]
[illegible] خانه [illegible] جبرئیل [illegible] خانه [illegible]
[illegible] حجر الاسود [illegible]
خانه طواف [illegible] آدم [illegible]
[illegible] جبرئیل [illegible] احرام [illegible] آدم [illegible]
از بهشت [illegible] احرام [illegible]
[illegible] جبرئیل [illegible] عرفات [illegible]
[illegible] آسمان [illegible] آفتاب [illegible]
[illegible] مشعر الحرام [illegible] جبرئیل [illegible]

۲۷۴

[illegible] پس چون آدم [illegible] ملائکه [illegible]
[illegible] جبرئیل [illegible] طواف کعبه [illegible] جبرئیل [illegible]
[illegible] آدم [illegible] منقول است [illegible] کعبه [illegible]
[illegible] جبرئیل [illegible] حجر الاسود [illegible] سفید [illegible]
از آفتاب [illegible] منقول است که حضرت صادق [illegible] طواف کرد [illegible]
حجر الاسود [illegible] منقول است که حضرت ابراهیم [illegible] شام [illegible]
[illegible] اسمعیل [illegible] ابراهیم [illegible] ابراهیم [illegible]
[illegible] پس خدا امر کرد ابراهیم را که اسمعیل و هاجر را [illegible]
[illegible] جبرئیل [illegible] هاجر و اسمعیل [illegible]
[illegible] ابراهیم [illegible] جبرئیل [illegible]
[illegible] خانه کعبه [illegible] ابراهیم [illegible]
[illegible] هاجر [illegible] ابراهیم [illegible]
[illegible] ابراهیم [illegible] ابراهیم [illegible]
[illegible] اسمعیل و هاجر [illegible]
[illegible] خانه [illegible]
[illegible] هاجر [illegible] اسمعیل [illegible] آب [illegible] هاجر [illegible]
در [illegible] صفا و مروه [illegible] اسمعیل [illegible] صفا [illegible]
در جانب مروه [illegible] آب [illegible] مروه [illegible] اسمعیل [illegible]
[illegible] اسمعیل [illegible] مروه [illegible] صفا [illegible] اسمعیل
[illegible] اسمعیل [illegible] میان صفا و مروه [illegible] صفا
و مروه [illegible] اسمعیل [illegible] آب [illegible] اسمعیل [illegible] آب
[illegible] آب [illegible]
[illegible] آب [illegible]
[illegible] آب [illegible] هاجر [illegible] ابراهیم خلیل الرحمن
[illegible] ابراهیم [illegible] هاجر [illegible] ایشان [illegible]
[illegible] هاجر و اسمعیل [illegible] ابراهیم [illegible] ایشان [illegible]
شد پس اسمعیل [illegible] اسمعیل [illegible]
پس خدا امر کرد ابراهیم را که خانه کعبه را بنا کند [illegible] آدم [illegible]
[illegible] جبرئیل [illegible] ابراهیم [illegible] خانه کعبه [illegible] ابراهیم [illegible]
[illegible] حجر الاسود [illegible] ابراهیم [illegible] اسمعیل [illegible]
[illegible] آسمان [illegible] حجر الاسود [illegible] ابو قبیس [illegible] ابراهیم [illegible]
[illegible] کعبه [illegible] جانب [illegible]
کعبه [illegible] هاجر [illegible] کعبه [illegible] ابراهیم و اسمعیل [illegible]
[illegible] جبرئیل [illegible] ابراهیم [illegible] آب [illegible]
[illegible] ابراهیم [illegible]

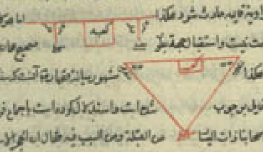
ابراهیم خراب شده بود و لیکن بنا و جایش معلوم بود تا اینکه جبرئیل با ابراهیم نازل شد و جمیع مناسک حج را باو تعلیم نمود و امر نمود که کعبه را بنا کند با اسمعیل [illegible]

و اسمعیل سنگ میگذاشتند [illegible] تا دوازده ذراع بلند شد [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

کعبه

[illegible]

[illegible]

برابر قبله است دوم اهل بادیه العرب و حجاز تا موصل و بلاد آذربایجان و باب الابواب و علامات ایشان آنکه بنات نعش است در پس گوش راست
و عیوق وقت طلوع او بر پس گوش چپ و سهیل وقت غروب او پیش العینین و جدی پیش الکتفین و مشرق بر دست چپ و جنوب بر چشم چپ سیم
اهل شام و عسقلان و یمنیه و مدینه منوره و دمشق و حلب و حمص و بیت المقدس و بلاد سواحل و علامات ایشان آنکه بنات النعش است وقت غروب آن
بر پس گوش راست و جدی بر پس شانه چپ و سهیل بر چشم راست و مطلع سهیل پیش العینین و مشرق بر چشم چپ و صبا بر گوش چپ و شمال بر پشت و
دبور بر صفحه گونه راست و جنوب در برابر روی چهارم اهل بلاد مصر و اسکندریه و قیروان و تاهرت و بربر و سواحل بحر مغرب و علامات ایشان آنکه نعش
مطلع است که عبارت از نجم کوکبیست در عقب فرقدان وقت طلوع آن بر گوش چپ و مشرق بر چشم چپ و صبا بر دوش چپ و شمال بر پیش العینین و دبور
بر دست راست و جنوب بر چشم چپ پنجم اهل بلاد حبشه و نوبه و صعید مصر و بلاد سودان و علامات ایشان آنکه نقطه ثریا و عیوق است وقت طلوع آن
بر پیش و شمال و مشرق که کوکبی است از منازل قمر وقت غروب آن میان دو دوش و جدی بر صفحه گونه چپ و مشرق پیش العینین و صبا بر چشم و دبور
بر دوش راست و جنوب بر چشم راست ششم اهل عدن و صنعا و زبید و بعد و حضرموت و علامات ایشان آنکه نقطه جدی است پیش العینین و سهیل
وقت غروب آن میان دو دوش و مشرق بر گوش راست و صبا بر گوش راست و شمال بر چشم چپ و دبور بر دوش چپ و جنوب بر شانه راست هفتم
اهل سند و هند و ملتان و کابل و قندهار و علامات ایشان آنکه بنات النعش است وقت طلوع آن بر گوش راست و در وقت غروب آن بر چشم چپ
و سهیل وقت طلوع او بر گوش چپ و مشرق بر دست چپ و صبا بر صفحه گونه راست و شمال مقابل دو و دبور بر دوش چپ و جنوب میان
دو شانه هشتم اهل یمن و بحرین و یمامه و احواز و خوزستان و فارس و سیستان و علامات ایشان آنکه نقطه فرقدان راست وقت طلوع آن میانه دو
و جدی بر گوش راست و شمال بر چشم راست و دبور بر گوش چپ و جنوب میان دو دوش است اعتماد بر این علامات چنانکه ما بقا انتاج نشد موافق
مذاق جمهور حکما شد که ملاحظت قبله بنابر ایشان جهت رفع کعبه معظم است و مقیل بتحقیقا که اهل هیئت کرده اند نیست بلکه نسبت بلد با مکه باعتبار
طول و عرض اما در صورت بوون نسبت بلد در طول موافق العرض در مخالف باشد اول در عرض و مخالف اما در صورت اول تحصیل نقطه جنوب و شمال
جهت انعطاف کافیست و احتیاج باستخراج خاص نیست و در دو صورت دیگر با وجود تحصیل نقطه جنوب و شمال احتیاج است بطریقی که بر سبیل الله تعالی قبل الاقدام
قبله از کتب این دو نقطه معلوم نزد صنف بعضی فهم که ما که در صورت دوم هم تحصیل نقطه مشرق و مغرب کافی است و این باطل است بنا بر آنکه فرق
میان صورتین در اینکه اول مستلزم اینست که بلد با مکه در وقت یک نصف النهار باشد و ثانیه مستلزم اینست که بلد با مکه در وقت یک اول السموت با
تا همچنانکه نقطتی را بدانکه در وقت که سمت قبله نقطه شمال یا جنوب باشد ثانیه اختیار اینکه سمت قبله نقطه مشرق یا مغرب باشد توضیح آنکه
بلاد در طول حاوی آن از نصف النهار مکه بایم متقاطعه منه القطبیه پس در نصف النهار از هم جهت در عرض است
نقاطع ایشان با معدل النهار میتواند بود پس در نصف النهار که تجوید از نصف النهار مکه بلد را سمت بیک مقام منطبق باشد و تحقیق قدر در دو بلد
که در طول مختلف باشد در وقت یک نصف النهار نخواهد بود و اما اتفاق در عرض و عرض شمالی یا جنوبی با وقت اتفاقا و معا بعد بعدیت الراس و سمت الراس
الا از معدل النهار تک مساوی است و این بعد لا بعد از کاله الفلاج اول السموت بلدهاست از معدل النهار پس اگر و عرضها موافق و در عرض شمالی است در وقت
یک اول السموت باشد لازم آید که اول السموت مذکور که با معدل النهار در نقطه مشرق است و در یک جهت تمام کاله الفلاج داشته باشد و بطلان این ظاهر است
چونکه این بطلان اگر مقطع موافق در عرض بعد متغایر بود که با هم در وقت یک اول السموت باشد و اگر قبله ما را بصورت شرقی یا غربی
اعتدال باشد بلکه قبله ما در شرقی که در صورت مشاوات در عرض منحرف باشد از مغرب اعتدال بجانب شمال و قبله بلاد ما در منحرف باشد از مشرق
اعتدال بجانب شمال چنانکه سمت قبله از بلاد مغربیه که دار الملک چینه که از بلاد مشرقیه است با وجود تقریب اتفاق عرض با مکه منحرف قبله اول
از مشرق اعتدال و قبله ثانی از مغرب اعتدال بچندین درجه انحراف دارد چنانکه از جدول این نظاهر خواهد شد معلوم شد که در دو صورت اخیره از تصور رکعه
جهة صحیح سمت قبله بلا نفی جهات مذکوره احتیاج باستخراج خاص هست و بدانکه از جهة تحقیق سمت قبله طرق چند مذکور کرده و اما انجمله طریقات
که محقق طوسی در زیج ذکر کرده و خلاصه آن اینست که تفاوت مابین طول بلد و طول مکه را بعنوان تفاوت مابین نصف النهارین ایشان است اگر کم
ده درجه از آن تفاوت را چهار در بیفه یکساعت گیریم که هر یک درجه بقدر یکساعت بوده باشد و بر این نسبت کرده بعد ساعت تحقیق بوده باشد
در جدول شود زمان حرکت آفتاب است از نصف النهار یک بلد بحیثیت و زمان را بحد کنیم که آفتاب در هشتم درجه جوزا یا هشت بیست و هشتم درجه سرطان
بوده باشد که آفتاب در آن دو روز سمت الراس مکه میگردد بنا بر آنکه عرض مکه مساوی میل این دو درجه است پس در آن دو روز هر وقت آفتاب بر نصف
النهار بلد رسد بقدر زمان تفاوت مابین نصف النهارین آنکه بیفزاید اگر بلد شرقی باشد نسبت بمکه و بکاهد اگر بلد غربی باشد آفتاب بلا اشتباه بر سمت الراس مکه خواهد

پس در وقت سمت ظل سمت قبله خواهد بود بعضی از فضلاء تقدیر انحراف بلاد را که اختلاف طول و عرض ایشان با طول مکه بسیار است بنا بر نهج استخراج نوزده دقیقه
که مقدار انحراف باعتبار جهات اربعه چهار نوع است بلاد مشهوره در جداول چهار قسم منقسم میکرد قسم اول بلادی که انحراف قبله ایشان از نقطه جنوب بطرف مشرق
بجهت چهار بلد مذکور میکرد ارزنگان قدر قوس انحراف او از نقطه جنوب بجهة مشرق هفت درجه است که از سمت قبله آن تا مشرق هشتاد و دو درجه
باشد حلب از جنوب شانزده درجه تا مشرق هفتاد و چهار درجه رحبه از جنوب هفده درجه تا مشرق هفتاد و سه درجه انطاکیه از جنوب
نوزده درجه تا مشرق هفتاد و یک درجه ملطیه از جنوب بیست درجه تا مشرق هفتاد درجه مدینه منوره از جنوب بیست و هشت درجه تا مشرق شصت
و دو درجه دمشق ایضا از جنوب بیست و هشت درجه تا مشرق شصت و دو درجه طرابلس از جنوب بیست و نه درجه تا مشرق شصت و یک درجه حمص
ایضا از جنوب بیست و نه درجه تا مشرق شصت و یک درجه طبریه از جنوب سی درجه تا مشرق شصت درجه رومیه کبری از جنوب سی و یک درجه تا
پنجاه و نه درجه طرسوس از جنوب سی و پنج درجه تا مشرق پنجاه و پنج درجه قسطنطنیه از جنوب سی و شش درجه تا مشرق پنجاه و چهار درجه
صور از جنوب سی و هشت درجه تا مشرق پنجاه و دو درجه قونیه از جنوب سی و هشت درجه تا مشرق پنجاه و دو درجه عسقلان از جنوب چهل
و چهار درجه تا مشرق چهل و شش درجه بیت المقدس از جنوب چهل و هفت درجه تا مشرق چهل و سه درجه اسکندریه از جنوب پنجاه و هشت درجه
تا مشرق سی و دو درجه مصر از جنوب پنجاه و نه درجه تا مشرق سی و یک درجه قوص و صعید مصر از جنوب هشتاد و شش درجه تا مشرق چهار
درجه قیروان از جنوب هشتاد و یک درجه تا مشرق نه درجه تاهرت علیا از جنوب هشتاد و هفت درجه تا مشرق سه درجه قسم ثانی بلادی که
انحراف قبله ایشان از شمال بجانب مشرق است قطب مغرب قدر قوس انحراف قبله آن از نقطه شمال بجانب مشرق هشتاد و چهار درجه است که از سمت
قبله آن تا مشرق اعتدال شش درجه باشد جزایر اقصی مغرب از شمال هشتاد و پنج درجه تا مشرق پانزده درجه مقدونیه از شمال شصت
و چهار درجه تا مشرق بیست و شش درجه جزیره دار الملک حبش از شمال پنجاه و سه درجه تا مشرق سی و هفت درجه زنجبار بلاد زنج از شمال بیست
و دو درجه تا مشرق شصت و هشت درجه قسم ثالث بلادی که انحراف قبله آنها از شمال بجانب مغرب است سراندیب قدر قوس انحراف قبله از
نقطه شمال بجانب مغرب شصت و شش درجه است که سمت قبله آن از نقطه مغرب اعتدال بیست و چهار درجه باشد سومنات از شمال هشتاد و
درجه تا مغرب نوزده درجه دار الملک چین از شمال هشتاد و یک درجه تا مغرب نه درجه قنوج هند از شمال هشتاد و هفت درجه تا مغرب
سه درجه قسم رابع بلادی که انحراف قبله آنها از نقطه جنوب بجانب مغرب است تانه هند قدر قوس انحراف قبله از نقطه جنوب بجانب مغرب
هشتاد و شش درجه است که تا مغرب اعتدال چهار درجه باشد آگره از جنوب هشتاد و چهار درجه تا مغرب شش درجه دهلی از جنوب
هشتاد درجه تا مغرب ده درجه لاهور ایضا از جنوب هشتاد و سه درجه تا مغرب هفت درجه ملتان از جنوب هشتاد و یک درجه تا مغرب نه درجه
قندهار از جنوب هشتاد و پنج درجه تا مغرب پنج درجه کابل از جنوب هفتاد و سه درجه تا مغرب هفده درجه هرمز از جنوب هفتاد درجه تا
مغرب بیست درجه سمرقند ایضا از جنوب هفتاد و دو درجه تا مغرب هجده درجه کاشغر از جنوب هفتاد و یک درجه تا مغرب نوزده درجه کشمیر از جنوب
شصت و نه درجه تا مغرب بیست و یک درجه قطیف ایضا از جنوب شصت و نه درجه تا مغرب بیست و یک درجه کرمان از جنوب شصت و هشت
درجه تا مغرب بیست و دو درجه قندهار ایضا از جنوب شصت و هشت درجه تا مغرب بیست و دو درجه بست از جنوب شصت و پنج درجه
تا مغرب بیست و پنج درجه تبت از جنوب شصت و چهار درجه تا مغرب بیست و شش درجه سیستان از جنوب شصت و دو درجه تا مغرب بیست و
درجه بدخشان ایضا از جنوب شصت و دو درجه تا مغرب بیست و هشت درجه چین ماچین از جنوب شصت و یک درجه تا مغرب بیست و نه درجه
فرغانه ایضا از جنوب شصت و یک درجه تا مغرب بیست و نه درجه بخارا از جنوب شصت درجه تا مغرب سی درجه بلخ از جنوب پنجاه و نه درجه تا مغرب
سی و یک درجه ختن از جنوب پنجاه و هشت درجه تا مغرب سی و دو درجه کرمان ایضا از جنوب پنجاه و هشت درجه تا مغرب سی و دو درجه کاشان
از جنوب پنجاه و شش درجه تا مغرب سی و چهار درجه کاشغر از جنوب پنجاه و چهار درجه تا مغرب سی و شش درجه هرات از جنوب پنجاه و دو درجه
تا مغرب سی و هشت درجه هرات از جنوب پنجاه و یک درجه تا مغرب سی و نه درجه شیراز ایضا از جنوب پنجاه و یک درجه تا مغرب سی و نه درجه کش
از جنوب پنجاه درجه تا مغرب چهل درجه سمرقند از جنوب چهل و نه درجه تا مغرب چهل و یک درجه بخارا ایضا از جنوب چهل و نه درجه تا مغرب چهل و یک درجه
اصفهان از جنوب چهل و هشت درجه تا مغرب چهل و دو درجه قزوین ایضا از جنوب چهل و هشت درجه تا مغرب چهل و دو درجه خوارزم ایضا از جنوب چهل
و هشت درجه تا مغرب چهل و دو درجه مرو از جنوب چهل و هفت درجه تا مغرب چهل و سه درجه یاجوج از جنوب چهل و چهار درجه تا مغرب چهل
و چهار درجه بلاد مغول ایضا از جنوب چهل و چهار درجه تا مغرب چهل و شش درجه نیشابور از جنوب چهل و چهار درجه تا مغرب چهل و شش درجه طوس

۲۸۰

بین محاذات وارد و در اطلاق بالمیزان کالمناسب حاصل است و سدس ثانی و ثالث و رابع و خامس این ضلع محاذی جنوب از بلاد مشهوره [illegible]
و سدس سادس که منتهی بحجر الاسود است موقع توجه اهل سرنات و سراندیب و حوالی آنهاست به اگر در صورت اختلاف در بلاد در عرض تنها
قدر باید التفاضل بنا علیه ما بینهما است و [illegible] حساب بشمس که تفاضل یک درجه موجب [illegible] مساحت بیست و دو و ثلث فرسخ است و در [illegible]
مضبوط است چنانکه از صنعای یمن تا مکه معظمه که طول هر یک هشتاد و هفت درجه است و اختلاف در طول با هم ندارند و لکن بدقیقه چند و
عرض صنعا چهارده درجه و نیم عرض مکه معظمه بیست و یک درجه و چهل دقیقه است چون تفاضل العرض هفت درجه و ده دقیقه است قدر
مسافت مستقیم بینهما بنا بر ضابطه مذکوره قریب یکصد و شصت فرسخ میشود و چنانکه از شیراز تا ساری که طول هر یک هشتاد و هشت [illegible]
و عرض شیراز بیست و نه درجه و سی و شش دقیقه است و عرض ساری سی و هفت درجه است چون تفاضل عرض هفت درجه و بیست و
چهار دقیقه است بحساب مذکور مسافت ما بینهما قریب یکصد و شصت و پنج فرسخ است و علی هذا القیاس و اما در صورت اختلاف طول
با اختلاف عرض و طول با هم ضابطه مذکوره جاری نیست مگر بر تقدیری که هر دو بلد بر خط استوا باشند چه در اتفاق ما بین باعتبار تفاوت
نصف النهار [illegible] اختلاف طول است [illegible] با وجود تفاوت صد درجه یا بیشتر بعد مسافت یک فرسخ یا کمتر نرسد پس بنا بر این
قدر فراسخ یک درجه مثلا مختلف میشود باختلاف دوری از خط استوا چنانکه در مبدا اقلیم اول که بعد دوازده [illegible] درجه و چهل
دقیقه است از خط استوا است قدر مسافت یک درجه تفاوت طول بیست و یک فرسخ و کسری میشود و در مبدا اقلیم دوم که عرض آن از خط استوا
بیست درجه و بیست و هفت دقیقه است قدر مسافت همان درجه قریب به بیست فرسخ میشود و در مبدا اقلیم سیم که عرضش بیست و هفت [illegible]
و [illegible] دقیقه است مسافت او نوزده فرسخ و کسری می شود و در مبدا اقلیم پنجم که عرضش سی و هشت درجه و پنجاه و چهار دقیقه است شانزده فرسخ و کسری
و در مبدا اقلیم ششم که عرضش چهل و سه درجه و بیست و دو دقیقه است قریب به پانزده فرسخ و در مبدا اقلیم هفتم که عرضش چهل و هفت [illegible]
و دوازده دقیقه است قریب به سیزده فرسخ و در منتهای اقالیم که نهایت عمارات است بنا بر مشهور و عرضش پنجاه درجه و بیست
دقیقه است دوازده فرسخ و کسری میشود و هم چنین بعد از آن بتدریج کم میشود تا عرض تسعین پس بجهت این اختلاف محض معرفت عرض
و طول بلاد کافی نیست و باستخراج قدر مسافت ما بینها و باستخراج دیگر حاجت میباشد و بعضی از فضلا قدر فراسخ بعد ما بین بلاد چندی که
از هم بعد معتد به دارند بعض نسبت بعد مسافت چند بلد مشهور را بانام مضبوط و قواعد معتبر استخراج نموده اند و جدولی نسبت آن چند بلد را
بشکل مثلث در آورده است که خالی از لطافت و احضار نیست و طریق [illegible] آن که خاطر کرده [illegible] هر دو شهر اتفاقا افاده است
ملاحظه میکنند و مجموعه ارقام هندسیه در آن خانه نوشته شده است قدر مسافت ما بین این دو شهر است و جدول منوی [illegible]
که در صفحه مستقبل کشیده شده است دو [illegible] که نظم کرده اند نظم [illegible]

نیم / او / واره / [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible] — استقبال القبلة باقسام الاحکام الخمسة [illegible]
[illegible] مواضع الاول [illegible] الصلاة الثانی المیت [illegible]

لحمة احوال الاحتضار والصلاة عليه و دفنه ويختلف استقباله باختلاف حالاته ففي الاحتضار يكون مستلقيا و [illegible] باطن قدميه
وباطن قدميه مستقبلا وفي حالة الصلاة عليه يكون مستلقيا ايضا و راسه الى المغرب ومقاديم [illegible] الايمن مستقبلا وفي حالة دفنه يكون م
مضطجعا و راسه الى المغرب و وجهه وبطنه ومقاديم بدنه الى القبلة ويستفاد هذا التفصيل بنصوص الطائفة [illegible] الثالث عند الذبح و
النحر على الجنبة والتمكن من صرف المذبوح والمنحور اليها فيسقط مع تعذر ذلك كالمتردية والصائل والمراد بالاستقبال بالذبح والنحر
باستقبال الذابح [illegible] مواضع الاول [illegible] الاشبه وهو مذهب المحقق [illegible] جزء الاستقبال [illegible]
في [illegible] الثاني الجلوس لقضاء الحاجة على احد القولين الثالث قراءة القران الرابع الجماع [illegible] وهو حالة التخلي بالفرج
خاصة دون الوجه [illegible] الاستقبال [illegible] وهو حالة الجماع [illegible] العقيدة ومباح وهو ما عدا ما ذكرنا فراسخ یک درجه از عرض را مختلف
یافته اند بطلمیوس [illegible] و هر میل سه هزار ذراع و هر ذراع
سی و دو اصبع و هر اصبعی شش جو [illegible]
ارض [illegible] فرسخ [illegible] باشد [illegible]
و هر اصبعی شش جو [illegible] حقیقه [illegible] باشد

۲۸۱

از جنوب بچهل و سه درجه تا مغرب بچهل و هفت درجه سبزوار از جنوب بچهل و دو درجه تا مغرب بچهل و هشت درجه طراز ایضا از جنوب بچهل و دو درجه
تا مغرب بچهل و هشت درجه یزد ایضا از جنوب بچهل و دو درجه تا مغرب بچهل و هشت درجه دامغان از جنوب بچهل درجه تا مغرب پنجاه درجه اصفهان
سی و نه درجه تا مغرب پنجاه و یک درجه کاشان از جنوب بسی و هشت درجه تا مغرب پنجاه و دو درجه سمنان از جنوب بسی و هشت درجه تا مغرب پنجاه و سه
درجه کاشغ دار السلطنه طهران ایضا از جنوب بسی و هشت درجه تا مغرب پنجاه و سه درجه استرآباد از جنوب بسی و هشت درجه تا مغرب پنجاه و چهار درجه
قم از جنوب بسی و شش درجه تا مغرب پنجاه و چهار درجه کاشان از جنوب بسی و پنج درجه تا مغرب پنجاه و پنج درجه قزوین از جنوب بسی و دو درجه تا مغرب
پنجاه و هشت درجه شوشتر ایضا از جنوب بسی و دو درجه تا مغرب پنجاه و هشت درجه ری از جنوب بسی و یک درجه تا مغرب پنجاه و نه درجه ساوه
ایضا از جنوب بسی و یک درجه تا مغرب پنجاه و نه درجه ساوه از جنوب بیست و هشت درجه تا مغرب شصت و دو درجه قزوین از جنوب بیست و هفت
درجه تا مغرب شصت و سه درجه ابهر از جنوب بیست و پنج درجه تا مغرب شصت و پنج درجه شهرزور از جنوب بیست و چهار درجه تا مغرب شصت
و شش درجه کوه مدینه مدرس ایضا از جنوب بیست و چهار درجه تا مغرب شصت و شش درجه لاهیجان از جنوب بیست و سه درجه تا مغرب شصت و
درجه همدان از جنوب بیست و دو درجه تا مغرب شصت و هشت درجه شماخی از جنوب بیست درجه تا مغرب هشتاد درجه باکوبه ایضا از جنوب بیست
درجه تا مغرب هشتاد درجه بلخ از جنوب نوزده درجه تا مغرب هشتاد و یک درجه باب الابواب از جنوب هجده درجه تا مغرب هشتاد و دو درجه بروجرد
ایضا از جنوب هجده درجه تا مغرب هشتاد و دو درجه اردبیل ایضا از جنوب هجده درجه تا مغرب هشتاد و دو درجه تبریز از جنوب شانزده درجه تا مغرب
هشتاد و چهار درجه خوی که دار الحکومه و مسقط الراس خاقان مغفور النشان و محل توطن و مقطع الترکات [illegible] از جنوب هشت درجه تا
مغرب هشتاد و دو درجه تفلیس ایضا از جنوب شانزده درجه تا مغرب هشتاد و چهار درجه مراغه از جنوب پانزده درجه تا مغرب هشتاد و پنج
درجه بغداد از جنوب سیزده درجه تا مغرب هشتاد و هفت درجه نخجوان از جنوب دوازده درجه تا مغرب هشتاد و هشت درجه کوفه ایضا از جنوب
دوازده درجه تا مغرب هشتاد و هشت درجه سر من رای از جنوب هفت درجه تا مغرب هشتاد و سه درجه پس این تفصیل قدر انحراف
صد و بیست بلد مشهور دانسته شد و بعضی از بلاد که مذکور نشد بمقایسه بلاد قریبه باو معلوم میتواند شد مانند بسطام بمقایسه دامغان و
استرآباد و مانند اهل بمقایسه ساوه و مانند رشت بمقایسه لاهیجان و [illegible] ذلک [illegible] موقع توجه اهل بلاد مشهوره از حدود کعبه [illegible]
چنانکه بعضی از فضلا استقصا و تتبع نموده اند این است که از حجر الاسود تا باب کعبه معظمه که قریب به سدس ضلع طولی است موقع توجه بعضی از [illegible]
[illegible] است مانند [illegible] و حوالی آن و فضای باب که از [illegible] تا سدس است موقع توجه اهل [illegible] و [illegible] و اکراد [illegible]
و هرموز و قلعه و حوالی آنهاست و از باب تا نصف آن ضلع که نهایت سدس ثالث است موقع توجه اهل [illegible] و [illegible] و قطیف و [illegible]
و قندهار و کشمیر و تبت و سیستان و کرمان و بدخشان و خراسان و بلخ و [illegible] و فارس است و سدس رابع موقع توجه اهل [illegible]
و نخشب و کش و بلخ و یزد و مرو و قراقرم و ترشیز و طوس و سمرقند و کاشغر و سرخس و کش و خجند و بخارا و [illegible] و طوس و [illegible] و
سبزوار است و سدس خامس موقع توجه اهل اصفهان و همدان و سمنان و کاشان و استرآباد و کاشغ و قم و ری و ساوه و قزوین و [illegible]
و سدس سادس که منتهی است برکن شامی موقع توجه اهل کوه مدینه روس و شماخی و بلغار و باب الابواب و گنجه و تفلیس و اردبیل و تبریز و بغداد و کوفه
و سر من رای پس موقع توجه اهل عراق عجم [illegible] یک ثلث است از سایر ارکان و وجه تسمیه آن بعراقی همین است و از رکن عراقی تا رکن [illegible]
که نصف سدس اول آن موقع توجه اهل موصل و ارزن الروم و حوالی آنهاست و سدس ثانی موقع توجه اهل ارزنجان و حلب و حوالی آنهاست
و سدس ثالث که منتهی بشاذروان است که نصف ضلع مذکور است موقع اهل انطاکیه و ملطیه و روم کبری و طرابلس شام و دمشق و حمص و قسطنطنیه
و قبرس و مدینه [illegible] و صور و عسقلان و بیت المقدس و وجه تسمیه رکن شامی همین است که بر رکن شامی [illegible] موقع توجه اهل بلاد شام [illegible]
این رکن نزدیکتر است از سایر ارکان و سدس رابع اهل اسکندریه و مصر و اندلس است و سدس خامس موقع اهل طرابلس مغرب و قیروان و [illegible]
و [illegible] است و سدس سادس که منتهی به رکن غربی است از بلاد مشهوره نیست و تسمیه این رکن بغربی با ملاحظه محاذات آن است
بقرب مغرب [illegible] که موقع توجه اهل بلاد مغرب باو نزدیکتر است از سایر ارکان چنانکه ظاهر شد و از رکن غربی تا رکن یمانی که [illegible]
دیگر طولی و ثالث اضلاع است سدس اول آن موقع توجه اهل و [illegible] و اکثر بلاد نوبه است و سدس ثانی موقع توجه حبشه و سایر بلاد حبشه است و
ثالث محاذی جنوب از بلاد مشهوره نیست و سدس رابع و خامس و سادس که نصف آخر این ضلع است موقع توجه اهل بعضی از بلاد یمن است مانند [illegible]
و از رکن یمانی تا رکن حجر الاسود که ضلع دیگر عرضی رابع اضلاع است سدس اول آن موقع توجه اهل صنعا و یمن و حوالی آن است چه این رکن از دو جانب [illegible]

٢٨٤ [illegible] الكعبة [illegible] المعصوم [illegible]

دار [illegible] مسجد الكوفة [illegible] امير المؤمنين [illegible] والحايط

[illegible] المحراب المشهور بمحراب امير المؤمنين [illegible]

[illegible] بيت المقدس [illegible] السلطان [illegible]

[illegible] بمسجد الكوفة [illegible] المعصوم [illegible] والروضة المقدسة [illegible]

[illegible] بمحراب امير المؤمنين [illegible] عليهم السلام [illegible] الاسطوانات [illegible]

[illegible] المسجد [illegible] الواقعة فيه [illegible] المسجد [illegible] التراب

[illegible] المحراب والباب المشهور [illegible]

[illegible] المحراب [illegible] الحايط القبلي [illegible]

[illegible]

٢٨٣ [illegible] قبلهٔ بلاد [illegible]

قبلهٔ عراق [illegible] اهل عراق

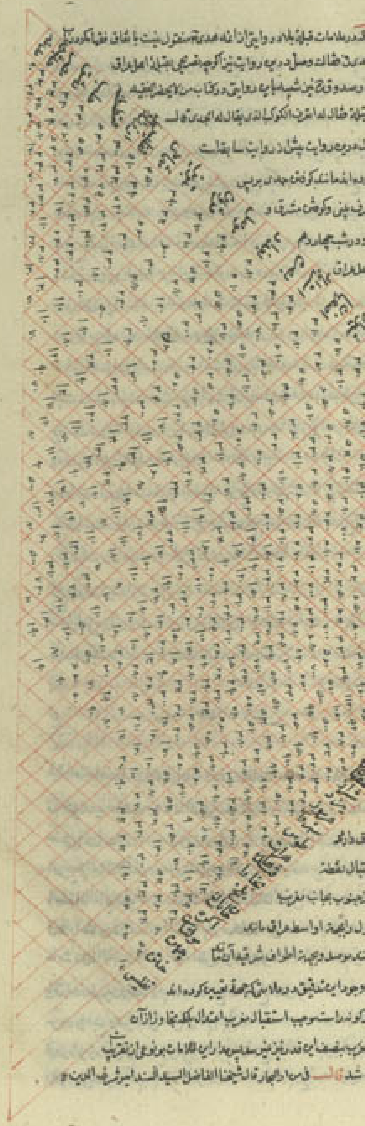
[illegible]

[illegible] الكوكب [illegible]

[illegible] روايت [illegible]

[illegible] وقت زوال [illegible] مشرق و

مغرب [illegible] وقت غروب آفتاب [illegible]

[illegible]

[illegible] قال شيخنا الفاضل السيد [illegible]

[illegible] خط مستقیم [illegible] نقطه تقاطع [illegible] مذکور [illegible] دایره [illegible] باشد [illegible]

خط سمت قبله خواهد بود باین شکل [illegible] شرقی [illegible] جنوب [illegible] از نقطه جنوب [illegible]

بعد شرقی و از نقطه [illegible] شمال [illegible] از نقطه [illegible]

جنوب و شمال بسمت [illegible] شرقی [illegible]

از نقطه شرقی و مغرب [illegible] بسمت شمال [illegible] طریق آخر [illegible] خط نصف النهار [illegible]

[illegible] العرضین [illegible] الجهة الشرقیة [illegible]

[illegible] خط نصف النهار [illegible] خط نصف النهار [illegible]

[illegible] سمت القبلة طریق آخر [illegible]

[illegible] الاسطرلاب [illegible] وسط السماء [illegible] الجانب الشرقی [illegible]

[illegible] خط سمت القبلة

خط نصف النهار [illegible] الاسطرلاب [illegible] التحقیق [illegible] الحساب [illegible]

[illegible] الزیجات [illegible] التطویل [illegible]

[illegible] استخراج [illegible] زیجات [illegible]

[illegible] خط سمت [illegible] بعض کتب الهیئة [illegible]

[illegible] الموضع [illegible]

[illegible] المشرق و المغرب [illegible] الجنوب و الشمال [illegible]

[illegible] رسالة [illegible] القبلة [illegible]

المشهور [illegible] استخراج سمت القبلة [illegible] سمت قبله [illegible]

باشد [illegible] طریقه [illegible] زیج [illegible]

[illegible] استخراج سمت قبله [illegible]

[illegible] استخراج سمت قبله [illegible] استخراج قبله [illegible]

[illegible] فصل اول در کیفیت وضع این آلت [illegible]

[illegible] دایره [illegible] ربع [illegible]

[illegible] نصف دایره [illegible] نصف خط

[illegible] جنوب [illegible] نصف النهار [illegible]

طول البلد [illegible] شمال [illegible] جنوب [illegible]

[illegible] خط استوا [illegible] درجات [illegible] خط نصف النهار [illegible]

ربع مذکور [illegible] درجات [illegible] باشد

[illegible] درجه [illegible]

[illegible] درجات [illegible]

[illegible] درجات [illegible]

[illegible] ربع مذکور [illegible] ربع [illegible]

درجات [illegible] درجه طول بلد [illegible] شمال [illegible] جنوب [illegible]

مذکور [illegible] درجه عرض بلد [illegible]

[illegible] نصف النهار بلد باشد [illegible] خط استوا [illegible] نصف النهار [illegible] طول البلدات

۲۸۵ کانت مبنیة [illegible] المسجد [illegible] القبلة [illegible] المساجد القدیمة

[illegible] انتهی کلامه [illegible]

خط نصف النهار و خط الاعتدال [illegible] شرقی و مغرب [illegible] زوال [illegible]

[illegible] دایره هندیه [illegible]

[illegible] مثلث [illegible]

[illegible] دایره [illegible] مقیاس [illegible] باشد

[illegible] مقیاس [illegible] باشد [illegible]

ظل مقیاس [illegible] دایره [illegible]

[illegible] خط نصف النهار [illegible]

وقت زوال است [illegible] دایره [illegible]

[illegible] دایره هندیه [illegible] شکل [illegible] سمت قبله [illegible] دایره [illegible]

[illegible] مواجه [illegible] مواجه کعبه باشد و خط سمت [illegible]

خط سمت قبله [illegible]

[illegible] عرض مکه [illegible]

[illegible] طول مکه [illegible]

[illegible] عرض و طول [illegible]

[illegible] عرض [illegible] سمت قبله [illegible]

[illegible] عرض [illegible] طول [illegible] باشد

[illegible] سمت قبله [illegible] عرض [illegible] طول [illegible] باشد پس سمت

قبله [illegible] شمال باشد [illegible] عرض [illegible] سمت

قبله [illegible] شمال [illegible] نصف النهار [illegible] جنوب [illegible]

[illegible] شمال [illegible] سمت قبله [illegible]

[illegible] ساعات [illegible]

[illegible] آفتاب [illegible] ساعات [illegible]

[illegible] سمت قبله [illegible] طول بلد [illegible] ساعات [illegible] ظل مقیاس [illegible] خط

سمت قبله [illegible] منطقة البروج [illegible] اسطرلاب [illegible]

[illegible] ساعات [illegible] شمال [illegible]

[illegible] وسط السماء [illegible]

[illegible] طول بلد [illegible] مشرق

[illegible] وسط السماء [illegible]

باسطرلاب [illegible] آفتاب [illegible] نصف النهار [illegible]

[illegible] ظل مقیاس [illegible] دایره [illegible] طریق دیگر [illegible]

[illegible] طریق [illegible]

[illegible] طول [illegible] شرقی [illegible] دایره هندیه [illegible]

جنوب [illegible] طول بلد [illegible] شمال [illegible] خط مستقیم [illegible]

مغرب [illegible] جنوب [illegible] شرقی [illegible] خط مستقیم [illegible] تقاطع [illegible]

دوتر که از جسم دوری مذکور منحصر است در بیان بلد و خط استوا قوس عرض بلد و بهمین تدبیر موضع هر یک از بلاد را در ربع معمور تعیین و جهت استخراج
بعد مسافت ما بین البلدین چنانکه از جمله فواید کره مذکوره ذکر خواهد شد بکره دیگر از ارباع جسم مدور مذکور [illegible]
عبارت اند [illegible]

[illegible]

[illegible]

٢٩٠

[illegible]

هذا جدول طول البلاد وعرضها

الإقليم	البلدان	الطول	العرض	الإقليم	البلدان	الطول	العرض	الإقليم	البلدان	الطول	العرض
[illegible]	سوس من اقصى المغرب	[illegible]	[illegible]	[illegible]	موقان	[illegible]	[illegible]	[illegible]	بسطام	[illegible]	[illegible]
	قيروان	[illegible]	[illegible]		بردعه	[illegible]	[illegible]		مزينان	[illegible]	[illegible]
	طرابلس المغرب	[illegible]	[illegible]		تفليس	[illegible]	[illegible]		سبزوار	[illegible]	[illegible]
	قرطبه دار الملك اندلس	[illegible]	[illegible]		بيلقان	[illegible]	[illegible]		نيشابور	[illegible]	[illegible]
	جرمى دار الملك حبش	[illegible]	[illegible]		باكويه	[illegible]	[illegible]		طوس	[illegible]	[illegible]
	اسكندريه	[illegible]	[illegible]		شماخى	[illegible]	[illegible]		ترشيز	[illegible]	[illegible]
	مصر	[illegible]	[illegible]		باب الابواب	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]
	مدين	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]		هرات	[illegible]	[illegible]
	صنعاء دار الملك يمن	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]		قاين	[illegible]	[illegible]
	مدينة الرسول	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]		سرخس	[illegible]	[illegible]
	مكه	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]		مرو	[illegible]	[illegible]
	[illegible]	[illegible]	[illegible]		كوفه	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]
	قطيف	[illegible]	[illegible]		مداين	[illegible]	[illegible]		بلخ	[illegible]	[illegible]
	بيت المقدس	[illegible]	[illegible]		بغداد	[illegible]	[illegible]		بدخشان	[illegible]	[illegible]
	صور وبلد العكا	[illegible]	[illegible]		بصره	[illegible]	[illegible]		كركانج دار الملك خوارزم	[illegible]	[illegible]
	طرابلس الشام	[illegible]	[illegible]		عبادان	[illegible]	[illegible]		هزاراسب	[illegible]	[illegible]
	دمشق	[illegible]	[illegible]		شوشتر	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]
	حمص	[illegible]	[illegible]		اهواز	[illegible]	[illegible]		بخارا	[illegible]	[illegible]
	انطاكيه	[illegible]	[illegible]		كازرون	[illegible]	[illegible]		سمرقند	[illegible]	[illegible]
	حلب	[illegible]	[illegible]		فيروزاباد	[illegible]	[illegible]		نسف	[illegible]	[illegible]
	طرسوس	[illegible]	[illegible]		شيراز	[illegible]	[illegible]		كش	[illegible]	[illegible]
	ملطيه	[illegible]	[illegible]		يزد	[illegible]	[illegible]		خجند	[illegible]	[illegible]
	روميه كبرى	[illegible]	[illegible]		شهرزور	[illegible]	[illegible]		ختن	[illegible]	[illegible]
	قسطنطنيه	[illegible]	[illegible]		زنجان	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]
	ارزن الروم	[illegible]	[illegible]		ابهر	[illegible]	[illegible]		قراقروم	[illegible]	[illegible]
	ارزنكان	[illegible]	[illegible]		همدان	[illegible]	[illegible]		خان بالغ	[illegible]	[illegible]
	قونيه	[illegible]	[illegible]		كرمانشاهان	[illegible]	[illegible]		هرموز	[illegible]	[illegible]
	رقه	[illegible]	[illegible]		ساوه	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]
	موصل	[illegible]	[illegible]		قزوين	[illegible]	[illegible]		خبيص	[illegible]	[illegible]
	اربيل	[illegible]	[illegible]		اصفهان	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]
	ارجيش	[illegible]	[illegible]		كاشان	[illegible]	[illegible]		غزنه قصبه زابلستان	[illegible]	[illegible]
	سلماس	[illegible]	[illegible]		قم	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]
	خوى	[illegible]	[illegible]		رى	[illegible]	[illegible]		منصوره قصبه سند	[illegible]	[illegible]
	اورميه	[illegible]	[illegible]		الموت	[illegible]	[illegible]		سومنات	[illegible]	[illegible]
	مرند	[illegible]	[illegible]		طالقان	[illegible]	[illegible]		ملتان	[illegible]	[illegible]
	نخجوان	[illegible]	[illegible]		سارى	[illegible]	[illegible]		قندهار	[illegible]	[illegible]
	ايروان	[illegible]	[illegible]		استراباد	[illegible]	[illegible]		قنوج دار الملك هند	[illegible]	[illegible]
	مراغه	[illegible]	[illegible]		جرجان	[illegible]	[illegible]		سرانديب	[illegible]	[illegible]
	تبريز	[illegible]	[illegible]		سمنان	[illegible]	[illegible]		كشمير	[illegible]	[illegible]
	اردبيل	[illegible]	[illegible]		دامغان	[illegible]	[illegible]		چين دار الملك چين	[illegible]	[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

تا بنا بود چون در را کشود و بیرون آمد گفت واحسرتاه کاشکی دیر بیاشتم و روی مسجد خود را میدیدم لیکن آنحضرت دست بر دو او کشید
که الحمد لله بنا شد و این اول مسجدی بود که آنحضرت چند گاه در خانه ابو ایوب نماز میکرد با اصحاب خود پس با اسعد بن زراره گفت که این زمین را
برای مسجد [illegible] آنحضرت [illegible] پس بجهت
آن زمین را خرید [illegible] و آن زمین خشت زدند و اساس [illegible] برآوردند و صحابه [illegible] مدینه سنگ
می آوردند و خود با ایشان [illegible] تا اینکه اسید بن حضیر با آنحضرت رسید و دید که آنحضرت سنگ گران برداشته
گفت یا رسول الله [illegible] حضرت [illegible] اساس را برآوردند [illegible] بنا کردند
که آنحضرت اول دیوار مسجد [illegible] خشت بنا کرده [illegible] زیاد شد [illegible] مسجد را زیاد کرد
[illegible] پس [illegible] زیاد شد [illegible] مسجد کردند حضرت [illegible] زیاد کردند
زیاده کردند و چون که با ایشان شدت گرما [illegible] ساختن سقف کردند [illegible]
[illegible] سقف ساخته شد [illegible] آنحضرت [illegible]
[illegible] سقف [illegible] آب ایشان [illegible] و زیاده از این [illegible] مسجد
آنحضرت [illegible] دیوار مسجد [illegible] سقف [illegible] دیوار [illegible]
نماز [illegible] مسجد را بنا کردند [illegible]
[illegible] مسجد بنا کردند [illegible] خانه خود را بسوی مسجد گشودند [illegible] مسجد گشوده [illegible]
[illegible] خانه خود [illegible] مسجد گشود [illegible] جبرئیل [illegible]
[illegible] در مسجد گشوده [illegible] در مسجد [illegible]
پس صحابه از این حکم در غضب شدند [illegible] در خاطر [illegible] شد [illegible] سبب [illegible]
[illegible] حضرت [illegible] آنحضرت اسلام
در مدینه شایع شد و انصار گفتند که یهود را روزی هست که در آن روز جمع شوند [illegible] و نصاری را روزی هست
[illegible] جمع [illegible] یکشنبه است پس ما نیز روزی [illegible] جمع شویم [illegible]
[illegible] اسعد بن زراره جمع شدند [illegible] نماز کرد [illegible] جمع [illegible]
جمعه نامیدند و اسعد [illegible] چاشت و شام [illegible] جمعه را
فرستاد [illegible] اول جمعه بود که در اسلام منعقد شد [illegible] مدینه هجرت نمود [illegible]
در شکم [illegible] **مولانا** [illegible] **جامی** [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] مدینه [illegible] درجه [illegible] سرچشمه آب حسن [illegible]
[illegible] سلطان [illegible] شاه [illegible]
[illegible] **ایضا له** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

سید [illegible] مدینه [illegible]
[illegible] سبب [illegible] مدینه [illegible] خراب [illegible]
[illegible]
خراب [illegible]
[illegible] سلطان [illegible]
[illegible] سلطان [illegible]
[illegible] سلطان [illegible] شافعی [illegible] سلطان [illegible]
[illegible] سلطان [illegible] شافعی [illegible] جواب [illegible]
[illegible] پادشاه [illegible] سلطان [illegible]
واجب [illegible] نماز [illegible]
[illegible]
[illegible] مدینه [illegible]
[illegible]
[illegible] المدینة طیبة [illegible] الطیبة [illegible]
[illegible] طیبة [illegible]

[illegible] في باب تحريم المدينة وفضلها عن ابي جعفر ع حرم رسول الله المدينة ما بين لابتيها صيدها [illegible]

[illegible] بريداً في بريد ان يختلى خلاها ويعضد شجرها [illegible]

[illegible] قال قلت لابي عبد الله ع حرم رسول الله المدينة فقال نعم حرم بريداً في بريد [illegible]

[illegible] اللهم حبب الينا المدينة [illegible]

[illegible]

[illegible]

الطرفی ما شاء وفاء [illegible] الوادی مشهد کاظمین علیهما السلام بر جانب غربی بغداد است و آن موضع را در ایام قدیم مقابر قریش میگفته اند [illegible]

شهر چه ایست و مزارات خاصه [illegible] در آنجا بسیار است از قبیل احمد حنبل و ابراهیم ادهم و جنید بغدادی و سری سقطی و معروف کرخی [illegible]

و حارث محاسبی و احمد مسروق [illegible]

[illegible]

مشهد کربلا [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ابو عبد الله [illegible] کربلا [illegible]

[illegible]

۲۹۹

[illegible] روایت کرده [illegible] بکربلا رسید [illegible] لب آب فرات [illegible]
چند دیدم از عبدالله بن عباس پرسید [illegible]
[illegible] آنحضرت [illegible] رسید پس [illegible] ابوسفیان [illegible] حسین را [illegible]
[illegible]
کسی که چیزی کم کرده باشد [illegible] و فرود آمد و وضو ساخت و چند رکعت نماز کرد پس ساعتی بخواب رفت و از خواب جست و گفت یا [illegible]
[illegible] عجب واقعه دیدم گویا جماعتی [illegible] شمشیرها حمایل کرده [illegible] بدست گرفته [illegible]
[illegible]

۳۰۰

[illegible]

٣٠٠

٣٠١ قال مرجابن القديمة بابن ابراهيم قال السيد السند نعمت الله الجزايري التستري في الانوار النعمانية حدثني جماعة من الثقات ان شاه اسمعيل الصفوي لما ملك
بغداد اتى المشهد الحسيني وسمع من بعض الناس الطعن على الحر [illegible] وامر بنبش قبره [illegible] فراوه نائما كهيئته لما قتل ورأوا على راسه عصابة مشدودة
[illegible] في كتب السير والتواريخ ان تلك العصابة هي دستمال الحسين شد به راس الحر لما اصيب في
تلك الوقعة ودفن على تلك الهيئة فلما حلوا تلك العصابة جرى الدم من راسه حتى امتلاء منه القبر فلما شدوا عليه تلك العصابة انقطع الدم فلما حلوها جرى
الدم وكلما ارادوا ان يعالجوا قطع الدم بغير تلك العصابة لم يمكنهم [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] بعد از وفات [illegible] در خواب دید [illegible] در جواب گفت [illegible]
[illegible] اصحاب [illegible] امام [illegible]
[illegible] آنحضرت [illegible] آب [illegible] اصحاب [illegible]
این خبر به [illegible] زیاد رسید به عمر سعد نوشت که شنیدم حسین چاه میکند و آب بیرون می آورد [illegible]
[illegible] رسالت [illegible] عطش [illegible] امام
[illegible] عباس [illegible] سی سوار و بیست پیاده همراه او کرد [illegible] فرات [illegible]
[illegible] فرات [illegible] اصحاب [illegible]
[illegible] آب با شام [illegible] رسالت [illegible]
[illegible] اصحاب [illegible] آب [illegible]
اصحاب [illegible] فرات [illegible]
کربلا [illegible] فرات [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

ولـه

[illegible]

[illegible]

وله ایضاً [illegible]

[illegible]

مولانا سید محمد [illegible] در مدح انجناب گفته

[illegible]

[illegible]

الصاحب الجلیل ابو القاسم اسمعیل ابن عباد در مدح الرضا

[illegible]

ابن المعتب لا يبرد وقد | يغلط فيه بهم ينجيس ... | كم دعوة ... | او له الطوح في الفوادس

[illegible]

ايضا له في مدحه

[illegible]

للمولى الاعظم محمد بن ... الجزايري في مدحه عليه السلام

وليت الشباب يعود لنا | وهيهات ذلك مضى ماضى

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ايضا له

[illegible]

مدينة قم

[illegible]

ولادت الرضا [illegible] حدیث بسیار در فضائل قم [illegible] است از صادق علیه السلام روایت است که فرمود الا ان لله حرما وهو مکة الا ان للرسول
حرما وهو المدینة الا ان لامیر المومنین حرما وهو الکوفة الا ان لنا حرما وهو بلدة قم [illegible] ان للجنة ثمانیة ابواب ثلاثة منها الی قم تقبض
فیها امراة هی من ولدی واسمها فاطمة بنت موسی یدخل بشفاعتها شیعتی الجنة باجمعهم و هم از آنحضرت روایت است که فرمود اذا عمت البلدان الفتن والبلایا
فعلیکم بقم وحوالیها ونواحیها فان البلاء مدفوع عنها و از حضرت رضا مرویست که فرمود للجنة ثمانیة ابواب ثلاثة منها لاهل قم [illegible]
روایت کرده از آنحضرت که فرمود [illegible] من زارها فله الجنة [illegible] و از امیر المومنین روایت است که فرمود سلام الله علی اهل قم ورحمة الله علی اهل قم
سقی الله بلادهم الغیث وینزل علیهم البرکات ویبدل الله سیئاتهم حسنات هم اهل رکوع وخشوع وسجود وقیام وصیام هم الفقهاء هم اهل الدین والولایة وحسن
العبادة صلوات الله ورحمته [illegible] مرویست از پیغمبر که در معراج در آسمان چهارم قبه دیدم [illegible] چهار رکن [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] جناب [illegible] فاطمه [illegible] قم [illegible]

[illegible] امام زاده [illegible] و دیگر از جمله امام زادها [illegible]

[illegible] و دیگر از زیارات [illegible]

[illegible]

[illegible] حضرت عبد العظیم [illegible]
[illegible]
[illegible] ابو القاسم عبد العظیم بن عبد الله بن علی بن حسن بن زید بن امام حسن [illegible] علی بن ابی طالب [illegible]
[illegible] زیارت [illegible] حضرت امام حسین [illegible]
[illegible] قبر شریف امام زاده حمزه [illegible] امام موسی [illegible] قبر حضرت عبد العظیم است [illegible]
[illegible] عبد العظیم [illegible] عن عبد العظیم بن عبد الله الحسنی قال دخلت علی سیدی
علی بن محمد بن علی بن موسی بن جعفر بن محمد بن علی بن الحسین بن علی بن ابی طالب [illegible] فلما بصر بی قال لی مرحبا بک یا ابا القاسم انت ولینا حقا قال فقلت له یا ابن
رسول الله انی ارید ان اعرض علیک دینی فان کان مرضیا ثبت علیه حتی القی الله عز وجل فقال هات یا ابا القاسم فقلت انی اقول ان الله تبارک وتعالی
[illegible] واحد لیس کمثله شیء خارج من الحدین حد الابطال وحد التشبیه وانه لیس بجسم ولا صورة ولا عرض ولا جوهر بل هو مجسم الاجسام ومصور الصور
خالق الاعراض والجواهر ورب کل شیء ومالکه وجاعله ومحدثه وان محمدا عبده ورسوله خاتم النبیین فلا نبی بعده الی یوم القیامة وان شریعته خاتمة
الشرائع فلا شریعة بعدها الی یوم القیامة واقول ان الامام والخلیفة وولی الامر بعده امیر المومنین علی بن ابی طالب ثم الحسن ثم الحسین ثم علی بن الحسین ثم محمد بن
علی ثم جعفر بن محمد ثم موسی بن جعفر ثم علی بن موسی ثم محمد بن علی ثم انت یا مولای فقال علیه السلام ومن بعدی الحسن ابنی فکیف للناس بالخلف من بعده قال فقلت وکیف
ذلک یا مولای قال لانه لا یری شخصه ولا یحل ذکره باسمه حتی یخرج فیملا الارض قسطا وعدلا کما ملئت جورا وظلما قال فقلت اقررت واقول ان ولیهم ولی الله
وعدوهم عدو الله وطاعتهم طاعة الله ومعصیتهم معصیة الله واقول ان المعراج حق والمسائلة فی القبر حق وان الجنة حق والنار حق والصراط حق والمیزان حق
وان الساعة آتیة لا ریب فیها وان الله یبعث من فی القبور واقول ان الفرائض الواجبة بعد الولایة الصلوة والزکوة والصوم والحج والجهاد والامر بالمعروف
والنهی عن المنکر فقال علی بن محمد یا ابا القاسم هذا والله دین الله الذی ارتضاه لعباده فاثبت علیه ثبتک الله بالقول الثابت فی الحیوة الدنیا وفی الاخرة
و دیگر از جمله امام زادها [illegible] حسین بن علی بن حسن
المثلث بن حسن المثنی بن الامام حسن المجتبی [illegible] زینب بنت عبد الله [illegible] در مدینه در ماه ذی حجه
سال صد و شصت [illegible] ابو الفرج اصفهانی در مقاتل الطالبیین روایت کرده است که سبب خروج حسین آن بود که [illegible]
[illegible] حسین [illegible]
خروج [illegible] حسین [illegible] عبد الله بن الحسن بن الحسن المجتبی [illegible]
[illegible] ابراهیم بن اسمعیل [illegible]
حسن بن علی بن حسن المثلث و عبد الله بن اسحق بن ابراهیم بن الحسن المثنی [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] امام موسی و حسن بن جعفر بن الحسن المثلث حسین [illegible] رسول خدا [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] حسین [illegible] امام موسی [illegible]

[illegible]

[illegible]

ذكر اولاد امير المؤمنين

[illegible]

اعقاب امام حسن

[illegible]

اما اعقاب زيد

[illegible]

اما اعقاب حسن مثنى

[illegible]

امام حسین ... [illegible] ... پسر عبدالله محض و ابراهیم غمر و حسن مثلث و ایشان را ... سادات ... [illegible]
دختر امام حسین ... [illegible] ... امام حسین است و حسن ... [illegible] ... اما داود بن حسن ... [illegible]
... [illegible] ... حضرت صادق ... [illegible] ... استفتاح ... [illegible]
... [illegible] ... روز استفتاح ... و عقب داود از پسری سلیمان است ... [illegible]
... و سادات ... از نسل سلیمان‌اند اما ابوالحسن جعفر بن حسن ... و سادات ... [illegible]
... [illegible] ... در زمان مامون ... عبدالله بن حسن بن جعفر است ... [illegible]
... [illegible] ... اما ابو علی حسن مثلث از اکابر ... و ابوالحسن علی ... [illegible]
صاحب فخ است ... خروج کرده ... سادات علوی شهید کرد ... چنانکه گذشت اما عبدالله محض و ابراهیم غمر ... [illegible]
... [illegible] ... اما عبدالله محض شیخ بنی هاشم بود ... [illegible]
... [illegible] ... و عقب او از شش پسر است محمد و ابراهیم و موسی و یحیی و ادریس ... [illegible]
... اما محمد صاحب نفس زکیه ... [illegible] ... ابوالقاسم ... [illegible]
بنی هاشم ... در مدینه خروج کرد ابو جعفر ... احجار الزیت شهید شد ... [illegible]
... [illegible] ... نفس زکیه ... احجار الزیت ... [illegible]
... [illegible] ... ابو جعفر ... [illegible]
... اما ابراهیم قتیل باخمری کنیت او ابوالحسن بود ... [illegible]
... [illegible] ... رمضان ... [illegible]
... ابو حنیفه ... [illegible] ... اما ابراهیم غمر بن الحسن المثنی کنیت او ابو اسماعیل است ... [illegible]
... [illegible]
اسماعیل ... [illegible] ... ابراهیم طباطبا ... [illegible]
... ابوالقاسم ... [illegible]
... [illegible] ... اما ابراهیم طباطبا ... [illegible]
قاسم ... [illegible] ... اما ... [illegible] ... اما ... [illegible]
ابو عبدالله ... [illegible] ... اما قاسم ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible] ... اسماعیل ... ابوالقاسم ... [illegible]
... [illegible]
ابو عبدالله ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... ابراهیم ... [illegible]
... [illegible] ... ابراهیم طباطبا ... اسماعیل ... ابراهیم ... حسن بن حسن بن علی ... [illegible]
... [illegible] ... اما اعقاب امام حسین ... امام زین العابدین است ... [illegible]
... [illegible] ... محمد باقر و عبدالله ... و زید شهید ... و علی اصغر ... اما علی اصغر ... [illegible]
... [illegible] ... و اما حسین اصغر بن امام زین العابدین ... [illegible]
... [illegible]

... [illegible] ... اولاد ... سادات ... [illegible]
... [illegible] ... و اما عمر الاشرف بن زین العابدین ... شهید ... [illegible]
علی اصغر ... [illegible] ... جعفر صادق ... روایت ... [illegible]
... [illegible] ... شهید کردند ... [illegible]
... [illegible] ... اما زید شهید کنیت او
ابوالحسین است ... [illegible] ... هشام بن عبدالملک ... [illegible]
... [illegible] ... شهید شد ... [illegible]
... [illegible] ... اما یحیی بعد از شهادت پدر ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible] ... اما عیسی ... [illegible]
... [illegible]
اما محمد بن زید ... [illegible]
... [illegible] ... اعقاب حضرت صادق ... اسماعیل و عبدالله و موسی و اسحق و محمد و عباس و علی ... [illegible]
... [illegible] ... یکی حضرت امام موسی کاظم ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible] ... و اما علی عریضی کنیتش ابوالحسن است ... [illegible]
... [illegible] ... امام موسی ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible] ... اما اسماعیل بن جعفر کنیتش ابو محمد ... [illegible]
... [illegible] ... اسماعیل ... [illegible]
... [illegible] ... اما اولاد
امام موسی کاظم ... [illegible]
... [illegible] ... اسحق و اسماعیل ... [illegible]
ابوالقاسم ... [illegible]
... [illegible] ... ابو جعفر ... [illegible]
... [illegible] ... و زید النار ... [illegible]
... [illegible] ... مامون شهید شد ... [illegible]
... [illegible] ... امام موسی کاظم ... علی رضا ... ابراهیم ... [illegible]
اما جعفر ... [illegible] ... اما محمد
... [illegible] ... ابراهیم ... [illegible]
... [illegible] ... اما موسی ... [illegible]
... [illegible]
جعفر ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

۳۲۳

[illegible]

۳۲۴

[illegible]

٣٢٤

٣٢٣

واعلام قوم يجل ارتقاؤه ... بما ينتمي الى الله الذ ما د ... ولاح قديما فيهم بجميل د ... فلت ابيح فضل ربيع العفاء

هوالائمة من قريش ... ثانية واربعه سواء ... لالاسباط والشبهاء نما ... من الفا فليس به خفاء

علي والثلاثه من بنيه ... العقيون الهداة الاصفياء ... ومنهم مجاهدة كرام ... كذا الحسنون ليس بهم مراء

وجعفر وابنه موسى وعلي ... دليل للهدى نورضيا ... فطارفة خصارية لا ة ... مجاهجة ولاة اوليا

جحاجحة مقاويل حماة ... اباة الضيم شهم اسراء ... مراجيح الفعال ذوو اناة ... مسا ميح الخلايق اسخياء

سجايا هم هدى علم وحلم ... وشانهم رضا معفوة ... بهامة في الندى غيث ومزن ... وفي يوم الوغى حتف قضاء

اذا قاموا الى المحراب ليلا ... فدابهم التبتل والبكاء ... وان خطب دهاهم يوم حرب ... فاسد لا يهنهنها العفاء

هم الفتاك والنساك اهل ... الجهاد والعزاة الاتقياء ... هم العلماء والزهاد خير ... الانام الاذكياء الازكياء

اذا ما المكرمات ذكرت يوما ... فهم بدو لها وهم انتهاء ... وان عدت معال او معان ... فكل الصيد تحويه الفراء

بهم برئ المديح ومن سواهم ... فمن مدح الانام له ارتقاء ... حواه المجد حتى لم يناو ... وكيف تنال في الارض السماء

لئن عجز البرية عن ثناهم ... فان العجز عن مدح ثناء ... وان لم يغن مدح الخلق شيئا ... ففي مدح الاله لهم غناء

وان لم يشف من قلق بيان ... ففي ابنيائهم ما فيه الشفاء ... شيع نزل الغلاة ولا تقصر ... فذو التقصير والغال سواء

وقولوا ما شئتم فيهم غير شئ ... فان الله يؤتي من يشاء ... بهم فتح النبيين كل خير ... وختم حين يكشف الغطاء

بما شئت لا كرب اذ ينادي ... وراية من الله النداء ... منيدعي بالعزية ثم ياوي ... وعجل الله فيه اعظم البلاء

فيظهر والاله له ظهير ... يقود الجيش يقدمه اللواء ... ويبسط في البسيطة كل عدل ... الى ان تغبط الارض السماء

وتسعد الانفس منه وتشفي ... نفوس لا يزايلها الشقاء ... ويوم الورد ورد مذ صاب ... وورد عتبه مسل وماء

اليكم سادتي عنيدا ... بطرف منطقه منها الحياء ... عذاء من بنات الفكر بكر ... لها ينزاح عارض والحياء

خذوها انها منكم اليكم ... وبعض الاخذين على عطاء ... بكم ارجو النجاة غداة يوم ... يخيب بغير كم فيها الرجاء

من الله السلام سلام بز ... عليكم والتحية والثناء ... سابقه بود ر ذكر حالات جناب سيد سجاد مفصل [illegible]

با بعضى احوال وحكايات ابن حنفيه مذكور محمد مذكور وعلم وورع وشجاعت بسيار داشت ورايت علي در جمل وصفين بدست او بود وبغايت شديد القوى بود ودرابواب اخبار رجيه از وو ما بمردم اشتها ر دارد وكامل مبرد مذكور است كه علي در حرب اشتكه بر قتل حضرت داد زبير محمد گفت كه قدرى مسيح ازاسب ادم دروجا ساز محمد بكرفت خود بر داشت زرد ودست ديكر جوم وضع فضل فصار داد زير دهقى كه مامور شده بود وقطع نمود وهروقت عبدالله زبير ان سخن را مى شنيد از شكت وشكسته زده ميكرديد زيرا كه از غيرت قوت بسيار داشت وزيارة از خود را شنيده ايست ديد وبر الهاد آورده كه در حرب جمل علي لوا بمحمد داد وفرمود تقدم پس بمحمد لوا را گرفته پيش دويد پس دشمنان را متوقف شده گفت والله هذه الفتنة العميا پس علي بالقب برو نمود كه انتحم لا ام لك اكنون فتنة واي لتغابه ها وساقه محمد حنفيه لوا برد اشته حمله بر دشمن كرده دمار از روزگار اشرار بر آورد چنانكه دوست ودشمن تحسين كردند حضرت ولايت پناه در روى نكاه ميكرد ومشكف ميشد بشكفت مى آمد از محمد پرسيد كه چرا پس نشست كه پدر در روز طلب قتال ابطال بى آورده وبياد داده تو حسين را دركفت امن وامان نكاه داريد كه گفت كه ايشان پسر اند ما چشم پدر انيد ومن بجاى دست او مقرر است كه چشم خود را بدست نكاه مى دارند. نوبتى ميكرد جواب كفت كه من پسر امير وايشان پسر ان زنان رسول خدا بند وهمچنين اخبار كثير شهور است رضى الله عنه عباس بن عتبة بن ابى لهب الهاشمي در اصابه مسطور است كه پدر او ... حضرت عباس بن ... بوده نور سيده وپيرى داشت فضلا وام شاعر بت شهور بود وارست صاحب قصيده مشهور در حق علي كه مطلعش اينست نظم ما كنت احسب هذا الامر منصرفا من هاشم ثم منها عن ابى الحسن ۞ اليس اول من صلى بقبلته ۞ واعلم الناس بالايات والسنن ۞ واخر الناس عهدا بالنبي ومن ۞ جبريل عون له بالغسل والكفن ۞ من فيه ما فيهم لا يمترون به ۞ وليس في القوم ما فيه من الحسن ۞ ماذا الذي ردكم عنه فنعلمه ۞ ها ان بيعتكم من اول الفتن ۞ وبعضى اين اشعار را بطرز نسبت داده اند وسيد مرتضى علم الهدى رح در مجالس گفته كه آن اشعار از ربيعة بن الحرث بن عبدالمطلب است كه در وقت بيعت مردم با ابوبكر گفته واحتجاج كرده است كه فضل پسر عباس مذكور بوده چنانكه قوم ... در مجلس دليس عتبة بن ابى لهب بوده وشعرى كه از وشهور است اينست كه در جواب وليد بن عقبة گفته وتكه وليد ... در مدح عثمان ومرثيه او گفته بحرمت مدم بر مخالفت على الله كفته بود اول شعر وليد اينست نظم الا ان خير الناس

بعد ثلثة ۞ قتيل التجيبي الذي جاء من مصر ۞ فضل در جواب گفت نظم الا ان خير الناس بعد محمد ۞ مهيمنه التاليه في العرف والنكر ۞ وخيرته في خيبر ورسوله ۞ بنبذ عهود الشرك فوق ابي بكر ۞ واول من صلى وصنو نبيه ۞ واول من اردى الغواة لدى بدر ۞ فذاك علي الخير من ذا يفوقه ۞ ابو حسن حلف القرابة والصهر ۞ در تحفة الاخبار مسطور است كه در وقعة عايشه وطلحه وزبير وپسر زبير عبدالله ابشاق بر خروج نموده وميت ان اجتماع شهرت يافت وليد بن عقبة الخبا را استقبال ربيعه در وقت نموده اين ابيات را در تعريف وهجو بنى هاشم گفت بدينه فرستاد نظم الا من البلغ عني كتابه ۞ اذا لاح نجم طالع نجم راقبه ۞ بني هاشم ردوا سلاح ابن اختكم ۞ ولا تنهبوه لا تحل مناهبه ۞ فان لا تردوه علينا فانه ۞ سواء علينا قاتلوه وسالبه ۞ بني هاشم كيف التعاقد بيننا ۞ وسيف ابن اخي عندكم وحرائبه ۞ وانا واياكم وما كان منكم ۞ كصدع الصفا لا يرأب الصدع شاعبه ۞ هم قتلوه كي يكونوا مكانه ۞ كما غدرت يوما بكسرى مرازبه ۞ فاقسمت لا انسى ابن امي عليكم ۞ وقتله وهل ينسين الماء من شارته ۞ فضل بن عباس ابيات وليد را جواب گفته بد وارسال نمود بعضى ازان ابيات اينست نظم سلوا اهل مصر عن سلاح ابن اختكم ۞ فهم سلبوا سيفه وحرائبه ۞ وكان ولى العهد بعد محمد ۞ علي وفي كل المواطن صاحبه ۞ وشبهته كسرى وقد كان مثله ۞ شبيها بكسرى هديه ومذاهبه ۞ ... ولا تسألوا سيفه ان سيفه ۞ اضيع والقاه لدى الباس صاحبه ۞ علي ولي الله اظهر دينه ۞ واول من صلى ومن تم جانبه ۞ وانا ابا لبيكم بحجفل ۞ يقوم الشيخ حربه وجانبه عباس بن ربيعة بن الحارث بن عبد المطلب در كشف الغمه مسطور است كه او در حرب صفين كارزار بسيار نموده ودر بعضى از ايام كه لا ابادل اهل شام مبارز او آمد عباس از حرب وطعن بسيار كه در ميانه گذشت چون عباس ديد كه زره شامى ... از ... وآن مبارز ... بر شكوه ... وعباس بر اسب شامى سوار شد چون معويه آن ... از عباس مشاهده نمود بالشكر خود گفت كيست كه در برابر اين جوان هاشمى بود و ... تا او را بمبارزت ... نبرد سوا را ... بر خواسته وگفته كه ما در برابر او ميرويم معويه گفت ... از شما دو كشته شد وسابقت ... الله ... ام ... وديگر ... چون بميدان آمدند وآن كس در برابر عباس ... تا عباس ... خوارزدى ... طليعه پيش ... آمد ... نزديك آن ... تا ما ذرود ... سلاح او گرفته و پوشيده و بر اسب او سوار شده بشكل عباس ... ايشان ... او را ... كشت زيرا ... حضرت ... ضربتى بر شكم او زد ... بشكر ... وخواص ... بود عباس ... كه آن سوار على بود ... عباس را ... بود

... ايشان ... گفت كه ربيعة بن الحارث بن عبد المطلب صاحب اصابه آورده كه او سال بزرگتر از عم خود عباس بن عبد المطلب بود ودر ... نوفل بن الحارث بن عبد المطلب در اصابه مسطور است ... در ... وفات يافت مغيرة بن نوفل بن الحارث در اصابه ... وقعه ... عبدالله بن ربيعة بن الحارث در اصابه مذكور است ... عبدالله ابن ابى سفيان بن الحارث از واقدى منقول است كه او در كربلا ... شهيد شد ... نظم وكان ولى الامر بعد محمد ۞ علي وفي كل المواطن صاحبه ۞ وصي رسول الله حقا وجاره ۞ واول من صلى ومن لان جانبه عبدالله بن الزبير بن عبد المطلب در حرب حنين با علي وعباس ثبات ورزيد ... جعفر بن ابى سفيان بن الحارث الهاشمي ... در حرب حنين ... بود

خست هجرت در دمشق وفات یافت **ابو سفیان بن الحارث بن عبد المطلب** او پسر عم پیغمبر و برادر رضاعی او بود و با آنحضرت شباهت بسیار داشت و پیش از
الاسلام مسلمانان را آزار بسیار میکرد و پیغمبر را هجو میفرمود و چون [illegible] مسلمان شد [illegible]
که ابو سفیان بن الحارث سید فتیان اهل الجنة [illegible] **سعید بن حارث بن عبد المطلب** [illegible]
سطور است **عبد المطلب بن ربیعة بن الحارث** او روایت حدیث از پیغمبر [illegible]
در مدینه بود تا زمان خلافت عمر [illegible] بدمشق رفت و در سال شصت و دو از هجرت [illegible]
عمرو بن ابی سلمة بن عبد الاسد او را [illegible] ام المومنین ام سلمه [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

بهلول گفت آهسته بگوئید که اگر سلطان بشنود که دست خلیفه بر طعام رسیده است هرکه از آن خورده [illegible] قیل وقف البهلول یوما علی طریق یرید الرشید فلما مر
علیه الرشید ناداه یا هرون فقال هرون من الذی ینادی فقال احدهم بهلول المجنون فقال هرون اتعرفنی قال نعم اعرفک انت الذی لو ظلم
احد بالمشرق وانت بالمغرب سألک الله یوم القیمة فبکی هرون وقال یا بهلول کیف ترى حالی قال اعرضه علی کتاب الله [illegible] ان الابرار لفی نعیم
وان الفجار لفی جحیم قال واین عملنا قال انما یتقبل الله من المتقین قال واین رحمة الله قال ان رحمة الله قریب من المحسنین قال واین قرابتنا من رسول الله
قال فلا انساب بینهم یومئذ ولا یتساءلون قال واین شفاعة رسول الله قال یومئذ لا تنفع الشفاعة الا من اذن له الرحمن ورضی له قولا قال یا بهلول الک حاجة
قال نعم قال ما هی قال تغفر لی ذنوبی وتدخلنی الجنة قال لیس هذا بیدی ولکن بلغنا ان علیک دینا نقضیه عنک قال الدیون لا تقضی بالدیون ردوا
الناس الیهم قال آمر لک برزق [illegible] الی ان تموت فقال یا هرون انا وانت عبد الله [illegible] بهلول را [illegible]
[illegible] بهلول گفت [illegible]
گفت [illegible] هرون [illegible] مال وجمال [illegible] باشد [illegible] دست آورد [illegible]
شما [illegible] هرون [illegible] کردم [illegible] گفت ما شاء الله [illegible]
[illegible] مال [illegible] هرون گفت حاجت دیگر [illegible] گفت حاجت من [illegible]
[illegible] بهلول [illegible]
[illegible] گفت [illegible] الا [illegible]
[illegible] بهلول گفت [illegible] خلیفه [illegible]
[illegible] بهلول گفت [illegible] بهلول [illegible]
[illegible] مادر [illegible] گفت [illegible] مادر [illegible]
خانه خراب [illegible] **جابر بن عبد الله الانصاری رض** از اصحاب رسول صلعم بود [illegible] غزای [illegible] دیگر [illegible]
که با [illegible] اصحاب پیغمبر [illegible] صحابه بود [illegible] رسول [illegible] اهل بیت بود [illegible]
[illegible] در مسجد رسول الله [illegible] باقر العلوم [illegible]
جابر [illegible] اهل بیت [illegible]
من [illegible] ذکر شد در [illegible] است که جابر [illegible]
[illegible] علی خیر البشر [illegible] علی بن ابی طالب [illegible]
[illegible] پیغمبر [illegible] مدینه وفات یافت [illegible] **حارث بن**
عبد الله الاعور الهمدانی صاحب [illegible] حارث [illegible]
[illegible] حارث [illegible] حضرت امیر [illegible] حارث گفت [illegible]
[illegible] آنحضرت فرمود [illegible] حارث [illegible] وقت [illegible]
[illegible] وقت [illegible]

یا حار همدان من یمت یرنی
من مؤمن او منافق قبلا
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

من البارد [illegible] علیهم السلام [illegible]
[illegible] **حجر بن عدی الکندی الکوفی** از فضلای صحابه و
[illegible] امیر [illegible]
[illegible] حجر [illegible] معویه [illegible]
[illegible] حجر [illegible] شیعه [illegible]

٣٣٢ [illegible] و ابو بردة بن ابی موسی اشعری [illegible] نوشت که بسم الله الرحمن الرحیم
هذا ما شهد علیه ابو بردة بن [illegible] حجر بن عدی [illegible] و الکفر [illegible]
[illegible] امیر المؤمنین معویة بن ابی سفیان [illegible] زیاد [illegible] معویه [illegible]
در روضة الصفا [illegible] معویه [illegible]
[illegible]
[illegible] حجر [illegible]
[illegible] اصحاب [illegible] زیاد [illegible]
[illegible] معویه [illegible]
[illegible] حجر [illegible]
[illegible] کوفه
[illegible] اصحاب [illegible]
[illegible] زیاد [illegible]
[illegible] اسلام [illegible]
[illegible] حجر [illegible]
زیاد [illegible] حجر [illegible] اصحاب [illegible]
[illegible] دمشق [illegible] حجر و اصحاب [illegible] معویه [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
از [illegible] ابو حنیفه [illegible]
[illegible] زیاد [illegible] حجر و اصحاب [illegible]
[illegible] معویه [illegible]
[illegible] حجر و اصحاب [illegible] آنحضرت [illegible]
[illegible]
[illegible] حجر و اصحاب [illegible] شیخ [illegible] ابو عبد الله الشهید [illegible]
و اصحاب [illegible] **نظم** [illegible]
[illegible] **حذیفة بن الیمان الانصاری** [illegible] صاحب [illegible] اصحاب [illegible]
[illegible] شهید [illegible] منافقان [illegible] صحابه [illegible]
[illegible] منافقان [illegible] حذیفه [illegible] العقبه [illegible]
[illegible] ابو بکر خلیفه [illegible] حذیفه [illegible]
[illegible] حذیفه [illegible] اصحاب [illegible]
[illegible] حذیفه گفت [illegible] منافقان [illegible]
[illegible] حذیفه [illegible]
[illegible] **رشید الهجری رض** صاحب [illegible]
[illegible]

۳۳۳

او را خبر داده بود تا اینکه پس زیاد او را تحلیف خواهد کرد که از آنحضرت تبرا کند و چون او ابا کند دستها و پاها و زبان او را قطع خواهد نمود و آخر چنین [illegible]

نزد وی [illegible] ابن زیاد گفت [illegible] رشید گفت [illegible] دست و زبان [illegible]

[illegible] ابن زیاد گفت والله [illegible] دست و پا [illegible]

زیاد [illegible] ابن زیاد [illegible]

[illegible] **زید بن صوحان العبدی** [illegible]

[illegible]

[illegible] عایشه زوجه النبی [illegible]

[illegible] زید در جواب نوشت [illegible]

[illegible] والسلام **سعید بن جبیر** [illegible] زهد و عبادت [illegible] کرامات [illegible]

[illegible] حجاج [illegible] سعید [illegible]

[illegible] اصفهان سعید [illegible] حجاج [illegible]

[illegible] سعید گفت [illegible]

[illegible] حجاج [illegible] سعید [illegible]

[illegible] گفت سعید بن جبیر [illegible]

[illegible] سعید گفت [illegible]

[illegible] حجاج گفت [illegible] سعید گفت [illegible]

[illegible] سعید گفت [illegible]

[illegible]

[illegible] سعید [illegible]

[illegible] سعید بن جبیر حجاج [illegible]

[illegible] سعید [illegible]

[illegible] **سعید بن قیس الهمدانی** [illegible]

[illegible] صفین [illegible]

[illegible] **نظم** [illegible]

[illegible]

[illegible] امیر المؤمنین [illegible]

[illegible] سعید [illegible]

[illegible] سعید [illegible]

[illegible]

[illegible] امیر المؤمنین [illegible]

[illegible]

[illegible] **سلمان فارسی** [illegible] رسول الله [illegible]

[illegible] سلمان [illegible]

[illegible] سلمان [illegible]

۳۳۲

[illegible] سلمان [illegible]

[illegible] سلمان [illegible]

[illegible] سلمان [illegible]

[illegible] رسول الله [illegible]

[illegible] سلمان [illegible]

[illegible] سلمان [illegible]

[illegible] سلمان **نظم** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] **نظم** [illegible]

[illegible] سلمان [illegible]

[illegible]

[illegible] سلمان [illegible]

[illegible] سلمان [illegible]

[illegible] آنحضرت [illegible] سلمان [illegible]

[illegible] سلمان [illegible]

[illegible] سلمان [illegible]

[illegible] ابوبکر [illegible]

[illegible] آنحضرت [illegible]

[illegible]

[illegible] سلمان [illegible]

[illegible] سلمان [illegible]

[illegible] سلمان [illegible]

[illegible] سلمان [illegible]

[illegible] سلمان فارسی [illegible]

[illegible]

[illegible] **نظم** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] امیر المؤمنین [illegible]

[illegible] رسول الله [illegible]

[illegible] **نظم** [illegible]

[illegible] سلمان [illegible]

[illegible] سلمان [illegible]

[illegible] سلمان [illegible]

[illegible]

[illegible]

۴۳۷ [illegible]

۴۳۸ [illegible]

اولم یسئلوا عنا الکرام ... [illegible] ... اولیاء الله [illegible] ... یقول اذا
[illegible] ... الطیبة
[illegible] ... رسول الله [illegible] ... الفطم ... [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
اصحاب در مشاهد حضرت پیغمبر حاضر بوده و در جنگ احد ... [illegible] ... و در روز جمل ... [illegible]
[illegible] ... در رکاب آنحضرت ... [illegible] ... در صفین ... [illegible]
در کوفه در سال ... [illegible] ... عدی بن حاتم الطائی ... [illegible] ... تمام فرموده
[illegible] ... در حرب جمل ... [illegible] ... بود ... [illegible]
[illegible] ... معویه بن ... [illegible]
[illegible] ... معویه ... [illegible] ... عبدالله ... [illegible]
از قریش ... [illegible] ... حاتم ... [illegible] ... معویه ... [illegible]
[illegible]
[illegible] ... علیه السلام ... [illegible]
[illegible]
[illegible] ... عبدالله ... [illegible]
[illegible] ... معویه ... [illegible]
[illegible] ... کشته ... [illegible]
[illegible] ... کشته شد و من ... علی بن یقطین الاسدی الکوفی البغدادی ... [illegible] ... یقطین
[illegible] ... بود ... [illegible]
[illegible] ... بنی عباس ... [illegible] ... یقطین ... [illegible]
[illegible] ... بخدمت صادق ... [illegible] ... موسی ... [illegible]
ثقه و جلیل القدر ... [illegible] ... موسی ... [illegible]
در وقتیکه آنحضرت ... [illegible]
[illegible] ... موسی ... [illegible]
[illegible] ... علی بن یقطین ... [illegible]
[illegible] ... علی بن یقطین
[illegible] ... علی بن یقطین بخدمت آنحضرت ... [illegible]

یا علی ان الله فی اولیائه مع اولیاء الظلمة لیدفع بهم عن اولیائه و انت منهم یا علی و آنحضرت بعلی گفت که ضامن یک چیز از برای من شو تا ضامن سه چیز از برای
تو شوم گفت جانم فدای تو باد کدام است آن سه چیز فرمود ضامن میشوم که هرگز اسب تیر و شمشیر بتو نرسد و هرگز فقیر نشوی و بلای قید و زندان
گرفتار نشوی پس علی گفت که آن یک چیز که مرا ضامن باید شد کدام است فرمود که از اولیاء ما و برادران مومن هر که پیش تو آید اکرام او نمائی پس علی بن یقطین ضامن
او شد و حضرت ضامن آن سه اکرام شد ... [illegible] ... از موسی شنیدم که گفت دیشب علی بن یقطین را از خدا درخواست نمودم که ... [illegible]
بخشید و بعد ... [illegible] ... که علی بن یقطین بذل مال و محبت خود در راه ما نمود و بنابرآن مستوجب کرامات دنیا و آخرت گردید مرویست که بسیار بود که علی بن یقطین
صد هزار درهم تا سیصد هزار درهم برسم تحفه بخدمت آنحضرت میفرستاد و آنحضرت از آن بفقرای شیعه و اهل و عیال خود قسمت مینمود و وقتیکه آنحضرت سه پسر
یا چهار پسر خود را کدخدا ... [illegible] ... علی بن یقطین کتابتی نوشت ... [illegible] ... علی بن یقطین ... [illegible]
تا اسباب و امتعه ... [illegible] ... بخدمت آنحضرت ... [illegible]
[illegible] ... علی بن یقطین ... [illegible] ... هزار درهم ... [illegible]
[illegible] ... هزار درهم ... [illegible]
[illegible] ... اسمعیل ... [illegible]
[illegible] ... موسی ... [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ... آنحضرت ... [illegible]
[illegible] ... آنحضرت ... [illegible]
[illegible] ... آنحضرت ... [illegible]
[illegible] ... زیارت ... [illegible]
[illegible] ... عمار بن یاسر ... [illegible]
[illegible] ... پیغمبر ... [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ... الفئة الباغیة ... [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ... علیه ... [illegible]
[illegible]
[illegible] ... الفئة الباغیة
[illegible]

چنانچه شیخ بصف خویش برگشت آب جلید عام او شد نام قدیم بنشر ... و روی بجهت نظر شد ... صدق رسول الله حقیقت او ... رسید ...
مرا اخبار کرده ... که از دنیا ... شد ... در برابر ... باقی است ... **الا ... الهم**
الله هو الصمد ... ان الله بصیر بالعبید ... بسم الله ... الله و انا الیه راجعون ... بگشود ...
... و او را از ایشان نصیب باشد ... رحمت ... حق ... نیز ... بود ... در شان او ...
... کشته او و دو شنام ... و دراین ... سلاح او ... است ... شهادت ... عمار ابن یاسر ... صف ... و حدیث تقتلك الفئة الباغیة ...
که در شان عمار بود ... او ... ملامت کردند ... ایشان ... معاویه ... و جواب گفت ... کشته ... او ... آورده ابن عباس ...
... کشته ... **فضل بن شاذان الازدی النیشابوری** ... ثقه ...
... عقلیه و نقلیه ... و ادله ... بر ... شریعت ... حضرت ... و ... رحمت ... است ...
... کتاب ... تصنیف ... ابن ... روایت ... عبد الله بن طاهر ... او را ... اخراج کرد ...
... کتب او ... آن کتب ... فضل ... مسایل ... از بهر ... رسید ...
... اعتقادات ... فضل ... ابو بکر ... دوست ... فضل ... رسید ...
... از شهر بیرون کرد ... و فضل ... خلیفه ... ابن ... و ...
... ابن یونس ... هشام بن الحکم ... یونس بن عبد الرحمن ... خلیفه ...
... وفات ... خلیفه ... ایشان ... امامت ...
... کتاب و سنت و اجماع اما کتاب قوله تعالی اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم ... اطاعت اولو الامر ...
دعوت ... اطاعت ... اولو الامر ... اجماع ...
کرده اند در تفسیر این ... نزول ... آیات ...
[illegible]

افضل بوده ... اشعار ... نظم یقولون لی فضل ... قلت القول ... فقلت ...
... **قد قام السید ...** از اصحاب ...
... نظم ... التمس ...
حتی قضینا ... الصدق ... بالحق ... فقلت ...
... **قصیده ... علیه السلام** ...
... امیر المؤمنین ... وارث النبیین و خیر الوصیین ...
... رب العالمین ...
... المرسلین ...
... امیر المؤمنین ...
... رسول الله ...
[illegible]

۳۴۳

[illegible]

... رحمة الله تعالی علیه

محمد بن ابی بکر بن ابی قحافة التیمی القرشی ... [illegible]

[illegible]

۳۴۴

[illegible]

محمد بن علی بن النعمان الاحول الصیرفی الملقب بمؤمن الطاق از اصحاب صادق ... [illegible] ... مؤمن الطاق ... شیطان الطاق ... [illegible]

[illegible]

گفت در منع بیکوی ... که پسر ابو طالب است و اشاره کرد بیکی از لشکریان خویش تا دست راست مسلم را قطع سازد مصحف را بدست چپ گرفت

[illegible]

مقداد بن الاسود ...

[illegible]

عمار ... الانصاری ...

[illegible]

وهذا الجد الذی یبتنی من العین ... ولکن هذا الجامع فی القصبة ...

بالرضا والرقیا ... و در کتاب ابن داود ... کاوا از بنی زریق بود ...

از جانب حضرت ... **هشام بن الحکم الکندی الشیبانی الکوفی** کنیت او ابو محمد و ابو الحکم و از اعاظم اهل کلام و اذکیاء

اعلام است ...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٣٥١ الشريف وقد بايع من [illegible] ثم قبض [illegible] ولم تفتح منه البلاد فلما استبطأ الناس [illegible] العباس اليه بالكتاب [illegible]

[illegible] البلاد [illegible] الكتاب [illegible]

[illegible] الكتاب [illegible] والبلاد [illegible] الكتاب [illegible]

[illegible] ثم [illegible] العراق [illegible] الشام [illegible]

[illegible] الف دينار [illegible]

[illegible] كتاب رسول الله [illegible]

[illegible] رسول الله [illegible] الكتاب [illegible]

كتاب رسول الله [illegible] الانصار [illegible]

[illegible] العباس [illegible]

[illegible] الكتاب [illegible] العباس [illegible] الرشيد [illegible]

[illegible] الرشيد [illegible]

[illegible] والسلام [illegible]

[illegible] الصالحات [illegible]

[illegible] السموات والارض [illegible]

[illegible]

[illegible] ويتلوه في [illegible] الثانية في كمال احوال الذوات

[illegible] الشريف [illegible]

الحمد لله اولا واخرا

ظاهرا وباطنا

تم

